

LUMEA

18 (548)

25 aprilie 1974

ARTICOLE, CORRESPONDENȚE

Un nou moment de referință în relațiile dintre România și Costa Rica. Anca Voican	2
Sesiunea de primăvară a Uniunii Interparlamentare. Radu Pascal	4
Orientul Apropiat. Diplomatie și militare. Rodica Georgescu	10
Belgrad. Pregătiri pentru cel de-al X-lea Congres al U.C.I. Simion Morcovescu	11
Washington. Noul curs al dialogului interamerican. Constantin Alexandroaie	12
Atena. Clarificări de intenții. Ion Badea	19

ROMÂNIA ÎN CONȘTIINȚA LUMII

5-8

INTERVIURI, CONVORBIRI

Kalevi Sorsa, primul ministru al Finlandei	9
Janez Stanovnik, secretar executiv al Comisiei Economice O.N.U. pentru Europa	14
Edward Kennedy, senator american	15

REPORTAJ PE GLOB

Giganții oceanelor. Paul Diaconu	16
----------------------------------	----

RĂSPUNDEM CITITORILOR

Niger, înainte și după lovitură de stat. Aurora Moianu	18
--	----

1000+1

20-21

POLEX

Sedii prezidențiale, guvernamentale, parlamentare (II)	22
--	----

CONTRAPUNCT

Șocul trecutului. Radu Budeanu	23
Așteptare cordială. Bernard Chapuis	23

SERIAL

Memorii (VI). Rose Fitzgerald Kennedy	24
---------------------------------------	----

PUNCTE DE VEDERE DIN PRESA STRĂINĂ

Literaturaia Gazeta, Afrique-Asie, Borba, El Tiempo, La Libre Belgique	26-29
--	-------

PROFIL

Sufanuvong, președintele Comitetului Central al Frontului Patriotic Laoțian, președintele Consiliului Politic de Coaliție Națională din Laos	29
--	----

POȘTA REDACȚIEI

30-32

SAPTAMINA

miercuri

— **Tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, a sosit în capitala R. P. Polone pentru a lua parte la Consfătuirea Comitetului Politic Consultativ al statelor participante la Tratatul de la Varșovia, ale cărui lucrări s-au deschis în aceeași zi.**

— **Se anunță publicarea la Națiunile Unite, în mod oficial, de către „grupul celor 77” a proiectului de „Declarație asupra creării unei noi ordini economice internaționale”. Printre principiile fundamentale înscrise în proiect se află egalitatea suverană a statelor, neamestecul în treburile interne, cooperarea internațională pe baze de deplină egalitate, dreptul fiecărui popor de a-și alege propriul său sistem economic și social, dreptul inalienabil al popoarelor de a-și exercita suveranitatea permanentă asupra resurselor și bogățiilor lor naturale.**

joi

— **S-a înapoiat la București tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, care a luat parte, în capitala R. P. Polone, la Consfătuirea Comitetului Politic Consultativ al statelor participante la Tratatul de la Varșovia.**

— **Au început la București lucrările celei de-a XXIX-a sesiuni a Comisiei Economice a O.N.U. pentru Europa.**

— **Consiliul de Securitate al O.N.U. s-a întrunit, pentru a treia oară în cursul săptămânii, spre a examina demersul guvernului de la Beirut în legătură cu raidurile întreprinse în noaptea de 12 și 13 aprilie de unități ale armatei israeliene împotriva unor sate din sudul Libanului.**

vineri

— **La Washington au luat sfârșit lucrările reuniunii miniștrilor relațiilor externe din 24 de țări latino-americane și zona Caraibilor, la care a participat și secretarul de stat al S.U.A.**

— **În cadrul reuniunii comune de la Cairo a Comitetului Central al Uniunii Socialiste Arabe și a Adunării Poporului, președintele R. A. Egipt, Anwar Sadat, a prezentat „Documentul din octombrie”. Acesta a fost aprobat de membrii C.C. al Uniunii Socialiste Arabe și ai Adunării Poporului, urmînd să fie**

17 — 23 aprilie

supus, la 15 mai, unui referendum la care întreaga populație egipteană este chemată să-și spună cuvîntul.

sîmbătă

— **Lucrările sesiunii de primăvară a Uniunii Interparlamentare, desfășurate la București, la Palatul Marii Adunări Naționale, s-au încheiat cu ședința Consiliului Interparlamentar.**

— **Și-a început lucrările la Nicosia al doilea Congres al Partidului Socialist din Cipru — E.D.E.K.**

— **Reprezentanții R. P. Chineze și ai Japoniei au semnat la Pekin un acord privitor la transporturile aeriene dintre cele două țări.**

— **O delegație a Frontului Unit Național al Cambodgiei și a G.R.U.N.C., condusă de Khieu Samphan, membru al Biroului Politic al C.C. al F.U.N.C., vicepremier al Guvernului Regal de Uniune Națională al Cambodgiei (G.R.U.N.C.) și ministru al apărării naționale, a sosit la Tirana într-o vizită oficială de prietenie.**

duminică

— **Au luat sfârșit la Gymnich (R.F.G.) lucrările reuniunii miniștrilor afacerilor externe din țările membre ale Pieței comune, în cadrul căreia s-a făcut un schimb de păreri asupra unor probleme importante privind raporturile C.E.E.—S.U.A. La reuniune a participat, de asemenea, președintele Comisiei C.E.E., François Xavier Ortoli.**

— **La Alger au luat sfârșit convorbirile dintre președintele Houari Boumediene și cancelarul vest-german Willy Brandt. În aceeași zi, Willy Brandt a sosit la Cairo.**

— **Peste 20 de persoane și-au pierdut viața și alte 49 au fost date dispărute ca urmare a inundațiilor ce s-au semnalat în ultimele zile în nord-estul Braziliei.**

luni

— **Continuînd dialogul fructuos inaugurat anul trecut la San José, la invitația președintelui Nicolae Ceaușescu a început vizita în România a președintelui Republicii Costa Rica, José Figueres Ferrer.**

marți

— **Cancelarul R.F. Germania, Willy Brandt, aflat în vizită oficială în Egipt, și-a încheiat convorbirile cu președintele țării gazdă, Anwar Sadat.**

Un nou moment de referință în relațiile

Cei doi șefi de stat trec în revistă garda de onoare

JOSÉ FIGUERES FERRER

președintele Republicii Costa Rica

GÎNDURI DESPRE ROMÂNIA

Luni a început vizita oficială de prietenie pe care José Figueres Ferrer, președintele Republicii Costa Rica, o efectuează în țara noastră la invitația președintelui Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, vizită întâmpinată de poporul român cu multă căldură, cu sentimente de stimă și cordialitate. Înaltul oaspete, personalitate de frunte a vieții politice costaricane, a adus la București mesajul de prietenie al țării sale, de simpatie ce leagă, înfruntând distanțele, cele două popoare.

Născut în 1906, absolvent — la New York, Ciudad de Panama și Boston — al studiilor universitare, ca și al Institutului Tehnologic din Massachusetts, președintele José Figueres Ferrer este fondatorul Partidului Eliberării Naționale din Costa Rica. Primul mandat prezidențial îl va exercita în 1948, când conduce, timp de un an, guvernul provizoriu. Din acea perioadă, datează articolul constituțional care interzice, prin lege, întreținerea unor forțe militare, fapt ce constituie și astăzi unul din elementele care definesc țara, prilej de mândrie națională. După a doua perioadă de președinție (1953—1958), José Figueres Ferrer devine pentru a treia oară șef al statului, în urma alegerilor generale din 1970.

O continuă și decisivă prezență în viața Republicii Costa Rica, o îndelungată experiență politică dau oaspetelui care ne vizitează țara profunzimea celei mai responsabile voci a poporului costarican, autoritatea mesajului și largă cuprindere a gândurilor de prietenie durabilă pe care le-a adus cu sine. Din aceste gânduri ne-a împărtășit președintele José Figueres

Interviu în exclusivitate pentru „Lumea”

Ferrer în timpul unei întrevederi la reședință, oferindu-ne prilejul de a le transmite, prin scris, în paginile revistei.

— Domnule președinte, este prima dv. vizită în România și prima dv. vizită într-o țară socialistă. Ce semnificații acordați acestei duble premiere?

— Vin în România pentru a răspunde vizitei pe care ne-a făcut-o, anul trecut, președintele Ceaușescu. Aș vrea să remarc două elemente esențiale: în primul rând, este primul președinte al unei țări socialiste care ne-a vizitat țara. În al doilea rând, este vorba despre semnificația însăși a României: un sfert de secol de „război rece” a creat prejudecăți și, în legătură cu aceasta, eu cred că România a făcut deosebit de mult pentru ca într-o lume divizată să se mențină speranța unei înțelegeri universale, un echilibru între două lumi diferite.

— Ați vorbit la San José, cu prilejul semnării Tratatului de prietenie și cooperare dintre România și Costa Rica, despre multipla semnificație a acestui document: bilaterală și internațională. Ce însemnătate acordați, în acest context, promovării unor noi principii în relațiile între state, pe calea semnării unor angajamente solemne și con-

„Aș dori să exprim speranța și convingerea că popoarele noastre — care s-au înfrățit, ca să spun așa, printr-un Tratat de prietenie și cooperare — vor întări tot mai mult solidaritatea și conlucrarea dintre ele și, împreună cu toate celelalte popoare, vor contribui la realizarea năzuințelor spre mai bine, spre pace ale tuturor popoarelor lumii”.

NICOLAE CEAUȘESCU

„Acelor persoane care m-au întrebat de ce venim în România le-am răspuns: Mergem în România, care a inițiat o nouă societate și care a cunoscut o mare renaștere, să ne adăpăm din izvoarele inspirației sale, să ne educăm, să învățăm”.

JOSÉ FIGUERES FERRER

tractuale între factorii de răspundere ai statelor?

— Eu cred că orice acord, fie bilateral, fie multilateral, are finalitatea și locul său anume și că unul nu trebuie să-l înlocuiască pe celălalt. Ceea ce nu înseamnă că ele rămân acte circumscrise unor interese exclusive. Acest document esențial pentru relațiile noastre bilaterale — Tratatul amintit în întrebare — are reale efecte pozitive pe plan internațional. Trebuie să ținem seama de epoca în care a fost semnat, adică epoca noastră, cea pe care o trăim. Lumea de azi depășește o perioadă istorică critică și, de aceea, vorbim de noile principii care trebuie să o guverneze. Tratatul nostru este un document-precursor al unei noi epoci mondiale.

— Înțeleg că țara dv., care a desființat armata sub primul dv. mandat de președinte, consideră că, în zilele noastre, se afirmă un nou concept de putere, bazat pe forța ideilor și principiilor și nu pe „manu militari”. Cit de exacte sint presupunerile mele?

— Țara noastră, o țară mică, are mândria de a fi între primele în America Latină care s-a alfabetizat total și prima care a desființat, prin Constituție, totalitatea forțelor armate naționale. Am păstrat numai o miliție la sate și una la oraș, care însumează un număr foarte mic de cadre, între două și trei mii. În cadrul cheltuielilor fiscale, sumele alocate problemei securității interne sînt neglijabile, în timp ce fondurile destinate învățămîntului, asigurărilor sociale, dezvoltării economice, sănătății reprezintă, fiecare în parte, sume decisive. De aceea — veți trage dv. concluzia — cred în forța ideilor. Dar, bineînțeles, am cel mai mare respect pentru cariera militară, atunci cînd ea se află în serviciul națiunii. Fiecare țară este liberă să decidă asupra acestui fapt — unele au foarte mari responsabilități internaționale — dar sîntem mîndri că reprezentăm, totuși, o tendință

dintre România și Costa Rica

universală — dezarmarea — azi, când se cheltuiesc pe arme atâtea miliarde de dolari, în condițiile în care sînt necesare imense fonduri pentru dezvoltare.

— Ați avut numeroase convorbiri cu șefi de stat și conducători de partide. Care apreciați că trebuie să fie, domnule președinte, calitățile optime ale interlocutorilor pentru realizarea unor înțelegeri eficiente și fructuoase?

— În primul rînd, o preocupare sinceră pentru bunăstarea națiunii, apoi un înalt spirit de dăruire, o exemplară uitare de sine și un deosebit tact pentru rezolvarea problemelor dificile pe care le ridică țara, atît în interiorul, cît și în afara ei. Față de lumea socialistă, în lumea capitalistă, foarte divizată, sînt de înfruntat conflicte sociale și politice puternice, ceea ce face uneori foarte amară experiența politică a unor conducători.

Cunoscîndu-ne la San José, am identificat în persoana președintelui Ceaușescu un interlocutor optim. Realitățile politice românești pun, în acest sens, în valoare faptul că în această epocă istorică, în a-căst sfîrșit de secol decisiv pentru omenire, România are în fruntea ei un conducător cu o viziune universală — președintele dumneavoastră. Este un fapt de o importanță deosebită, cu ecou în viitor. Costa Rica este o țară cu vechi tradiții democratice, motiv pentru care este respectată în întreaga lume hispano-americană. Trebuie ținut seama, de asemenea, de faptul că președintele Ceaușescu nu a vizitat numai mica noastră republică, ci a făcut o călătorie printr-o mare parte a Americii Latine.

Am făcut această scurtă paranteză pentru a vă vorbi de simpatia sinceră și profundă pe care eu, personal, guvernul meu o avem față de politica și personalitatea președintelui Ceaușescu. Mă mîndresc mult cu această prietenie, care îmi face o deosebită plăcere și căreia îi prevăd multe posibilități de adîncire. Cred că am fi realizat mult mai puțin, dacă nu am fi fost pătrunși de aceste sentimente. Președintele Ceaușescu este respectat în întreaga lume, nu numai în Costa Rica. Este un conducător ilustru al lumii contemporane socialiste, care a dus în America Latină mesajul său de cunoaștere și apropiere între socialism și „lumea a treia“.

— Atît președintele nostru, cît și dv. ați vorbit deseori despre circumstanțele favorizante ale cultivării unor bune relații între Costa Rica și România. Care sînt, în opinia dv., aceste circumstanțe?

— Costa Rica și România sînt, respectiv, o țară mică și una mijlocie, care beneficiază de anumite similitudini și de origine comună. Latinitatea este foarte sesizabilă în România, iar, în ceea ce privește Costa Rica, este cunoscut faptul că sîntem o țară de europeni.

Sîntem interesați să cunoaștem mai bine societatea românească, experiența sa de după cel de-al doilea război mondial. Am cunoscut-o la San José, prin iluștrii săi conducători, prin contactul cu personalitatea puternică, umană a președintelui Ceaușescu. Cred că marea noastră apropiere, între o țară din America Latină și România, nu trebuie să fie neapărat și numai prin comerț. Poporul așteaptă multe în acest domeniu, pe care distanțele și diverse împrejurări comerciale îl fac dificil. De aceea, văd apropierea consolidîndu-se mult și în sfera culturii, printr-o cunoaștere bazată pe stima reciprocă,

In timpul vizitei protocolare

stimă subînțeleasă. Fiecare popor să știe că există celălalt popor; chiar dacă trăiesc la mii de kilometri, se respectă, se iubesc și se sprijină. Apropierea culturală se realizează mai ușor decît comerțul intensiv, ceea ce nu înseamnă că este mai puțin eficace: ea are calitatea de a fi mai durabilă. Pătrunderea spiritului românesc în sufletul și gîndirea latino-americană ar învinge distanțele. În România învață mai mulți studenți costaricani; medici din Costa Rica vor veni să-și dea doctoratul în România; în delegația noastră se află doi medici reputeți, în persoana primvicepreședintelui republicii și a ministrului sănătății, care vor vizita institute de specialitate.

Iată cîteva căi de apropiere, care nu le desființează pe celelalte. Din contră, schimburile comerciale sînt importante și de multe ori indispensabile. L-am felicitat, de pildă, pe domnul președinte Ceaușescu pentru excelenta calitate a locomotivelor românești, pe care noi le-am cumpărat și care funcționează remarcabil. Sînt, în mod sigur, și alte produse care ne interesează. Împreună cu schimbul de idei și cordialitatea sentimentelor, ele formează un tot armonios, pătruns de concretețe, dar și de căldură.

De altfel, trebuie să vă mărturisesc că am venit încîntat și mulțumit de această vizită încă din avion. Am venit, dacă vreți, cu idei preconcepte! Aici ne-am simțit tratați ca și cum am reprezenta o țară mare! Eu cred că nici unul din membrii delegației nu cunoștea pînă acum o țară socialistă. Ei vor vorbi celor ce ne vor urma la conducerea statului despre felul cum am fost primiți. Deși, peste cîteva zile, în țara mea va fi investit un alt președinte și un alt guvern, același partid va rămîne la putere și va asigura, deci, continuitatea.

— Cunoaștem aportul dv. personal la propășirea Republicii Costa Rica^{*)}, dorința țării dv. de a-și transforma numele în renume. Care sînt cele mai importante realizări ale poporului costarican începînd de la primul dv. mandat de președinte?

— Vă mulțumesc pentru această frumoasă expresie românească — „a-ți transforma numele în renume“ — care nu există ca atare în limba noastră și pe care doresc s-o rețin, nu numai pentru că mi se pare foarte sugestivă, dar

și pentru că ne-ar putea fi familiară și caracteristică. Ceea ce am încercat în timpul primelor mele mandate ca președinte a fost să realizez o evoluție rapidă a țării, fără prea multe dureri: de la o societate aproape feudală la una aproape socialistă. Mă refer la perioada care a trecut începînd din 1948, de la revoluția care a adus partidul nostru în prim plan, și nu numai la acești ultimi patru ani de guvernare. Mă refer, deci, la acest sfert de secol de profunde schimbări politico-economice, în care Partidul Eliberării Naționale a jucat un rol esențial. Partidul nostru este de inspirație social-democrată. În Europa, asemenea partide se află la guvern în țări ca Suedia, Austria și altele. Sîntem afiliați la Internaționala Socialistă, la fel, de plidă, ca partidul condus de cancelarul Willy Brandt sau de fostul premier, Golda Meir. Participăm la întîlnirile acestui for în Europa și în America Latină. În Costa Rica, partidul nostru se numește în mod simbolic și semnificativ „al Eliberării Naționale“, avînd meritul de a fi, pe plan internațional, un precursor al apropierei dintre partidele social-democrate din Europa și America Latină.

— În ultimele luni, se desfășoară un amplu dialog între țările latino-americane și S.U.A. în legătură cu stabilirea unui nou sistem de relații interamericane, bazate pe colaborare și egalitate în drepturi. Care considerați că este esența acestor preocupări și care sînt perspectivele negocierilor în curs?

— Eu personal, sînt mulțumit de eforturile pe care le-au depus președintele Nixon și secretarul de stat, Henry Kissinger, în vederea unei apropieri față de America Latină. Dar cred că se va avansa puțin dacă societățile particulare americane nu vor voi să înțeleagă că decalaje de prețuri, care există între produsele pe care le vindem și cele pe care le cumpărăm, nu sînt juste. În spaniolă, cînd se vorbește mult se spune „paja“, ceea ce s-ar traduce prin inflație verbală. Eu cred că, eludînd importante probleme economice și comerciale ale țărilor latino-americane — adică ceea ce ne frămîntă cu adevărat — la conferințele interamericane vom fi doar foarte proliși.

* Costa Rica: „Țarm bogat“ (sp.)

În spiritul înțelegerii și conlucrării

Desfășurate la București, între 15 și 20 aprilie, lucrările sesiunii de primăvară a Uniunii Interparlamentare au reunit reprezentanți a peste 60 de țări membre ale acestui organism, între care opt președinți de parlamente. Remarcăm, așadar, de la bun început, numărul mare de participanți, practic fără precedent, la o asemenea sesiune, în istoria — de 85 de ani — a Uniunii Interparlamentare. Alegerea Bucureștiului ca loc de desfășurare a sesiunii de primăvară a Uniunii Interparlamentare, precum și această largă și reprezentativă participare ni se par a fi mărturie dintre cele mai elocvente ale prestigiului și audienței de care se bucură politica externă a României, politică dedicată, esențial, cauzei păcii și înțelegerii internaționale, promovării drepturilor fundamentale ale tuturor popoarelor, a principiilor și obiectivelor Cartei Națiunilor Unite.

Firește, caracterul distinctiv al reuniunii de la București se întregeste, în chip elocvent, dacă subliniem bogata agendă de lucru, problemele internaționale de extremă actualitate și importanță dezbătute de parlamentari. Prin aceasta, considerăm că recenta sesiune s-a înscris ca un moment de un deosebit relief și însemnat pe linia înfăptuirii misiunii generoase a Uniunii Interparlamentare de a favoriza contactele între membrii parlamentelor, de a facilita conjugarea eforturilor lor în spiritul colaborării internaționale, pentru promovarea idealurilor de democrație, libertate, independență, pace și progres. Deschisă sub auspiciile cuvântării roștite de președintele Republicii, tovarășul Nicolae Ceaușescu, reuniunea interparlamentară de la București a constituit încă o dovadă a acțiunii consecutive și de înaltă responsabilitate a României socialiste, a șefului statului, pusă în slujba marilor comanda-mente politice ale contemporaneității.

Relevând marele rol al parlamentelor și parlamentarilor — ca exponenți ai voinței și aspirațiilor opiniei publice, ai maselor de alegători care le-au acordat mandatul —, președintele Nicolae Ceaușescu a subliniat, în cuvântarea sa inaugurală, fenomenele și condițiile noi ce marchează evoluția vieții internaționale și care își găsesc, în mod necesar, reflexe în însăși activitatea parlamentarilor.

„O importanță deosebită — afirma președintele Nicolae Ceaușescu — are faptul că sesiunea reunește parlamentari din țări cu orinduri sociale diferite, reprezentând opinia publică de pretutindeni, năzuințele tuturor popoarelor de a pune cu hotărâre capăt vechii politici, de a inaugura o eră nouă a relațiilor interstatale, bazate pe principii de egalitate și democratice. Subliniez în mod deosebit aceasta pornind de la faptul că în condițiile de astăzi opinia publică și reprezentanții ei, masele largi populare din toate țările joacă un rol tot mai mare în determinarea evoluției politice mondiale, în promovarea păcii și colaborării. Tocmai ca rezultat al intensificării activității politice în viața internațională a maselor populare, al afirmării tot mai puternice a voinței popoarelor de a se dezvolta liber și nestinjenit, în lumea de astăzi s-au produs și se produc profunde transformări revoluționare, sociale și naționale, mari mutații în raportul de forțe mondial, au loc o serie de procese pozitive în direcții destinderii și colaborării“.

În acest context politic de mare amploare, apare cu atât mai pregnantă misiunea Uniunii Interparlamentare — și, implicit, a sesiunii ei de la București — ca, prin a-

bordarea problemelor majore ale situației politice internaționale actuale să contribuie eficient la mai buna cunoaștere reciprocă, la dezvoltarea contactelor și relațiilor dintre parlamente, dintre factorii de răspundere ai țărilor participante pentru înfăptuirea obiectivului primordial al uniunii eforturilor tuturor popoarelor, ale forțelor progresiste și democratice de pretutindeni în vederea afirmării în lume a unei politici noi, de egalitate și respect reciproc între națiuni, de pace și colaborare între state.

Lucrările reuniunii s-au desfășurat în cinci comisii.

În cadrul acestor comisii s-au elaborat proiecte de rezoluții care vor fi dezbătute la viitoarea conferință interparlamentară din toamnă, de la Tokio.

Grupul parlamentar român a avut o activitate intensă, intervențiile delegațiilor românești bucurându-se de o deosebită atenție și apreciere.

Astfel, în cadrul comisiei pentru studii problemelor politice — care a dezbătut, cu precădere, tema intensificării eforturilor menite să ducă la limitarea și încetarea cursei înarmărilor, la dezarmare, ca parte componentă a destinderii internaționale — proiectul de rezoluție propus de grupul român a fost desevocat în intervențiile participanților și se poate afirma că ideile conținute și propunerile incluse în el au reprezentat un aport eficient și substanțial la elaborarea textului proiectului de rezoluție final. Exprimând actualitatea stringentă a realizării dezarmării generale, în primul rând a celei nucleare, și a încetării cursei înarmărilor, proiectul de rezoluție al comisiei subliniază că destinderea politică în lume trebuie să fie însoțită de măsuri pentru realizarea destinderii și în domeniul militar, că progresul pe calea dezarmării implică crearea condițiilor de egalitate și securitate pentru toate statele și informarea tuturor statelor asupra negocierilor desfășurate în prezent; documentul invită parlamentele să sprijine rezoluțiile O.N.U. privitoare la necesitatea dezarmării, precum și convocarea unei conferințe mondiale pentru dezarmare.

Comisia pentru studii problemelor economice și sociale a analizat, cu prioritate, problemele legate de criza de energie în plan mondial. În abordarea acestei teme, delegația țării noastre a susținut poziția consecventă a României, întemeiată pe necesitatea recunoașterii dreptului inalienabil al fiecărui popor de a-și exercita suveranitatea deplină asupra tuturor avuțiilor sale naționale; în acest spirit, delegația română a subliniat ideea după care problema materiilor prime se cere abordată prin prisma instaurării unor relații noi, echitabile și reciproc avantajoase, care să favorizeze procesul de lichidare a decalajelor dintre statele în curs de dezvoltare și cele avansate din punct de vedere economic. Majoritatea vorbitorilor au reluat ideea de mare actualitate a creării unui nou sistem de relații economice interstatale, bazat pe egalitatea în drepturi și avantajul reciproc.

De o deosebită audiență s-a bucurat poziția României și în cadrul comisiei pentru educație, știință și cultură, participanții dezbătând, la loc de frunte, problemele legate de educarea tineretului în spiritul înțelegerii, respectului, cooperării și păcii. Dezbaterile au adus elogii contribuției active a României la abordarea ef-

cientă a acestei teme de larg interes politic și moral, au subliniat rolul pozitiv al inițiativelor țării noastre în cadrul O.N.U. și în alte organisme internaționale.

Lucrările din comisia pentru studii problemelor parlamentare, juridice și ale drepturilor omului au pus în valoare importanța deosebită a cerinței unei participări cât mai largi a corpului electoral la procesul legislativ parlamentar, a afirmării democratismului în societatea contemporană. Pe marginea acestei teme, a fost apreciată, cu deosebire, practica statornicită în România de a pune în discuția opiniei publice cele mai importante proiecte de legi, înainte de a fi supuse dezbaterii și adoptării de către Marea Adunare Națională. Delegația română a arătat, cu elocvență, că sistemul politic al țării noastre se dezvoltă pe coordonatele ferme și consecutive ale afirmării democratismului în toate domeniile vieții sociale, politice, economice, ca o cerință obiectivă a făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate.

În fine, comisia pentru teritoriile neautonome și studii problemelor etnice s-a remarcat prin includerea pe ordinea sa de zi a uneia din chestiunile cele mai importante — și anume aceea a stabilirii principiilor și măsurilor menite să prevină și să elimine orice formă de discriminare rasială, îndeosebi a apartheidului. În cadrul lucrărilor s-a putut constata opinia unanimă a participanților care au recunoscut dimensiunile de mare anvergură ale acestei chestiuni; s-a evidențiat imperativul abolirii politicii rasiale și de apartheid, a politicii coloniale și neocoloniale, a necesității de a se acționa de urgență pentru acordarea dreptului la autodeterminare al popoarelor care mai au încă de suferit de pe urma acestei politici. În luările lor de cuvânt reprezentanții români au reafirmat sentimentele de profundă solidaritate militantă față de toate popoarele care luptă pentru scuturarea jugului colonial, împotriva oricăror forme de dominație și asuprire națională, sprijinul deplin și multilateral al României față de lupta popoarelor africane, a mișcărilor de eliberare națională pentru dreptul de a-și organiza viața potrivit propriei lor voințe.

Firește, în cele de mai sus am amintit doar câteva din problemele dezbătute la sesiune. Vom mai nota, cu deosebire, discutarea unor chestiuni legate de complexa tematică a securității europene. De altfel, în cadrul dezbaterilor Consiliului Uniunii Interparlamentare s-a analizat problema organizării celei de-a doua conferințe interparlamentare privind securitatea și cooperarea în Europa, ce urmează a avea loc la Belgrad, la sfârșitul lunii ianuarie 1975. Pentru pregătirea conferinței a fost constituit un comitet format din parlamentari din 14 țări, între care și România.

Referitor la discutarea altor teme de actualitate, menționăm că, la viitoarea conferință de la Tokio, va fi abordată, între altele, și problema Orientului Apropiat.

Discuțiile prilejuite de această sesiune a Uniunii Interparlamentare s-au soldat cu rezultate pozitive atât asupra activității Uniunii cât și, în general, asupra promovării păcii, înțelegerii și destinderii în lume.

Radu Pascal

ROMÂNIA ÎN CONȘTIINȚA LUMII

Între 15 și 20 aprilie s-au desfășurat la București lucrările sesiunii de primăvară a Uniunii Interparlamentare, reunind 400 de reprezentanți ai parlamentelor din peste 60 de state.

În cadrul unei anchete a revistei „LUMEA”, Rodica Dumitrescu, Mioara Georgescu, Vasile Crișu, Mihai Matei și Radu Pascal au adresat unor personalități marcante prezente la sesiune întrebările:

— Cum apreciați relațiile dintre România și țara dv. pe multiple planuri, inclusiv cel parlamentar?

— Care sînt, în opinia dv., problemele prioritare ce reclamă, pentru justa lor rezolvare, participarea activă a parlamentarilor?

— Care este impresia cea mai puternică produsă de sesiunea bucureșteană a Uniunii Interparlamentare?

Wincenty Krasko

secretar al C.C. al P.M.U.P., deputat,
președintele grupului interparlamentar
polonez,
membru al Consiliului Interparlamentar,
șeful delegației R. P. Polone

Sarcina principală a parlamentarilor o constituie sprijinirea tendințelor de des-tindere, consolidarea păcii, favorizarea ac-tiunilor menite să ducă la dezarmare, în largul înțeles al acestui cuvînt, acor-dindu-se prioritate dezarmării nucleare, de-punerea unor eforturi stăruitoare pentru realizarea cu succes și cit mai grabnică, încă la jumătatea acestui an, a etapei fi-nale a Conferinței pentru securitate și co-operare în Europa.

Dacă va fi pace, dacă va fi înfăptuită securitatea, dacă se vor realiza pași con-creți spre dezarmare, vor putea fi acor-date fonduri însemnate pentru ajutorarea țărilor în curs de dezvoltare.

Există, desigur, și alte chestiuni, foarte importante după părerea mea, spre care parlamentarii trebuie să-și îndrepte stă-ruitor atenția. Aș aminti, de exemplu, în acest sens, pe cele legate de educarea atit-dinii tineretului față de marile pro-bleme ale omenirii, respectiv educarea ti-nerelor generații în spiritul păcii, al prie-teniei, al progresului. Este vorba apoi des-pre chestiuni legate de actuala criză ener-getică, despre probleme demografice, des-pre necesitatea asigurării unor condiții de viață normale populației globului, în an-samblul său. Remarc, de altfel, că aici, la București, despre toate aceste probleme parlamentarii vorbesc interesant, le anali-zează profund, fiind manifestă dorința lor de a găsi cele mai bune soluții.

Conducătorii noștri de partid și de stat au subliniat în nenumărate rânduri că trebuie să dezvoltăm relații tot mai bune, multilaterale, cu România socialistă, să dezvoltăm colaborarea atît pe plan inter-național cit și în domeniul bilateral. Mă gîndesc la promovarea raporturilor econo-mice, culturale și în alte sfere de activi-tate. De altfel, am avut plăcerea să dis-cutăm despre aceste probleme cu tovară-șul Dumitru Popescu, secretar al C.C. al partidului dv. Firește, există și alte dome-nii ale contactelor și colaborării. Aș dori să dau un exemplu. Noi, polonezii, sîntem foarte interesați în dezvoltarea turismului, pentru că avem convingerea că România este o țară frumoasă și extrem de atrac-tivă. De asemenea, și noi putem primi mai

mulți turiști din România. În general, însă, ne interesează dezvoltarea cit mai amplă a relațiilor în toate domeniile.

Sîntem cu toții sub impresia ospitalită-ții gazdelor din România, a unei organi-zări excepționale a sesiunii. Am fost pri-miți aici minunat, au existat condiții per-fecte de lucru. Se poate spune nu numai că totul a fost foarte bine organizat, dar și că a fost organizat din inimă.

Mahmoud Abou-Wafi

deputat, membru al Consiliului
Interparlamentar, șeful delegației egiptene

Conferința s-a preocupat mai ales de problemele tineretului, culturale, ale dez-voltării economice, bineînțeles ale crizei energetice. Consider că sesiunea a fost extrem de reușită.

Aș vrea să subliniez aprecierea deose-bită pentru cuvîntarea rostită de președintele Nicolae Ceaușescu. Aceeași părere mi-au împărtășit-o colegii mei din celelalte delegații arabe. Președintele a fost extrem de clar în ceea ce privește recunoașterea drepturilor țărilor arabe, cerînd retragerea trupelor israeliene de pe teritoriile arabe ocupate, precum și a-cordarea drepturilor legitime poporului palestinian. De altfel, încă din timpul vi-zitei președintelui Nicolae Ceaușescu în Egipt am apreciat în mod deosebit perso-nalitatea sa, precum și poziția României față de cauza arabă.

România este o țară prietenă a Eglp-tului — este o țară în plină dezvoltare. De aceea, o privim cu mult interes, pen-tru ritmurile remarcabile de creștere a economiei. Noi sîntem la începutul acestui drum. În concepția mea, România este un exemplu demn de urmat de noi. De ase-menea, consider că există interese comune ale celor două țări. Pornind de la această idee, am căutat să întărim legăturile noastre cu parlamentarii români, pentru a ne cunoaște mai bine.

Am avut marea onoare de a fi pri-mit de președintele Nicolae Ceaușescu. I-am transmis un mesaj de salutări căl-duroase din partea președintelui Sadat. Noi privim cu mare bucurie întărirea re-lațiilor dintre președintele Nicolae Ceaușescu și președintele Sadat. Am ți-nut, cu această ocazie, să spun președinte-lui Nicolae Ceaușescu că sînt unul din-

tre cei care îi admiră politica curajoasă, care îi urmărește cu interes activitatea politică și cea ideologică.

Poporul român este un popor extrem de prietenos, plin de demnitate și decență. Am admirat spiritul lui activ, militant. Din discuțiile pe care le-am avut cu di-versi oameni, am remarcat preocuparea lor de a-și construi o viață cit mai fru-moasă, de a merge cit mai repede pe dru-mul progresului. Mă bucur în mod deo-sebit pentru vizita mea la București și sper să revin cit mai curînd.

Khaled Saleh Al-Ghunaim

președintele Adunării Naționale, președintele
grupului interparlamentar din Kuweit

Sesiunea de la București a reunit cel mai mare număr de parlamentari parti-cipanți la asemenea reuniuni, veniți din toate colțurile lumii. Au fost dezbătute în mod amănunțit probleme vitale pentru popoarele lumii, cum ar fi problema de-zarmării, a crizei de energie, lupta împo-triva discriminării rasiale, probleme le-gate de educația tineretului. Un observa-tor atent al acestor dezbateri nu poate să nu remarce atenția acordată găsirii unor soluții cit mai juste acestor probleme.

Am ascultat cu un deosebit interes cu-vîntarea rostită de președintele Nicolae Ceaușescu, care ne-a onorat cu prezența sa. Cuvîntarea domniei-sale a subliniat principiile nobile care au reunit pe parla-mentarii la București. Cuvintele rostite de președintele Ceaușescu ne-au întărit în-crederea în rolul jucat de România în întărirea securității și păcii mondiale, în lupta pentru dezarmare, pentru destin-dere, pentru coexistență pașnică între țări cu sisteme social-politice diferite. Am reținut în mod deosebit aprecierile dom-niei-sale în ce privește diverse probleme internaționale, ca cele ale dezvoltării, ale reducerii decalajului între țările dezvoltate și cele în curs de dezvoltare, pentru instaurarea unui spirit democratic în viața internațională.

Prețuim în mod deosebit poziția preș-edintelui Nicolae Ceaușescu în ce privește Orientul Apropiat, a necesității instau-rării păcii în această regiune, aprecierea sa că rezolvarea problemei poporului pa-lestinian, crearea condițiilor necesare pentru ca acest popor să-și poată realiza aspirațiile sale naționale, asigurarea drepturilor sale legitime, precum și nece-sitatea creării unui stat palestinian repre-zintă o condiție esențială a instaurării unei păci juste și durabile în Orientul Apropiat.

Ne-a făcut mare plăcere șederea noas-tră la București — un oraș deosebit de frumos și modern. Am remarcat seriozi-tatea și tenacitatea poporului român, care muncește cu multă încredere pentru dez-voltarea țării sale. Omagiez ospitalitatea cu totul remarcabilă cu care am fost în-conjurați din clipa sosirii noastre pe pămîntul României. De fapt, cunoșteam seriozitatea și amabilitatea românilor da-torită specialiștilor veniți din țara dv. pentru a munci la diferite obiective în Kuweit, activitatea lor bucurîndu-se de o apreciere deosebită.

Hans Jürgen Wischnewsky

deputat, președintele grupului
interparlamentar vest-german,
șef al delegației R.F.G.,
membru al Consiliului Interparlamentar

Pe de-o parte, rolul internațional al Uniunii Interparlamentare nu trebuie supraevaluat; aceasta, pentru că, înainte de toate, politica externă este de competența executivului, a guvernelor. Dar, nu trebuie nici subevaluat; schimbul de idei dintre parlamentari asupra celor mai actuale probleme de politică internațională, contactele umane, schimburile de delegații — toate acestea nu pot avea decît o influență pozitivă.

Dintre problemele cele mai actuale care se pun în fața activității Uniunii Interparlamentare amintesc eforturile în direcția dezarmării și, în primul rînd, dezarmării nucleare, oprirea cursei înarmărilor, reducerea trupelor și armamentelor, interzicerea armelor chimice și bacteriologice. O altă temă de mare importanță este înfăptuirea securității europene. Noi sintem în favoarea unei conferințe interparlamentare asupra acestei probleme; considerăm, însă, că această chestiune trebuie discutată în prealabil de parlamentele naționale.

Vorbînd, în calitate mea de șef de grup parlamentar, despre relațiile dintre România și Republica Federală Germania — relații între două state cu orînduirii sociale diferite și aparținînd unor alianțe diferite — apreciez evoluția lor ca bună; menționez dezvoltarea raporturilor culturale, dar, îndeosebi, colaborarea în plan economic. Consider că există încă destule domenii susceptibile de a contribui la amplificarea relațiilor dintre cele două state. În cadrul relațiilor româno-vest-germane, între cele două grupuri parlamentare s-au dezvoltat raporturi strînse; întîlnirea de la București este, ea însăși, o dovadă și, adaug, în general, vizitele reciproce ale parlamentarilor din R.F.G. și România.

Rețin, ca idee centrală degajată de actuala reuniune de la București a Uniunii Interparlamentare, faptul că procesul de destindere și-a pus amprenta și în acest cadru, ceea ce este unul din fenomenele cele mai pozitive. Apreciez, în mod deosebit, discuțiile pe tema crizei energiei, care au relevat necesitatea găsirii unui echilibru just în raporturile dintre țările posesoare de materii prime și țările consumatoare.

Consider curîntarea președintelui Ceaușescu la deschiderea reuniunii ca unul dintre foarte importante discursuri rostite de un șef de stat.

Milko Tarabanov

deputat, prim-vicepreședinte al Adunării
Naționale, președintele grupului interparlamentar bulgar, membru al Consiliului Interparlamentar

Printre problemele discutate la București, prioritare mi se par cele europene, care sînt abordate, în același timp, de Consiliul parlamentar. Este vorba, bineînțeles, de securitatea și cooperarea europeană. În urma discuțiilor avute, am realizat că popoarele interesate doresc o cooperare serioasă în Europa, în ciuda opoziției unor anumite țări care ar fi dorit o aminare a Conferinței interparlamentare referitoare la securitatea și cooperarea eu-

ropeană. În al doilea rînd, o problemă deosebit de importantă este aceea a politicii de apartheid, discutată aici în două comisi: în comisia pentru teritoriile neautonome și, de asemenea, în comisia juridică, parlamentară și a drepturilor omului. A fost adoptat un paragraf referitor la problema apartheidului în țările continentului african. În al treilea rînd, dar nu și pe ultimul loc, este vorba de principala temă abordată de comisia politică: dezarmarea, o problemă de a cărei rezolvare depinde în cea mai mare măsură soarta păcii, a securității întregii lumi.

Bulgaria are foarte bune relații cu România, un popor-frate, o țară cu care am colaborat vreme îndelungată în domeniul relațiilor parlamentare, pe care le considerăm excelente și care vor continua prin schimburi de delegații parlamentare. Avem, deci, foarte bune relații interparlamentare, sintem cu tovarășul Mănescu în contact constant și deosebit de amical. Despre țara dv. nu pot vorbi, deocamdată, pentru că, practic, în aceste zile, n-am văzut decît Bucureștiul, hotelul și parlamentul. În ce privește reuniunea de la București, voi pleca de aici cu o impresie deosebit de favorabilă, gîndindu-mă că ideile de progres, de dreptate socială, de socialism, încep să influențeze tot mai mult acest organism interparlamentar, care devine o organizație din ce în ce mai progresistă. I s-au alăturat forțe noi din țările care s-au eliberat, relativ recent, de sub jugul colonial, din țările în curs de dezvoltare, din țările europene, care încep să caute să se organizeze mai bine pentru a înfăptui securitatea, pacea, cooperarea pe vechiul continent. Deci, cred că această reuniune poate contribui în mare măsură în direcția cooperării și securității europene.

Pierre de Montesquiou

deputat, președintele grupului interparlamentar francez

Consider că problema cea mai importantă a epocii actuale, cînd discutăm, mai mult ca oricînd, despre viitorul omenirii, este criza de energie. Pînă acum, a existat părerea că resursele naturale — și mai ales de petrol — sînt nelimitate. Și iată cum, deodată, lumea s-a trezit pentru a realiza că este, într-adevăr, imposibil ca aceste rezerve să fie nelimitate și că omenirea trebuie, este obligată să găsească alte surse de energie. Situația devine dramatică dacă te gîndești că în 25, 30, 50 de ani, dacă între țările consumatoare și cele producătoare nu va avea loc o înțelegere, nu va mai fi petrol. Utilizînd petrolul numai pentru nevoi stricte, și tot va trebui să mai așteptăm 80-85 de ani pentru a înlocui o parte a energiei petroliere cu energia atomică ori solară. Trebuie, deci, începute cercetările nu numai în profitul țărilor industrializate, ci și în al celor în curs de dezvoltare. Altfel, lumea este de pe acum condamnată și amenințată.

Între Franța și România n-au fost niciodată probleme discordante, Franța și România — și este suficient să aruncăm o privire în istorie — au fost întotdeauna două țări prietene. Și aceasta este explicabil: ambele sînt țări latine, spiritul românesc este foarte apropiat de cel francez. Așadar, pe planul afectivității, al prieteniei, nu există nici o problemă. Ne înțelegem, după cîte știu, în toate domeniile: industrial, științific, cultural. Avem relații prin intermediul asociațiilor de prietenie Franța-România, România-Franța. La con-

ferințele interparlamentare am avut întotdeauna schimburi de idei care demonstrează că între noi nu există frontiere. La București noi, francezii, ne-am simțit ca acasă.

Plec de la dumneavoastră cu impresia că românii sînt oameni deosebit de serioși, și prin aceasta seamănă mult cu francezii. Seriozitatea, dar și originalitatea lor s-au manifestat întotdeauna în relațiile de lucru din cadrul organizației interparlamentare.

Giuseppe Vedovato

senator, președintele grupului interparlamentar italian, membru al Consiliului Interparlamentar

Participarea parlamentarilor din diferite țări ale lumii la activitatea organismelor internaționale le permite acestora, ca reprezentanți ai opiniei publice naționale, să schimbe păreri, să discute și să dezbată problemele internaționale cele mai urgente. Prin intermediul Uniunii Interparlamentare, care este tocmai o organizație ce reprezintă opinia publică mondială, este posibil să descoperim și să analizăm problemele care bat, tot mai urgent, la poarta lumii. Problema problemelor, după opinia mea, este cea deschisă de așa-numita criză de energie. Spre ea și-a îndreptat atenția și actuala noastră reuniune. De ce o consider o problemă prioritară? Pentru că ea influențează în mod determinant asupra modificărilor unui raport care, bine sau rău, s-a pus în actualitate de la război încoace și care-și găsește o cale de soluționare, fie ea chiar în termeni lenți și incompleți. Mă refer la raportul țări industrializate — țări în curs de dezvoltare, studiat astăzi în toate cercurile — culturale, științifice, economice — și pus în discuția tuturor organizațiilor internaționale, raport ce a suferit o profundă modificare. Iar această modificare s-a produs datorită faptului că între țările în curs de dezvoltare sînt unele producătoare de materii prime și tot între ele există unele care, în loc să-și îmbunătățească propria situație, și-o agravează, astfel încît am putea vorbi deja despre o „lume a patra”. Această nouă situație aduce modificări termenilor de schimb între țările industrializate și cele care nu sînt, între țările industrializate și cele care nu pot absorbi cît ar putea-o face finanțele lor, între țările industrializate și țările în curs de dezvoltare lipsite de materii prime, între țările industrializate și cele în curs de dezvoltare posesoare de materii prime altele decît petrolul, între țările industrializate înseși care, în fața fenomenelor inflaționiste, sînt înclinate să realizeze noi circuite financiare prin care să dispună de rezerve monetare. Toate aceste raporturi, aș spune, trebuie să-și găsească o nouă sistematizare. Iată de ce le consider prioritare față de altele. Căutarea unei sistematizări adecvate a noilor raporturi nu poate să nu aibă repercusiuni asupra vieții internaționale. De aici, după părerea mea, rezultă funcția de ferment a parlamentelor și, mai ales, a organismelor parlamentare cu caracter universal sau regional.

Un asemenea exemplu îl constituie însăși conferința ce se desfășoară în ospitalăria dv. țară, pentru desfășurarea căreia amplul tur de orizont efectuat la sedința inaugurală de către președintele Nicolae Ceaușescu a constituit un fecund prilej de reflecție. Delegațiile noastre, ca expresie a parlamentelor, și deci a opiniei publice, au dezbătut problemele politice ale dezarmării și păcii și au căutat căile de promo-

ÎN CONȘTIINȚA LUMII

vare a cooperării pașnice; iar delegațiile țărilor europene, ale S.U.A. și Canadei, au dezbătut și problema organizării cât mai curînd cu putință, a unei conferințe parlamentare dedicată special problemelor securității și cooperării europene. S-a convenit la București ca această conferință să se desfășoare la sfîrșitul lui ianuarie 1975, la Belgard.

După cum știți, Uniunea Interparlamentară este alcătuită din organisme parlamentare naționale, așa-numite grupuri, care, la rîndul lor, sînt structurate în secțiuni bilaterale. În Italia există peste 30 asemenea secțiuni. Dintre acestea, secțiunea italo-română este printre cele mai active, datorită fundamentului comun care există între popoarele noastre, intenselor legături de cooperare în diverse domenii, cît și deosebitei cooperări dintre organele noastre diplomatice.

Revin la București după o vizită făcută acum trei ani ca șef al unei delegații parlamentare; constat că, în acești trei ani, au fost făcuți mari pași înainte, pași accelerați, îmi permit să spun. Pornind de la această simplă impresie a mea și a celorlalți colegi de delegație, am certitudinea că drumul parcurs de România poate fi în mod fecund continuat.

Reuniunea de la București mă face să constat că se poate realiza o mai mare colaborare între participanții la Uniunea Interparlamentară și, mai ales, că se poate ajunge la o mai mare înțelegere, conștiință, a problemelor comune, care, așa cum sublinia președintele Nicolae Ceaușescu, pot fi ușor rezolvate printr-un efort comun. Reuniunea noastră este, neîndoios, o mărturie a uriașelor posibilități pe care le oferă acest efort comun.

Edward J. Derwinski

membru al Camerei Reprezentanților
al Statelor Unite,
membru al Comitetului Executiv și al
Consiliului Interparlamentar

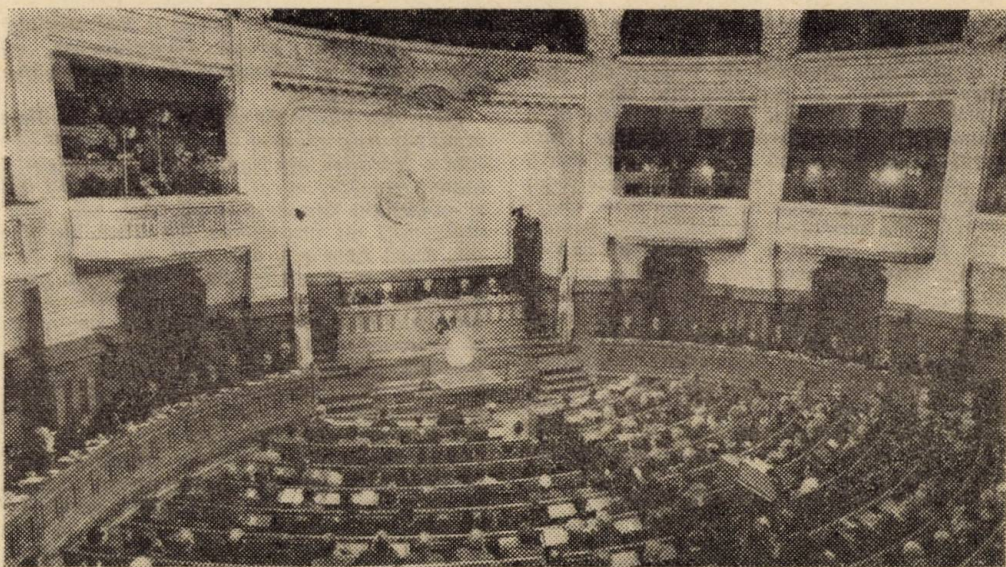
Lucrul cel mai important mi se pare acela că parlamentari din aproximativ 70 de țări — reprezentînd orientări politice diverse și tot atît de diverse tradiții istorice, culturale, parlamentare chiar — se întîlnesc și discută. Se creează, în acest fel, o educație a dialogului, se obține, dacă nu întotdeauna, un acord, în orice caz o mai bună cunoaștere și înțelegere a punctelor de vedere.

Sînt membru al Comisiei pentru afaceri externe a Camerei Reprezentanților și fac parte din mai multe comitete, între care și acela pentru organizații internaționale. Am o experiență a contactelor cu parlamentarii români, atît prin vizita făcută în S.U.A., cu cîțiva ani în urmă, de o delegație a grupului român pentru Uniunea Interparlamentară, cît și prin vizita de răspuns a unui grup de membri ai Congresului S.U.A., în 1970. Intrucît am făcut parte din acel grup, mă aflu, cu ocazia actualei reuniuni, pentru a doua oară în țara dv.

Rolf Sieber

deputat, președintele grupului interparlamentar al R.D. Germane, șeful delegației R.D.G.

Sîntem convinși că, în ultimii ani, rolul politic al Uniunii Interparlamentare s-a accentuat considerabil. Aceasta se datorește, în principal, intensificării activității ei politice, ariei largi a problemelor de amploare pe care le abordează. O impor-

În timpul sesiunii inaugurale

tanță deosebită în creșterea rolului Uniunii il are sprijinul acordat de opinia publică și guvernele țărilor reprezentate în această organizație parlamentară internațională. În afara acestor factori, subliniem existența unui consens, a unei tendințe generale în evoluția evenimentelor politice — în favoarea destinderii, a cooperării internaționale, a securității europene —, tendință care și-a pus amprenta asupra activității, din ultimii ani, a O.N.U. și altor organisme internaționale specializate, iar, în acest context, și asupra Uniunii Interparlamentare.

În calitate noastră de parlamentari, avem posibilitatea să participăm direct la opera de soluționare a marilor probleme politice care confruntă omenirea; notăm, în acest sens, abordarea unor teme de extremă actualitate, cum sînt situația din Indochina, Orientul Apropiat, lovitura de stat din Chile, tematica securității europene, a dezarmării ș.a. Discuțiile noastre, în cadrul diferitelor comisii ale Uniunii Interparlamentare, s-au soldat cu o serie de rezoluții în asemenea probleme de larg și acut interes internațional.

Din momentul în care am devenit membri ai Uniunii Interparlamentare, considerăm că activitatea grupului nostru parlamentar a avut o contribuție pozitivă. Ne bucurăm de deplinul credit și sprijin al parlamentului R.D.G. — respectiv, Camera Populară —, acționăm în spiritul principiilor care conduc activitatea politică a statului nostru. Țin să subliniez, totodată, rolul pe care noi, parlamentarii, îl avem în informarea opiniei publice din R.D.G. asupra lucrărilor Uniunii Interparlamentare, asupra problemelor discutate. În felul acesta, contribuim la traducerea în viață a rezoluțiilor adoptate cu prilejul diverselor sesiuni ale Uniunii.

Sîntem extrem de mulțumiți de alegerea Bucureștiului ca gazdă a actualei sesiuni. Notăm, între altele, că aici, la această sesiune, s-au discutat și problemele securității europene. La Helsinki, anul trecut, a avut loc o sesiune pe această temă, care s-a soldat cu rezultate foarte pozitive; apreciez, îndeosebi, influența pe care a avut-o această sesiune parlamentară în pregătirea conferinței general-europene de la nivelul guvernelor.

Aș dori, în acest sens, să relev rolul și importanța instituției parlamentare în țările socialiste; în cadrul democrației

noastre socialiste ni se oferă mari posibilități de acțiune. Iar aceasta nu este numai o chestiune de politică internă, ci și de politică internațională. Parlamentarii pot și trebuie să mobilizeze opinia publică în abordarea și soluționarea problemelor internaționale majore, cum este, de pildă, edificarea securității europene. Fără o largă mobilizare a opiniei publice, nu se poate concepe crearea securității europene. Este una din misiunile noastre cele mai importante. Parlamentarii trebuie să se afle în primele rînduri ale mobilizării opiniei publice, iar aceasta nu numai în țările socialiste, dar și în cele capitaliste.

În ce privește relațiile dintre grupul interparlamentar român, aș dori să subliniez că, de-a lungul anilor, s-a dezvoltat o foarte bună colaborare; mă refer, în special, la schimbul de delegații, la schimbul de experiență. Aceasta am putut-o constata nemijlocit: în prezent, mă aflu pentru a doua oară aici, ca oaspete al grupului parlamentar român. Cu prilejul actualei reuniuni de la București a Uniunii Interparlamentare, pot să afirm că sînt foarte mulțumit de condițiile create de organizația română, de posibilitățile oferite pentru adîncirea colaborării dintre grupurile noastre parlamentare.

Moustapha Touré

șeful delegației senegaleze, președintele grupului interparlamentar senegalez, membru al Consiliului Interparlamentar

Personal, sînt fericit de a mă afla în România, țară al cărei popor se numără printre popoarele progresiste și care, ca și noi, se pronunță împotriva prezenței portughezilor în Guineea-Bissau, Angola și Mozambic, condamînd colonialismul, neocolonialismul, rasismul. Ne bucură faptul că președintele Nicolae Ceaușescu a reafirmat acest punct de vedere la inaugurarea sesiunii, subliniind foarte răspicat, foarte clar și foarte ferm — și sînt onorat să-l citez — că România este împotriva colonialismului, neocolonialismului și apartheidului. Șeful statului român ne-a reamintit, de asemenea, că preocuparea parlamentarilor în această direcție este esențială, că parlamentele trebuie să acționeze pentru a mobiliza opinia publică în beneficiul securității internaționale, al păcii

ROMÂNIA ÎN CONȘTIINȚA LUMII

mondiale, împotriva manifestărilor retrograde de orice fel.

Împărțim punctul de vedere al poporului român, al președintelui său.

Problemele înscrise pe ordinea de zi a sesiunii de la București sînt foarte importante și preocupă toți parlamentarii. Pe plan politic este vorba, în primul rînd, despre pacea și securitatea lumii — chestiuni ce au preocupat dintotdeauna popoarele. Există, firește, și chestiuni cu caracter specific. De exemplu, în Africa, principală problemă politică o reprezintă decolonizarea. Sînt țări rămase, din acest punct de vedere, complet în urma istoriei: Portugalia continuă să aservească popoare; Africa de Sud, deși țară africană, practică apartheidul, se comportă ca un stat colonial; Rhodesia albă a lui Ian Smith crede că poate continua să oprime majoritatea populației țării.

Pe plan economic, există o gamă largă a subiectelor pe care le examinăm. La ora actuală, una dintre preocupările parlamentarilor este și aceea a deteriorării termenilor de schimb între țările în curs de dezvoltare și țările dezvoltate, fapt ce a determinat, de altfel, reacția popoarelor arabe în ceea ce privește petrolul. S-a declanșat un proces internațional de revizuire a prețurilor la materiile prime. Noi, popoarele țărilor slab dezvoltate, luptăm pentru aceasta de mai mulți ani și președintele Senegalului, Leopold Sedar Senghor, a exprimat cu consecvență protestul nostru față de deteriorarea condițiilor de schimb. Prețurile la materiile prime de care dispunem scad de la an la an extrem de mult, în timp ce produsele finite ne sînt furnizate de țările dezvoltate industrial la prețuri tot mai mari, ceea ce face ca puterea noastră de cumpărare să se reducă la proporții inacceptabile.

România s-a situat alături de noi pentru așezarea pe baze mai echitabile a raporturilor dintre popoarele care dețin materiile prime și popoarele țărilor industrializate, deci pentru raporturi noi, mai juste, pentru democratizarea comerțului internațional.

Relațiile dintre Senegal și România nu sînt umbrite de nici un contencios. Noi, în Senegal, sîntem un popor și un guvern socialist. Nu pretindem că am atins ținta finală, că am ajuns la socialism, dar sîntem în curs de a organiza, cu propria noastră pricepere și potrivit propriei noastre mentalități, o cale a noastră spre socialism. Căutăm, deci, calea noastră spre socialism. Și, cum România este o țară cu un socialism foarte interesant, am trimis frecvent delegații noștri pentru a vedea care este experiența dv. socialistă, spre a o studia, a compara și, poate, spre a găsi elemente care să ne ajute să ne organizăm socialismul nostru.

Ceea ce m-a frapat, încă de la sosirea pe aeroport, a fost spiritul de organizare al parlamentarilor români. Organizarea, în toate etapele activității noastre, a fost absolut perfectă. Aș mai dori să relev ospitalitatea minunată a poporului român. Pretutindeni oamenii sînt binevoitori, agreabili. Nu ne simțim străini în țara dv.

Robert Pedersen

deputat, șeful delegației daneze, membru loctiitor al Consiliului Interparlamentar

Relațiile dintre România și Danemarca sînt, cred eu, foarte bune. Ministrul de externe al țării dv. a vizitat țara mea; la rîndul său, ministrul de externe danez a vizitat România; președintele Parlamentului român a fost în Danemarca, preșe-

dintele Parlamentului danez a fost oaspete al Bucureștiului; există, de asemenea, și alte contacte și schimburi de delegații între cele două țări.

Deși, din punct de vedere geografic, Danemarca este plasată în emisfera occidentală a Europei, iar România în cea răsăriteană, consider că atît oamenii politici cît și populația din cele două țări, nu sînt mulțumiți cu împărțirea Est-Vest. Români, după cum am observat, au ca și danezii, un mod realist de abordare a problemelor. Vom înlătura cu plăcere și în mod realist diviziunile artificiale, încercăm să promovăm tot mai mult colaborarea internațională. Sîntem hotărîți să contribuim la micșorarea teasiunilor, la înlăturarea lor treptată, să promovăm destinderea și colaborarea între popoare.

Am vizitat țara dv. în urmă cu mai mulți ani, în '66 sau '67. Pot vedea că s-au făcut progrese fundamentale aici, în România. Români sînt mulțumiți de sistemul lor politic și de nivelul lor de trai, — aceasta este impresia mea personală. Desigur, aș găsi accente critice și în România, ca și în Danemarca, dar cred că ceea ce trebuie avut cu prioritate în vedere este direcția de bază a dezvoltării — și aceasta este progresul.

Toate problemele supuse dezbaterii în sesiunea de la București sînt extrem de importante — și cele privind securitatea și cooperarea, dezarmarea, și chestiunile economice, și cele legate de drepturile omului. Este important că ne-am putut reîntîlni, că am avut posibilitatea să dezbătem asemenea probleme nu numai în cadrul oficial, dar și în cursul contactelor personale, convingîndu-ne încă o dată că noi, parlamentarii, avem de fapt o problemă comună. După fiecare întîlnire a noastră, plecăm acasă cu o imagine mai nuanțată despre problemele actuale ale vieții internaționale, știm mai bine ce se întîmplă în sinul fiecărei națiuni, cum se gîndește acolo, de ce se adoptă acolo o anumită poziție. Este vorba, deci, despre o clarificare a punctelor de vedere, despre o mai bună cunoaștere reciprocă — lucruri deosebit de importante, după părerea mea, pentru îmbunătățirea în continuare a climatului politic general.

Enrique Osella Munoz

deputat, șeful delegației argentinienne, membru al Consiliului Interparlamentar

Raporturile româno-argentinienne sînt excelente. Au demonstrat-o vizita în Argentina a președintelui Nicolae Ceaușescu, primirea care i s-a făcut la noi, întîlnirile și convorbirile pe care le-a avut pe pămîntul argentinian.

Sîntem deosebit de mișcați de faptul că președintele Ceaușescu a avut amabilitatea să ne primească la București.

I-am înmînat, cu acest prilej, un mesaj personal din partea președintelui Juan Peron, care a ținut să-și exprime, și pe această cale, înalta prețuire și sentimentele de caldă prietenie pe care le nutrește pentru președintele Ceaușescu.

Cred că problema prioritară în lume este, astăzi, cea privind pacea și cooperarea între popoare. Numai printr-o bună colaborare și comprehensiune între noi toți putem realiza obiectivele păcii și securității internaționale.

Personal, cred că reuniunea de la București este un exemplu de modul în care, prin mijlocirea discuțiilor, a exprimării diverselor puncte de vedere, se poate ajunge la înțelegerea a ceea ce consider

drept problemele principale ale actualității: pacea și cooperarea între toate popoarele lumii.

Dondoghiin Tevegmid

vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, deputat, președintele grupului interparlamentar mongol, șeful delegației mongole

Raporturile dintre România și Mongolia se situează pe o linie continuu ascendentă. Sîntem foarte bucuroși că dezvoltăm în prezent colaborarea în domeniile politic, economic, al științei și culturii, cu un cuvînt — pe toate planurile. În 1970, țara dv. a fost vizitată de o delegație de parlamentari mongoli, iar, anul trecut, o delegație parlamentară a României a vizitat Mongolia. Este doar un exemplu dintre cele care ilustrează colaborarea între cele două parlamente. Avem, de asemenea, schimburi de delegații pe linie de partid și guvern, toate acestea ducînd la o mai bună cunoaștere a dezvoltării economice din țările noastre, la o mai bună cunoaștere a popoarelor noastre.

În 1971, în R.P. Mongolă a făcut o vizită de prietenie delegația de partid și guvernamentală a Republicii Socialiste România, în frunte cu tovarășul Nicolae Ceaușescu. Anul trecut, a fost constituită Comisia interguvernamentală mongolo-română pentru colaborarea economică și tehnico-științifică. De altfel, aș dori să arăt că pe plan economic raporturile dintre țările noastre se dezvoltă în ritm rapid. Într-un ritm tot mai rapid se dezvoltă și comerțul bilateral. Planurile culturale semnate între Mongolia și România au fost integral îndeplinite și acum se discută încheierea unui nou plan cultural între cele două țări. Partea română primește studenții noștri și pregătește specialiști pentru R.P. Mongolă. În cadrul C.A.E.R., România ne ajută, de asemenea, în pregătirea și perfecționarea cadrelor de specialiști în unele laboratoare ale Școlii superioare din Ulan Bator. Sîntem foarte bucuroși, repet, că se dezvoltă raporturile între Mongolia și România.

Datorită eforturilor depuse de Uniunea Sovietică și de celelalte țări socialiste, destinderea internațională cucerește poziții tot mai puternice. Consider că sarcina principală ce revine parlamentarilor este aceea de a acționa tocmai în direcția acestei destinderi. De altfel, un vechi proverb mongol spune: „Dacă lacul este liniștit și lebedele sînt liniștite”. Cred că în Uniunea Interparlamentară trebuie depuse toate eforturile pentru stingerea focarelor de încordare din diferite zone, pentru dezarmarea generală, pentru dezvoltarea relațiilor între toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială.

Sesiunea de la București discută probleme foarte importante ale vieții internaționale. Uniunea Interparlamentară este o organizație de prestigiu internațional și sînt convins că sesiunea despre care vorbim va aduce o contribuție la destinderea internațională. Este necesar, firește, să fie transpuse în viață toate documentele adoptate. Colegii români au organizat foarte bine această sesiune de primăvară. Conducerea de partid și de stat a României, parlamentarii români i-au acordat atenția cuvenită, fapt care, consider eu, a făcut să fie create cele mai bune condiții pentru desfășurarea lucrărilor. Exprim mulțumiri pentru primirea cordială de care ne-am bucurat aici, în București, din partea tovarășilor români și vă rog să transmiteți poporului român multe salutări din partea poporului mongol.

Kalevi Sorsa

primul ministru al Finlandei

„Relațiile dintre România și Finlanda sînt deosebit de bune”

De la trimisul nostru la Helsinki, Stelian Țurlea

Primul ministru Kalevi Sorsa ne-a primit într-unul din birourile impunătoarei clădiri a Parlamentului finlandez care — tăiată parcă într-un bloc de granit și durată pe o colină — domină o parte a orașului Helsinki.

Înainte de a răspunde întrebărilor pe care i le adresăm, premierul răsfoiește unul din numerele revistei „Lumea”, căreia avea să-i acorde în exclusivitate, un interviu.

— Domnule prim-ministru, veți începe o vizită oficială în România. V-am ruga să ne împărtășiți opinia dv. cu privire la stadiul actual al relațiilor prietenești dintre Finlanda și România.

— Trebuie să spun, înainte de toate, că relațiile dintre țările noastre sînt deosebit de bune. Aș putea să afirm că, în prezent, contactele dintre Finlanda și România sînt mai dinamice decît oricînd în istoria raporturilor dintre cele două țări. Și aceasta în toate domeniile: politic, comercial, economic, cultural, turistic. Se cere apoi subliniat faptul că acțiunile și eforturile țărilor și guvernelor noastre, în problemele mari ale Europei, ale organizării unei noi ordini pe continent sînt îndreptate în aceeași direcție: ambele guverne se străduiesc să-și aducă contribuția la instaurarea unei păci trainice în Europa, pace care să ofere cadrul adecvat dezvoltării în continuare a unei colaborări internaționale fructuoase. Eforturile celor două țări au influențat deosebit de favorabil evoluția raporturilor noastre, au contribuit la valorificarea posibilităților de cooperare dintre

Finlanda și România, la evidențierea unor noi posibilități de colaborare economică și culturală, domenii cărora noi, finlandezii, le acordăm o mare atenție.

— Ce importanță acordați vizitei dv. oficiale în țara noastră, în perspectiva dezvoltării colaborării multilaterale dintre România și Finlanda?

— Cred că vizita oficială a unui prim-ministru e întotdeauna un eveniment important în relațiile dintre două state. Ea permite atît trecerea în revistă a evoluției relațiilor bilaterale, cît și impulsionează dezvoltării lor în continuare. O asemenea vizită contribuie la punerea în evidență a posibilităților de cooperare existente și, în final, la impulsionează eforturilor de a da un nou conținut faptic acestor posibilități. Cred că, din acest punct de vedere, vizita mea oficială în România va avea un rol important.

— Domnule prim-ministru, poziția Finlandei față de Conferința pentru securitate și cooperare în Europa ne este cunoscută. Cum apreciați rolul acestei conferințe pentru dezvoltarea cooperării în diferite domenii între statele europene, indiferent de sistemele lor sociale și politice?

— Aș spune că rolul conferinței e primordial pentru viitorul Europei. Din multe motive. Mai întîi, această conferință are sarcina de a stabili o pace durabilă în Europa; în al doilea rînd, dar, de fapt, o sarcină nu mai puțin importantă e aceea de a stabili legături de colaborare între popoarele continen-

tului. Aceasta va consta în cooperare economică, culturală, umană, dar, în același timp, în statornicirea unor și mai bune relații politice. Noi am prevăzut că faza a doua va în timpina unele dificultăți — cum s-a întîmplat, de altfel, în primele luni — dar ultimele săptămîni au readus optimismul privind desfășurarea conferinței. Finlanda speră ca faza a treia să înceapă la Helsinki, în luna iulie.

— Care este opinia dv. despre importanța principiilor dreptului internațional și sporirea rolului O.N.U. în relațiile internaționale?

— Trebuie să recunoaștem că dezvoltarea relațiilor internaționale în domenii importante a cunoscut, în ultimii ani, un nou curs, fie ca urmare a consultărilor regionale, fie a negocierilor bilaterale. Și, de asemenea, rezultate bune au fost obținute în multe probleme. Dar ceea ce mai trebuie să recunoaștem este că rolul O.N.U. s-a diminuat, poate, în ultimii ani în unele probleme. În principiu, în Finlanda acordăm o mare importanță Organizației Națiunilor Unite și organismelor sale specializate și sperăm ca, în viitor, activitățile O.N.U. — atît ca for politic internațional, dar și în calitate de coordonator al dezvoltării în diferite regiuni ale lumii — să cunoască un nou avînt. Credem că statele membre ale O.N.U. trebuie să se gîndească din nou profund la sarcinile Organizației, căreia să-i determine o eficiență mai mare decît astăzi.

— Ne-ați putea spune cum apreciați rolul țărilor mici și mijlocii în relațiile internaționale?

— Cred că ultimii ani au arătat că rolul statelor mici și mijlocii poate fi foarte important. Statele mari au nevoie de ele — spre exemplu, în cadrul forțelor O.N.U. ori în rezolvarea altor sarcini dificile și importante ale securității mondiale. Pe de altă parte, în cadrul mai multor conferințe și negocieri, statele acestea au fost active, prezentînd idei esențiale pentru mai buna soluționare a unor probleme. Cred, însă, că rolul statelor mici și mijlocii în viața internațională poate spori încă și că există posibilități în acest sens.

— Cum apreciați perspectivele realizării ideii președintelui Kekkonen privind o zonă denuclearizată în nordul Europei?

— Ideea a fost prezentată în 1961, fără să fi primit un răspuns satisfăcător. Acum însă — mai cu seamă în urma discuțiilor din cadrul lucrărilor Conferinței pentru securitate și cooperare în Europa — am constatat că propunerea a provocat interes. Finlanda speră ca ideea să fie evocată și în documentele finale ale Conferinței.

— Finlanda este o țară industrializată, care se dezvoltă continuu. Vă rugăm să ne prezentați planurile și perspectivele dezvoltării economiei finlandeze.

— E adevărat că Finlanda s-a industrializat foarte repede. E adevărat și că trebuie să continuăm dezvoltarea în același ritm. Avem mari probleme cu balanțele externe, mai ales după creșterea prețului la materiile prime. Singurul nostru răspuns la această realitate e un nou avînt al industriei. Guvernul lucrează deja și dezvoltă un larg program de investiții, în special în industriile de export sau în industriile care pot înlocui produse din import. Pot spune că, în viitorii cinci ani, politica economică a Finlandei se va concentra în direcția realizării acestui scop.

Diplomatice și militare

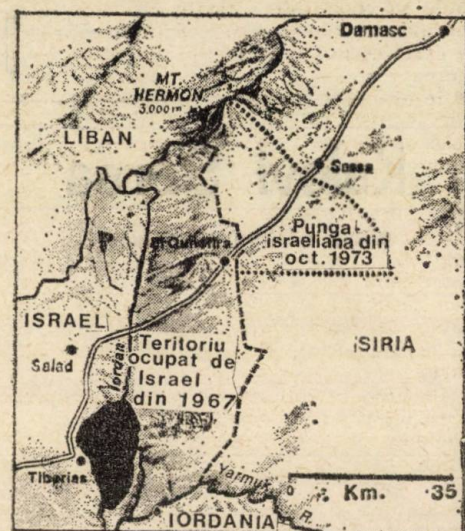
La 26 aprilie, începe un nou turneu — al cincilea — întreprins de Henry Kissinger în Orientul Apropiat. Precedată de o scurtă escală la Geneva, pentru discuții cu reprezentanții sovietici la Conferința de pace, călătoria secretarului de stat american va debuta cu Cairo (24 de ore), iar apoi — după toate probabilitățile — el va relua naveta între Damasc și Tel Aviv. Turneul se va încheia cu vizitarea Arabiei Saudite, Iordaniei, Kuveitului și Yemenului de nord. Obiectivele actualului turneu — finalizarea negocierilor privind dezangajarea în Golan și discutarea reluării Conferinței de la Geneva, consacrată păcii în Orientul Apropiat.

Înainte de a-și efectua călătoria în Orientul Apropiat, Henry Kissinger a încercat să parvină la un acord de principiu asupra dezangajării pe frontul israeliano-sirian, pentru ca să poată, în acest fel, în timpul turneului său, să discute concret problema cu părțile interesate. Așa se explică susținutele sale convorbiri, purtate la Washington întâi cu generalul Moshe Dayan (sfârșitul lunii trecute), apoi cu generalul Hikmat Chehabi — trimisul special al guvernului sirian — sosit, în capitala S.U.A., la 10 aprilie. La Damasc se precizează că delegația lui Chehabi nu era mandatată să deschidă negocieri: „Emisarii vor expune pur și simplu lui Kissinger concepțiile siriene asupra dezangajării și vor lua cunoștință de orice propunere a celeilalte părți“. Nu se cunoaște conținutul nici al planului Dayan și nici al pro-

punerilor siriene. (Ziarul libanez „Al Nahar“ presupune să delegația siriană a cerut secretarului de stat american ca forțele israeliene să se retragă din punga ocupată în octombrie 1973 și din orașul Kuneitra și ca Israelul să se angajeze că va elibera toate teritoriile ocupate, conform unui calendar dinainte stabilit). Se știe doar că fiecare dintre propuneri a fost prezentată celeilalte părți, Henry Kissinger apreciindu-le „drept un pas constructiv“.

De succesul noii misiuni a secretarului de stat american va depinde, în mare măsură, realizarea proiectului călătoriei președintelui Richard Nixon în Orientul Apropiat, prevăzută pentru luna mai. Pentru moment, s-a anunțat ca sigură vizita oficială a președintelui Nixon în Egipt, detaliile ei fiind stabilite în cursul convorbirilor de la Washington ale ministrului de externe, Ismail Fahmi.

Cotidianul „Al Ahram“ precizează că „Statele Unite intenționează să propună crearea unei comisii de lucru care să se reunească la Geneva și care să cuprindă reprezentanți ai Siriei, Egiptului, Israelului, S.U.A. și U.R.S.S. Comisia ar urma să examineze modalitățile aplicării acordului siriano-israelian“. Vii comentarii privind eventualitatea redeschiderii Conferinței de pace suscită, în prezent, sosirea — inopinată și discretă — la Geneva a adjuților delegațiilor sovietică și americană (ambasadorii Vinogradov și Bunker) și

(Din International Herald Tribune)

cele două întâlniri pe care ei le-au avut, la 17 și 13 aprilie. Din sursă americană s-a subliniat că cele două întâlniri sînt, într-o oarecare măsură, „paralele“ cu întrevederile de la Washington dintre Andrei Gromiko și Henry Kissinger.

Problema reluării lucrărilor Conferinței de la Geneva a fost discutată — între altele — și în cursul vizitei oficiale întreprinse de președintele Siriei, Hafez El Assad, la Moscova, insistîndu-se asupra importanței conferinței „în cadrul căreia se poate și trebuie să se obțină o reglementare solidă și echitabilă“. În declarația comună dată publicității la încheierea vizitei s-a subliniat că măsurile parțiale întreprinse în prezent nu cuprind elementele principale ale reglementării, că orice acord privind dezangajarea trupelor tre-

CAIRO: Vie activitate politică

Perioada din urmă consemnează în capitala egipteană o intensă activitate diplomatică, precizări de poziție în legătură cu negocierile asupra dezangajării pe frontul siriano-israelian, precum și deosebit de importante debateri pe marginea unor probleme cu caracter intern.

În centrul convorbirilor dintre președintele Anwar Sadat și cancelarul Willy Brandt, sosit la Cairo în 20 aprilie, au stat atît problema relațiilor de colaborare egipteano-vest-germane, cît și evoluția situației din Orientul Apropiat în contextul actual, dominat de eforturile depuse pentru soluționarea sa pe cale politică. La conferința de presă cu ziaristii vest-germani care l-au însoțit pe cancelarul Brandt, președintele Sadat declara că singura lui preocupare în criza din regiune este de a pune capăt stării de război cu Israelul, care însă nu va interveni decît „după recuperarea tuturor teritoriilor arabe ocupate și restabilirea drepturilor poporului palestinian“. Acest punct de vedere al Egiptului va fi din nou afirmat cu prilejul escaladei ce o va face, la 26 aprilie, la Cairo, Henry Kissinger. Într-o recentă declarație făcută cotidianului libanez „Al Chaab“, șeful statului egiptean, recunoscînd că „situația pe

frontul sirian este periculoasă“, își exprima încrederea în legătură cu dezangajarea trupelor siriano-israeliene din această zonă. „Sînt mai mult decît optimist, aș spune chiar încrezător“, declara el.

Tot zilele acestea, presa egipteană, relatînd despre întrevederile fructuoase avute în Statele Unite de ministrul de externe, Ismail Fahmi, anunța vizitele oficiale la Cairo ale președintelui Richard Nixon (sfârșitul lui mai) și secretarului general al O.N.U., Kurt Waldheim (începutul lunii iunie).

Pe plan intern, viața politică a fost marcată de aprobarea „Documentului din octombrie“, prezentat la 18 aprilie de președintele Sadat în fața membrilor Adunării Poporului și Comitetului Central al Uniunii Socialiste Arabe. „Egiptul trăiește acum o etapă dintre cele mai decisive pe plan politic și militar — sublinia șeful statului. Egiptul pășește într-o nouă etapă, aceea de după octombrie. El nu intră în această etapă pornind de la zero. Egiptul posedă un patrimoniu milenar și o experiență fecundă, ale cărei aspecte pozitive trebuie să fie dezvoltate, iar aspectele negative eliminate... Egiptul de după octombrie nu mai este țara care acceptă fără reacție schimbările

exterioare. Egiptul de astăzi își asumă un rol în dezvoltarea regiunii, iar influența sa, precum și aceea a altor state arabe, se extinde acum și asupra politicii internaționale. Etapa care începe în 1974 este aceea a progresului și construcției... Ea are nevoie de planificare și sacrificii“.

Președintele Sadat rezuma în următoarele puncte sarcinile acestei noi etape: dezvoltarea economică prin realizări care vor depăși pe cele de pînă acum; pregătirea Egiptului anului 2000 pentru a asigura factorii care să permită progresul generațiilor viitoare; deschiderea economică în interior și spre exterior; planificarea integrală bazată pe știință; întărirea sectorului public; formarea egipteanului de tip nou; accesul la era științei și tehnologiei; dezvoltarea culturală; construirea unei societăți care să asigure cetățeanului viața și viitorul său; construirea unei societăți deschise tuturor libertăților.

După cum anunță „Al Ahram“, „Documentul din octombrie“ urmează a fi ratificat prin referendum, la 15 mai. Același ziar menționează, pe de altă parte, că la 26 aprilie va fi format un nou guvern, prezidat, ca și precedentul, de președintele Sadat. Cabinetul va cuprinde însă și un nou post, acela de vicepreședinte al Consiliului de Miniștri.

buie să constituie o parte din soluția generală a problemei din Orientul Apropiat, a cărei esență trebuie s-o constituie retragerea trupelor israeliene din toate teritoriile arabe ocupate și asigurarea drepturilor legitime ale poporului palestinian. A fost subliniată, de asemenea, importanța participării U.R.S.S. la toate etapele și în toate domeniile de reglementare, îndreptată spre instaurarea unei păci juste și trainice în regiune. Reafirmând „dreptul legitim, inalienabil al Siriei de a folosi toate mijloacele eficiente pentru eliberarea teritoriilor ocupate”, părțile au discutat și au stabilit măsuri pentru întărirea, în continuare, a capacității de apărare a Siriei.

În timp ce diplomații par să se pregătească pentru relansarea Conferinței de la Geneva, pe frontul din Golan luptele continuă, practic fără întrerupere, de peste cinci săptămâni. Nu este vorba de simple violări ale încetării focului (obținut, pe teren, la 24 octombrie 1973). Aviația, artileria, tancurile, infanteria și forțele de somando au intrat în acțiune în zona muntelui Hermon ca și pe versantele nord, sud și vest, după cum anunță comunicatele militare publicate la Damasc și Tel Aviv. Deși este greu de evaluat cu precizie poziția militară a părților angajate în luptă, două par a fi sectoarele cele mai „calde”: muntele Hermon (înălțime ce domină de la cei 2800 de metri ai săi platoul Golan, Galileea de Sus, lacul Tiberiada și sud-estul Libanului, înălțime unde forțele siriene au reușit să-și stabilească și mențină unele poziții) și punga ocupată de Israel în octombrie anul trecut.

Escaladarea rapidă a ostilităților pe frontul din Golan a provocat, la 18 aprilie, o reuniune extraordinară a cabinetului israelian. Și, totuși, în Israel preocupările sînt concentrate în jurul încercărilor de a depăși criza politică actuală.

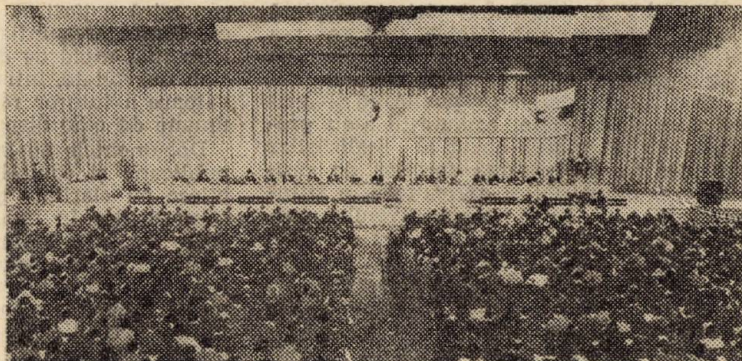
Yitzak Rabin, plecat favorit în cursa pentru succesiune — între altele datorită sprijinului „omului forte” al Partidului Muncii, Pinhas Sapir, ministru de finanțe în guvernul demisionar, — a câștigat în cele din urmă această cursă. Nu se poate, totuși, vorbi de o victorie decisivă — 298 de voturi față de 254 obținute de Shimon Peres, șeful fracțiunii „Rafi” și aliat politic al generalului Dayan. Acest lucru, apreciază observatorii politici, nu este de natură să ușureze sarcina lui Yitzak Rabin, — care are la dispoziție circa șase săptămâni pentru a încerca formarea unui nou cabinet de coaliție — doar dacă își va asigura sprijinul total al lui Peres, încredințându-i, în viitorul cabinet, unul din principalele portofolii — apărarea sau afacerile externe. Generalul Rabin a ținut, de altfel, să sublinieze — în prima sa declarație după votul de luni — că „va lucra în strînsă legătură cu rivalul său Shimon Peres”, care la rîndu-i, l-a asigurat pe Yitzak Rabin de „colaborare frățească”.

Desemnarea generalului Rabin în fruntea guvernului este apreciată drept un eveniment cu implicații deosebite în viața politică internă israeliană. Într-adevăr, este pentru prima oară cînd un șef de guvern nu face parte din rîndurile „Mapaiului istoric”. Militar de profesie, Yitzak Rabin a ocupat, timp de cinci ani după 1967, postul de ambasador al Israelului în Statele Unite, perioadă în care relațiile dintre cele două țări au cunoscut indicele cel mai ridicat.

În momentul de față, cînd șeful diplomației americane urmează să-și înceapă noul turneu în Orientul Apropiat pentru a continua negocierile asupra dezangajării forțelor în Golan, observatorii politici menționează, în context, declarația lui Yitzak Rabin, care sublinia că „vor interveni puține modificări în politica externă a țării”.

Rodica Georgescu

Aspect de la Congresul U.C. din Slovenia

BELGRAD

Pregătiri pentru cel de-al X-lea Congres al U.C.I.

Correspondență de la Simion Morcovescu

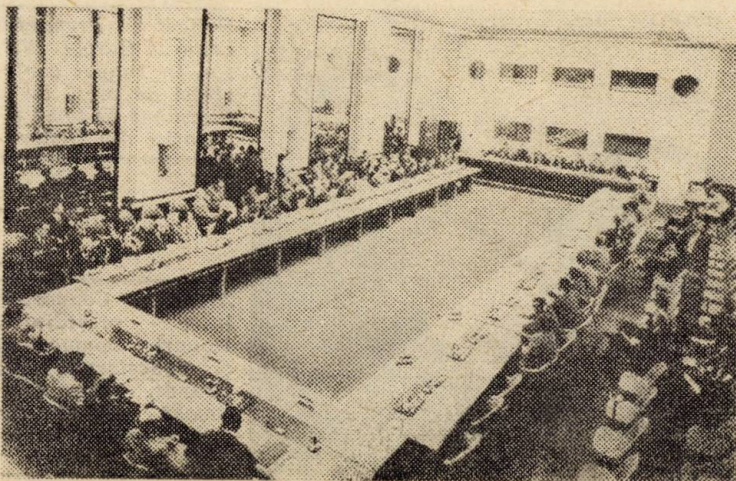
În istoria Uniunii Comunistilor din Iugoslavia, primăvara anului 1974 va fi semnată ca perioada în care s-a desfășurat o intensă activitate politică, de la organizațiile de bază, pînă la cele mai înalte foruri ale partidului. În ultima lună s-au reunit congresele și conferințele Uniunii Comunistilor din republicile și provinciile autonome, dezbaterile din cadrul acestora marcînd o etapă importantă în cadrul acțiunilor de pregătire a Congresului al X-lea al Uniunii Comunistilor din Iugoslavia, eveniment care, după cum se apreciază în capitala iugoslavă, va marca o cotitură în viața partidului și a întregii țări.

Desfășurate după o perioadă de eforturi susținute pe plan politic, economic și social, cînd partidul a avut de rezolvat o serie de probleme deosebite, forurile supreme ale comunistilor din republicile și provinciile autonome au analizat cu spirit critic și aut critic, cu competență și maturitate politică munca depusă, făcînd bilanțul rezultatelor obținute în toate domeniile de activitate și trasînd, totodată, sarcinile ce stau în fața comunistilor în perioada următoare. Importanța pregătirilor și desfășurării acestor foruri ale partidului derivă din faptul că ele nu au a-

nalizat numai activitatea dintre ultimele două congrese sau conferințe, ci s-au referit la o perioadă mai îndelungată, în acest sens fiind pregătite și documentele.

După cum se știe, în anii premergători congreselor republicane și conferințelor provinciale, Uniunea Comunistilor din Iugoslavia a desfășurat o luptă susținută pentru combaterea unor manifestări negative din viața partidului, ceea ce a presupus mobilizarea tuturor forțelor sănatoase în vederea lichidării tuturor tendințelor antipartinice. Avînd o importanță vitală, atît pentru viața și activitatea propriu-zisă a partidului, cît și pentru viața întregii țări, această acțiune a fost inaugurată de cea de-a 21-a ședință a Prezidiului U.C.I., iar în ultimul an și jumătate s-a desfășurat pe baza unui document care a trasat căile concrete de consolidare a unității partidului — scrisoarea președintelui Tito și a Biroului Executiv al Prezidiului U.C.I., adevărat document-program care a reușit să mobilizeze întregul partid, întreaga clasă muncitoare la lupta hotărîtă pentru dezrădăcinarea manifestărilor negative din viața partidului.

Acum, cînd și ultimul congres republican se încheie, se poate afirma că forurile supreme de partid ale republicilor și

Au început lucrările unei noi sesiuni a Comitetului O.N.U. pentru dezarmare de la Geneva

provinciilor au confirmat victoria deplină asupra forțelor antipartinice, fapt ce s-a reflectat cu toată vigoarea nu numai pe plan politic, ci și în celelalte sfere de activitate. La congresele republicane și conferințele provinciale, comuniștii s-au prezentat cu un bilanț bogat al realizărilor obținute în dezvoltarea forțelor de producție, a industriei și agriculturii, a științei și tehnicii, în ridicarea nivelului cultural, îmbunătățirea standardului de viață al maselor. Toate aceste realizări pozitive își au originea în programul trasat de U.C.I. în ultimii ani, program care a urmărit perfecționarea sistemului politic, a dincirea democrației socialiste, în conformitate cu principiile autoconducerii, manifestarea plenară a rolului conducător al clasei muncitoare în viața socială, întărirea unității și coeziunii popoarelor iugoslave, dezvoltarea echilibrată a tuturor republicilor și regiunilor țării. S-a constatat, atît în documentele congreselor și conferințelor, cît și în luările de cuvînt ale delegaților, că un rezultat deosebit de important al activității din ultimii ani îl constituie adoptarea noilor constituții republicane și provinciale și a Constituției R.S.F.I., lege fundamentală care oferă cadrul adecvat pentru ca oamenii muncii să joace un rol decisiv atît în sfera producției materiale, cît și în conducerea treburilor obștești.

Documentele congreselor republicane și conferințelor provinciale, pregătite cu multă grijă pe baza platformei pentru Congresul al X-lea al U.C.I., au consemnat atingerea obiectivelor trasate de scrisoarea președintelui U.C.I. și a Biroului Executiv. În ele se constată că a sporit prestigiul partidului în rîndul maselor, s-a întărit rolul U.C.I. de forță conducătoare a societății, a crescut interesul maselor față de politica partidului. Din cuvintele delegaților s-a desprins cu pregnanță preocuparea membrilor de partid, a tuturor oamenilor muncii față de problemele majore ce stau în fața partidului, exprimîndu-se totodată hotărîrea fermă de a contribui la soluționarea acestora în conformitate cu interesele oamenilor muncii.

În afară de problematica activității politice, domeniu în care toate congresele republicane și conferințele provinciale au demonstrat deplina unitate de gîndire și acțiune a comuniștilor iugoslavi, voința fermă de a înfăptui linia politică a U.C.I., forurile supreme de partid din republici și provincii au acordat o atenție deosebită sarcinilor ce revin comuniștilor în sfera producției de bunuri materiale, a dezvoltării economice. S-a relevat necesitatea prezenței active a comuniștilor acolo unde se realizează bunurile materiale, a contribuției lor la traducerea în viață a programului de dezvoltare economică a țării. Comuniștii au pus în centrul preocupărilor probleme de mare actualitate în viața e-

conomică a țării ca stabilitatea economică, combaterea inflației, asigurarea unui ritm mai rapid de dezvoltare a regiunilor slab dezvoltate, într-un cuvînt punerea în valoare a tuturor rezervelor materiale și umane de care dispune țara.

Documentele adoptate de congresele republicane și conferințele provinciale stabilesc cu claritate sarcinile practice ale comuniștilor în îndeplinirea obiectivelor ce se vor afla în fața partidului în etapa următoare. Se urmărește crearea condițiilor care să asigure rolul conducător al clasei muncitoare în toate sferile de activitate, perfecționarea sistemului economic, stabilizarea economiei paralel cu creșterea producției materiale și ridicarea nivelului de trai al celor ce muncesc, consolidarea unității politice, ideologice și organizatorice a partidului, întărirea legăturilor sale cu clasa muncitoare, cu masele de oameni ai muncii. Ca o premisă a preocupărilor actuale de folosire rațională a potențialului material, de ridicare a producției și productivității muncii și de sporire a nivelului de trai, s-a relevat necesitatea elaborării unor programe pe termen lung pentru folosirea cît mai rațională a întregului potențial material și uman în vederea dezvoltării armonioase a întregii țări. O sarcină prioritară a comuniștilor în perioada următoare va fi obligația de realizare a sarcinilor de producție, ceea ce

va constitui unul dintre criteriile de bază pentru aprecierea activității și răspunderii comuniștilor aflați în locurile de care depinde dezvoltarea economică rapidă a țării.

Forurile supreme ale comuniștilor din republici și provinciile autonome au ales, totodată, organele conducerii de partid locale, precum și reprezentanții din partea republicilor și provinciilor respective în organele conducătoare ale Uniunii Comuniștilor din Iugoslavia. În alegerea noilor organe de conducere s-a ținut seamă de criteriile elaborate de partid în ceea ce privește politica de cadre. Reflectînd situația existentă în prezent în Uniunea Comuniștilor din Iugoslavia, cînd în structura partidului muncitorii constituie elementul preponderent, în organele de conducere au fost aleși într-un număr mai mare muncitori care lucrează direct în producție, precum și un număr mai mare de femei și tineri.

Caracteristica comună a congreselor republicane și a conferințelor provinciale ale Uniunii Comuniștilor a fost pe scurt formulată de președintele Tito în convorbirea cu reprezentanții organizațiilor politice și obștești din Saraievo, care a afirmat că „toate aceste congrese au demonstrat realizarea unui imens progres în consolidarea ideologică și de acțiune a Uniunii Comuniștilor, au demonstrat deplina ei unitate”.

WASHINGTON

Noul curs al dialogului interamerican

Correspondență de la Constantin Alexandroaie

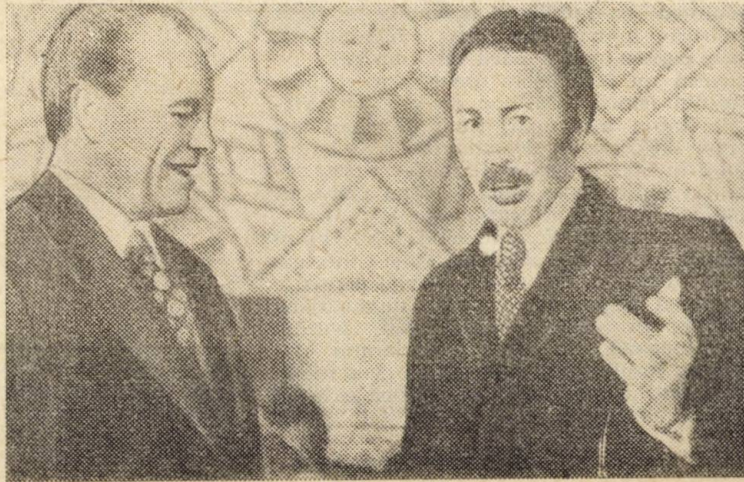
Renovarea structurilor instituționale arhaice ale Organizației Statelor Americane, prin revizuirea statutului constitutiv al acestei organizații regionale și transformarea ei dintr-un instrument

militaro-politic, destinat să mențină un statu quo mult depășit de realitățile lumii contemporane, într-un mecanism eficient de promovare a relațiilor economice și colaborării panamericane, a progresului

Belfast. Premierul britanic Harold Wilson în timpul conferinței de presă de la Stormont pe tema situației din Ulster

Alger. Convorbiri între președintele Houari Boumediene și cancelarul Willy Brandt, care efectuează primul său turneu oficial în țările arabe

economic și social al statelor membre și în special al celor în curs de dezvoltare — acestea sînt cîteva din punctele aghi-
dei sesiunii anuale a Adunării Generale a O.S.A., întrunită în Atlanta (Georgia), la nivelul miniștrilor de externe.

Încă din prima zi a sesiunii s-a hotărît formarea a două grupuri de lucru. Primul, cu sarcina de a elabora principiile generale ale raporturilor dintre statele latino-americane și corporațiile multinaționale, care operează în această emisferă și care adesea au fost învinuite de a-mestec brutal în afacerile interne ale statelor și de urmărirea politicii de maximizare a profiturilor lor prin ignorarea și pe seama intereselor economice vitale ale țărilor în care își desfășoară activitatea. Al doilea grup de lucru este însărcinat cu investigarea posibilităților creării unui comitet al O.S.A., care să se ocupe cu elaborarea și transpunerea în viață a unei politici vizînd transferul de tehnologie modernă și cuceririle științei către statele în curs de dezvoltare ale continentului latino-american.

În cadrul dezbaterilor de politică generală din plenara Adunării Generale a O.S.A., la care au luat cuvîntul toți miniștrii de externe ai statelor membre, s-a evidențiat cu o deosebită insistență imperativul introducerii unui curs nou în relațiile economice interamericane și în special între statele latine ale regiunilor Americii și Mării Caraibilor și Statele Unite ale Americii. Acest nou curs este conceput în sensul deschiderii pieței S.U.A. pentru produsele de export ale acestor țări, stabilirii unor raporturi echitabile între prețurile materiilor prime și prețurile bunurilor industriale fabricate în S.U.A. și exportate pe piața Americii Latine. În context, miniștrii afacerilor externe ai Argentinei, Perului, Jamaicai, Costa Ricai și Mexicului subliniau că însăși viața organizației depinde de măsura în care statele membre vor înțelege să acționeze în direcția revizuirii actualelor structuri ale O.S.A., pentru a le adapta noilor cerințe și, în special, pentru a răspunde adevăratelor interese și aspirații spre progres economic și social ale popoarelor emisferei sudice.

„Secretarul de stat al S.U.A., H. Kissinger, și alți miniștri ai afacerilor externe — scrie «New York Times» — au recunoscut în discursurile lor că principala lor preocupare în această fază trebuie să fie reformarea scrupuloasă a structurilor O.S.A. și soluționarea problemelor economice care confruntă emisfera”. H. Kissinger a chemat la „extinderea cooperării dintre statele regiunii” și la adoptarea de măsuri „pentru depășirea obstacolelor din calea circuitului liber și folosirii tehnologiei de către toate statele”. Recunoscînd faptul că „Washingtonul își dă perfect seama că America Latină nu mai este o colectivitate de state rurale înapoiate”, secretarul de stat a declarat că „S.U.A. apreciază că pacea nu poate fi edificată prin eforturile unei singure națiuni, iar dezvoltarea nu este doar o simplă problemă economică”.

Printre problemele prioritare ale eforturilor de așezare a relațiilor interamericane pe baze noi se află — după cum reiese din dezbaterile sesiunii din Atlanta — restabilirea suveranității poporului panamez asupra zonei Canalului Panama și normalizarea relațiilor diplomatice și comerciale ale statelor latino-americane cu Cuba. „Încă înainte de începerea sesiunii O.S.A., scrie «Chicago Tribune», cei 24 de miniștri de externe, înfîlnindu-se la un dineu la Washington cu secretarul de stat, H. Kissinger, au convenit să-l informeze în comun că ei consideră inacceptabilă rezoluția înaintată de 35 de senatori americani, prin care se cere continuarea suveranității și jurisdic-

Pekin. Ministrul de externe al R. P. Chineze, Ci Pin-fei, și ambasadorul japonez la Pekin, Heishiro Ogawa, în momentul semnării acordului ce prevede deschiderea unor linii civile aeriene între cele două țări

ției S.U.A. asupra Canalului Panama”.

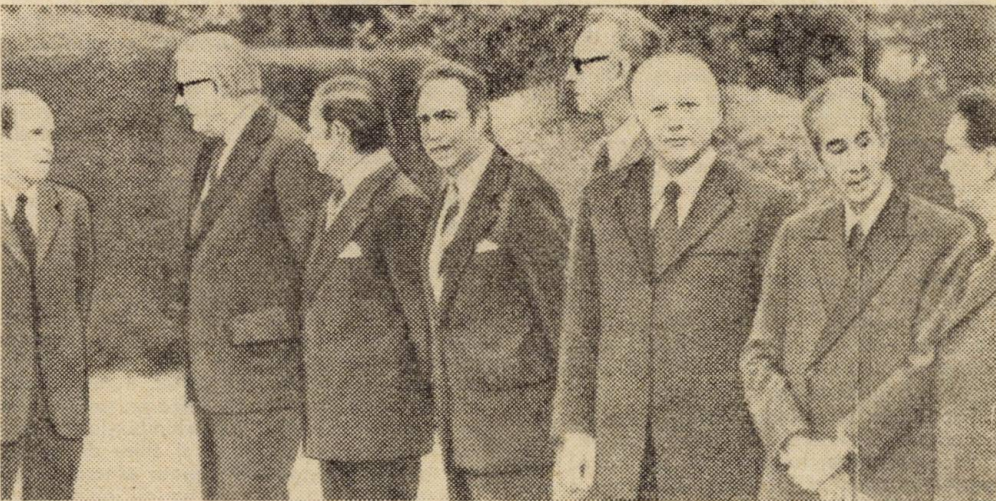
În ce privește problema restabilirii relațiilor diplomatice și comerciale ale țărilor latino-americane cu Cuba, mulți miniștri de externe ai statelor participante la sesiune apreciază că a sosit de mult timpul abolirii politicii O.S.A. de izolare a acestei țări. Ministrul afacerilor externe al Argentinei, Alberto Vignes, spre exemplu, declara că „această politică este anacronică și nerealistă. Izolarea Cubei nu numai că prejudiciază interesele poporului cubanez, dar paralizează activitatea întregii emisfere și, mai mult, creează situații de încordare”. Vignes a subliniat că „în ciuda voinței S.U.A., sesiunea O.S.A. trebuie să revizuiască atitudinea organizației față de Cuba și să pună capăt embargoului impus în relațiile cu acest stat”. Cererea sa a fost sprijinită de miniștrii de externe ai tuturor statelor de la sud de Rio Grande care întrețin relații diplomatice și comerciale cu Cuba.

Presa americană, între care principalele ziare de pe coasta de est, „New York Times” și „Washington Post”, apreciază că menținerea unor bune relații între S.U.A. și întreaga Americă Latină dictează normalizarea relațiilor S.U.A. cu Cuba. „Eforturile S.U.A. de a menține embargoul, scrie în acest context «Washington Post», pun Statele Unite, pe an ce trece, în situații din ce în ce mai neplăcute. În ultimul timp, aceste eforturi au devenit pur și simplu o amenințare la adresa înseși a intereselor noastre reale în emisfera occidentală”. În continuare, ziarul citat subli-

niază că „unul dintre pericolele generate de perpetuarea acestor eforturi este că ele vin să confirme și mai mult suspiciunile statelor Americii Latine și Canadei, potrivit cărora corporațiile multinaționale sînt instrumente ale politicii S.U.A. și, ca atare, subminează independența economică a țărilor în care operează. Întreaga idee a embargoului comercial este, desigur, produsul celor mai înghețate zile ale războiului rece”.

În paralel cu rezolvarea acestor probleme-cheie ale relațiilor interamericane, mulți miniștri de externe latini, între care ai Perului, Ecuadorului, Mexicului și alții, au insistat ca „tratatul interamerican de asistență reciprocă”, aflat în dezbateri, să prevadă măsuri clare împotriva agresiunii economice, precum și norme vizînd recunoașterea suveranității permanente a statelor asupra resurselor lor naturale.

Observatorii politici și diplomatici apreciază că, deși la actuala sesiune a Adunării Generale a O.S.A. nu au fost rezolvate toate problemele aghi-
dei, însăși abordarea lor în dezbateri, în trecut imposibilă, evidențiază atît noul curs pe care se angajează dialogul interamerican, prin excluderea din preocupările organizației a problemelor care înveninau atmosfera colaborării și cooperării statelor regiunii, cît și începerea declanșării unui proces înnoitor, de natură să genereze noi perspective în afirmarea voinței și ființei naționale a țărilor continentului latino-american.

Bonn. La Gymnich, în apropierea capitalei R.F.G., au avut loc schimburi de păreri neoficiale și cu ușile închise între miniștrii de externe ai țărilor membre ale Pieței comune. Nu s-a difuzat nici un comunicat oficial, totuși, se pare că discuțiile s-au concentrat, în principal, asupra relațiilor interatlantice, raporturilor cu țările arabe și, pe un plan mai larg, cu țările în curs de dezvoltare.

Securitate prin cooperare

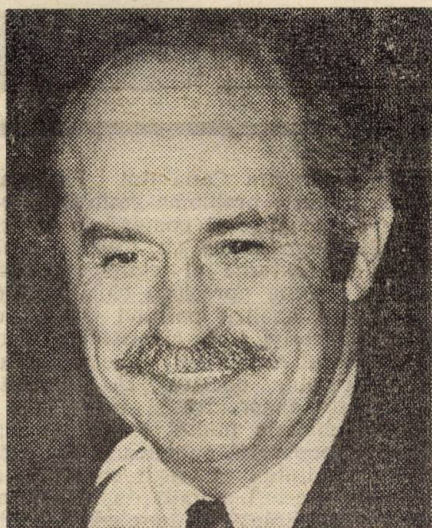
Convorbire cu Janez Stanovnik

Prezent în țara noastră pentru a participa la lucrările celei de-a 29-a sesiuni a Comisiei Economice a O.N.U. pentru Europa — desfășurată la București — Janez Stanovnik, secretar executiv al Comisiei, a avut amabilitatea de a răspunde la întrebările redactorului nostru, ILIE ȘERBANESCU.

Ați afirmat, nu demult, referindu-vă la tendințele din sfera relațiilor economice internaționale, că, într-o tot mai mare măsură, în cadrul acestora „cheia devine tehnologia”, că în schimburile economice mondiale se constată o deplasare din ce în ce mai evidentă dinspre formele „clasice” de comerț exterior spre cele moderne de cooperare industrială, tehnologică.

Relațiile economice internaționale se modifică structural sub raportul formelor în care se realizează: lată un exemplu concret, cifric. În 1972, valoarea exporturilor globale ale țărilor ce fac parte din C.E.E./O.N.U. — respectiv statele europene, precum și S.U.A. și Canada — a atins 320 miliarde dolari. În același an, însă, se estimează că valoarea producției rezultând din investiții în străinătate, din activitatea directă pe piețele externe (care implică schimburi internaționale dar nu neapărat de mărfuri ci de tehnică, tehnologie, capital, „know how”, cunoștințe și idei în materie de management, marketing sau gestiune) a ajuns la 360 miliarde dolari, depășind astfel cuantumul valoric al „comerțului exterior” (propriu-zis). Actualmente, relațiile economice internaționale se caracterizează printr-o mare varietate, diversificare și complexitate. Specific este faptul că nu numai mărfurile se deplasează. Deși schimbul de mărfuri în sens clasic continuă să constituie un sector important și în creștere, tot mai mult tind să se deplaseze capitalul prin investiții, tehnica și tehnologia, cunoștințele științifice și de producție, ideile privind organizarea, conducerea sau gestiunea economică prin transferurile ce au loc în cadrul diferitelor forme de cooperare internațională în producție, în știință și tehnică. Aceste schimburi devin din ce în ce mai însemnate, marcând puternic dezvoltarea relațiilor economice mondiale. Totodată, se deplasează consumatorii înșiși, turismul fiind, alături de alte servicii, tot un schimb economic internațional — de fapt, în continuă expansiune — în cadrul căruia diferit este doar sensul mișcării: consumatorul către mărfuri și nu mărfurile către consumator.

Importanța tehnologiei în sfera raporturilor economice mondiale este, după părerea mea, mereu mai mare, hotărâtoare; pentru că exigențele producției moderne, eficiența activității economice — și acestea presupun o largă cooperare internațională — depind tot mai mult de tehnologie. Dau acestui termen un conținut foarte complex. Prin tehnologie, nu înțeleg numai echipamentul industrial în sine, ci tot ceea ce concurează la producerea acestuia. În fond, tehnologia este aplicarea

științei în producție. Iar știința nu se rezumă la tehnică. Există și are un rol decisiv știința economică a organizării, conducerii și gestiunii. Ca atare, prin cooperare în domeniul tehnologiei nu înțeleg simplul schimb de echipamente industriale, ci schimburi și transferuri de cunoștințe și idei în materie de tehnică, organizare, planificare, management, marketing etc. Apare, astfel, evidentă importanța crescândă, hotărâtoare a cooperării tehnologice, industriale, pentru dezvoltarea schimburilor economice internaționale.

Care este evoluția cooperării în acest domeniu, în cadrul relațiilor între țările membre ale C.E.E./O.N.U. ?

Evoluția este pozitivă și mereu ascendentă, probând atât eficiența și utilitatea, cât și marile posibilități și flexibilitatea acestui gen de cooperare. În acest ultim sens, am în vedere faptul că, în cadrul unei asemenea cooperări, au putut fi identificate și puse la punct formele corespunzătoare care să permită a se ține cont de organizarea și structurile socio-economice diferite, existente, pe de o parte, în țările cu economie planificată, iar, pe de altă parte, în țările cu economie de piață. Un exemplu. Este știut că firmele capitaliste pretend, de regulă, un control direct asupra investițiilor pe care le fac în străinătate și prin care se realizează un transfer de tehnologie. Acest lucru este, însă, incompatibil cu principiile exercitării controlului național și organizării pe bază de plan a economiei în țările socialiste. S-au găsit, însă, forme care, răspunzând intereselor și exigențelor părților, avantajului lor reciproc, permit dezvoltarea largă a cooperării industriale și tehnico-științifice între țări cu sisteme sociale diferite. Menționez numai câteva dintre aceste forme: specializarea pe produse în vederea impulsiei schimburilor; livrarea de instalații complexe și chiar de obiective industriale complete, plata efectuându-se în produse fabricate în cadrul obiectivelor respective; subcontractarea, prin intermediul căreia într-o țară se realizează o parte dintr-un produs complex; societățile mixte care, acționând potrivit reglementărilor legislative și economice din țările unde se constituie, oferă — pe baze de reciprocitate — multiple

avantaje participanților la cooperare, permițând accesul la beneficii și prezența directă pe piața externă, pe de o parte, accesul nemijlocit la noile tehnologii și tehnici de gestiune, pe de altă parte, și contribuind, în același timp, la stimularea puternică a schimburilor economice reciproce.

Sînt necesare, în continuare, căutări pentru identificarea a noi forme și posibilități de dezvoltare a cooperării industriale între țări cu sisteme sociale diferite. Apreciez că în acest domeniu nu s-a realizat nici pe de parte tot ce se poate realiza. Principiile ce trebuie să călăuzească orice alte noi forme, ca, de altfel, întregă această cooperare, sînt cele bine cunoscute — ale egalității în drepturi și avantajului mutual, ale neingerinței în treburile interne, ale respectării independenței și suveranității naționale.

Sinteti un partizan declarat al tezei „securitate prin cooperare”...

În condițiile societății moderne nu poate exista securitate în izolare. Trăim într-o lume a interdependențelor economice crescînde, iar securitatea nu poate fi obținută decît în cadrul acestei interdependențe, mai precis a unei interdependențe echitabile. Cu alte cuvinte, securitatea este strîns legată de cooperarea economică; nu există securitate fără cooperare, iar, pentru ca aceasta din urmă să contribuie la edificarea securității, trebuie să se bazeze pe echitate, pe justiție. În ultimă instanță, securitatea și cooperarea se presupun reciproc, se intercondiționează.

Aș vrea să ilustrez cu un exemplu concret modul în care cooperarea, creșterea interdependențelor economice contribuie la întărirea securității, la garantarea independenței. Este cunoscut că desfășurarea relațiilor economice internaționale moderne tind să nu se mai bazeze pe o diviziune a muncii în care țările se specializau pe ramuri mari de activitate (industrie, agricultură). Specializarea actuală, de tip industrial, merge mult mai în adîncime, la nivelul produselor, fiecare țară urmînd și avînd posibilitatea de a fi prezentă în fiecare ramură și subramură cu producția anumitor tipuri de produse. Altfel spus, noii diviziuni internaționale a muncii, care se impune, îi este caracteristică o specializare industrială a țărilor, în cadrul unei dezvoltări economice multilaterale a fiecăreia din ele. Între statele membre ale C.E.E. / O.N.U. s-au dezvoltat și se dezvoltă tot mai mult relații avînd la bază o asemenea diviziune internațională a muncii de tip industrial. Să luăm, de pildă, domeniul metalurgiei. În 1947, țările mici și mijlocii din C.E.E./O.N.U. — iau în considerare statele membre, cu excepția U.R.S.S., S.U.A., Franței, R.F.G., Marii Britanii și Italiei — produceau numai 10 milioane tone de oțel, depinzînd aproape exclusiv de importuri. Dezvoltînd industria metalurgică proprie, ele au ajuns, în 1972, să producă 120 de milioane tone. Acest lucru a fost posibil, însă, tocmai datorită extinderii schimburilor lor economice externe, pe baza noii diviziuni de tip industrial. Spre confirmare, este de ajuns a studia evoluția comerțului cu produse metalurgice al acestor țări de-a lungul perioadei menționate. Se observă clar că, aproape în cazul fiecărei țări, produsele respective au devenit tot mai prezente atât la import, cit și la export. Nu este nici un paradox. Aceste țări s-au specializat, treptat, în producerea a diferite sortimente din asemenea produse, care fac apoi obiectul schimburilor reciproce. Nici una din ele nu mai depinde acum exclusiv de importurile de produse metalurgice. În același timp, toate sînt direct interesate în promovarea și extinderea cooperării reciproce pentru a-și asigura, fiecare, întreaga gamă sortimentală de produse metalurgice. Cu alte cuvinte, fiecare țară și-a consolidat independența prin adîncirea interdependenței. Este doar unul din multiplele exemple concrete care probează modul în care interdependența economică echitabilă, cooperarea reciproc avantajoasă conduc la întărirea securității.

Aș dori să evocați preocupările actuale ale C.E.E./O.N.U. în vederea impulsivării schimburilor și cooperării economice între țările europene.

În 1969, țările membre ale C.E.E./O.N.U. au hotărât, în scopul dozării și valorificării activității Comisiei, să fixeze câteva domenii considerate prioritare și, deci, asupra cărora să se concentreze preocupările. Acestea sînt: dezvoltarea comerțului; cooperarea industrială și tehnologică; planificarea pe termen lung; mediul înconjurător.

După cum se poate vedea, sînt domenii dintre cele mai importante și prin a căror prismă poate fi cuprinsă și abordată întreaga problemă a colaborării economice între țările continentului. Ca atare, menționînd aceste priorități, s-ar impune, în opinia mea, o lărgire și o îmbunătățire a metodelor de lucru ale Comisiei, în scopul amplificării și măririi eficienței contribuției acesteia la impulsivarea schimburilor și cooperării economice între țările europene. Asemenea adaptări apar necesare mai ales în perspectiva finalizării lucrărilor Conferinței pentru securitate și cooperare de la Geneva, Comisia putînd să-și aducă o contribuție efectivă la îndeplinirea celor convenite în cadrul acestei conferințe.

Pe linia lărgirii și îmbunătățirii metodelor de lucru, aș menționa utilitatea efectuării, alături de schimburi de experiență, a unor cercetări comune, în cadrul bilateral dar și multilateral, în vederea realizării unor proiecte de colaborare pe termen lung și de mari proporții. În ce privește domeniile, accentul ar trebui să cadă, după părerea mea, pe intensificarea schimburilor comerciale între țările europene (prin eliminarea barierelor și practicilor restrictive și prin extinderea tratamentului conform clauzei națiunii celei mai favorizate), pe lărgirea și diversificarea cooperării industriale și tehnico-științifice, pe realizarea unor proiecte la scară continentală (cum ar fi, de pildă, rețeaua europeană de transport a energiei electrice, construirea unor obiective industriale sau energetice de interes larg), pe îndeplinirea unor programe intereuropene de colaborare în vederea prezervării și ameliorării mediului înconjurător (depoluarea unor fluvii sau mări etc.).

Ce semnificație atribuiți organizării la București a actualei sesiuni a C.E.E./O.N.U. — prima ale cărei lucrări se desfășoară în afara sediului de la Geneva al organizației?

România este una din țările cele mai active în cadrul Comisiei. Contribuția ei la activitatea Organizației s-a făcut remarcată pe toate cele trei planuri: uman — numeroși reprezentanți români au fost aleși, de-a lungul anilor, în organele de conducere ale Comisiei, asigurînd o asistență competentă și calificată desfășurării lucrărilor; material — sprijinirea concretă a Comisiei în realizarea obiectivelor sale; intelectual — însemnatul aport de idei, cuprins în multiple propuneri și rezoluții inițiate. Asupra acestui ultim aspect aș vrea să insist, întrucît, în multe rânduri, aportul românesc de idei s-a dovedit un real stimul pentru activitatea Comisiei, în special în domeniile comerțului și cooperării tehnico-științifice.

Apreciez inițiativa României de a se oferi ca gazdă a acestei sesiuni a C.E.E./O.N.U., inițiativă salută și aprobată de toate țările membre. Organizarea pentru prima dată a unei sesiuni a Comisiei în afara sediului ei are o semnificație deosebită, scoțînd C.E.E./O.N.U. din cadrul semiconfidențial și strict interguvernamental în care și-a desfășurat pînă acum lucrările, atrăgînd atenția opiniei publice, suscitîndu-i interesul și înlesnindu-i acesteia o mai bună informare asupra activităților și preocupărilor Comisiei.

În fond, guvernele dirijează cooperarea, oamenii de afaceri o perfecțază, dar opinia publică este aceea care o realizează practic. Informarea opiniei publice este o contribuție la reușita cooperării internaționale.

„Poporul american și poporul român nutresc foarte bune sentimente reciproce”

Convorbire cu Edward Kennedy

Ca oaspeți ai președintelui Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, și ai tovarăsei Elena Ceaușescu, senatorul american Edward Kennedy și soția sa, Joan Kennedy, au vizitat, săptămîna trecută, țara noastră.

Edward Kennedy s-a născut la 22 februarie 1932, la Brookline. A studiat dreptul la Universitatea Harvard, la Academia de drept internațional de la Haga și la Universitatea statului Virginia. Exerțită, în prezent, al doilea mandat ca senator din statul Massachusetts. Edward și Joan Kennedy au trei copii.

Programul vizitei în România a inclus și o întîlnire a senatorului Kennedy cu ziaristi din București. În cadrul acestei întîlniri, precum și în exclusivitate pentru revista „Lumea”, senatorul Kennedy a răspuns unor întrebări adresate de redactorul nostru, MIHAI MATEI.

Sînt încîntat să mă aflu aici în România — a arătat, într-o declarație preliminară, Edward Kennedy. Am avut deosebita onoare de a-l cunoaște pe președintele Ceaușescu, cu câteva luni în urmă, la Washington, cînd mi-a fost făcută invitația de a veni aici.

România are, astăzi, o situație aparte între țările lumii. Consider că acest lucru se datorează, într-o mare măsură, viziunii și curajului președintelui Ceaușescu în a arăta ce poate realiza o țară mică și independentă, o națiune aflată la încrucișarea drumurilor civilizațiilor în Europa.

Am salutat șansa de a-i face o vizită și de a discuta cu domnia-sa probleme care privesc relațiile Est-Vest în general și, de asemenea, probleme europene. Doresc să exprim președintelui Ceaușescu întreaga mea grațitudine pentru timpul pe care mi l-a acordat, vorbind despre problemele relațiilor Est-Vest, domeniu în care este deosebit de favorizat, datorită frecvențelor sale contacte cu numeroși conducători ai lumii de astăzi, precum și înțelegerii clare a importanței și consecințelor succeselor politicii Est-Vest. Am apreciat în mod deosebit amabilitatea arătată mie și soției mele, în timpul vizitei.

În continuare, senatorul Kennedy s-a referit la semnificația vizitei în România, precum și a vizitelor programate ulterior, în Iugoslavia și Uniunea Sovietică.

La noi, în Statele Unite, există un mare interes pentru problemele ținînd de relațiile Est-Vest, cum sînt apărarea europeană, conferința pentru securitate în Europa — care are o mare importanță și semnificație — convorbirile de la Viena, acordurile S.A.L.T. Întrucît multe din aceste probleme vor fi examinate și de către Senatul S.U.A., cred că

rezultatele convorbirilor cu președintele Ceaușescu, precum și discuțiile pe care le voi avea în cursul celorlalte vizite mă vor ajuta să-mi formez o părere mai bine fundamentată, mă vor ajuta să contribui mai substanțial la dezbaterile acestor probleme.

Care sînt perspectivele relațiilor româno-americane?

Cred că există sentimente pline de căldură printre cetățenii americani, datorită vizitei președintelui Ceaușescu în Statele Unite și, de asemenea, datorită vizitei președintelui Nixon în România, deplinei cordialității ce a fost arătată președintelui nostru cu prilejul acelei vizite. Cred, de aceea, că poporul american și poporul român nutresc foarte bune sentimente reciproce. Consider că aceasta constituie o bază pe care se poate construi în continuare și care poate fi extinsă, prin schimburi de vizite în ambele sensuri.

Alte impresii despre vizita sa în România:

A fost o vizită foarte scurtă. Aș fi vrut să stau mai mult în țara dv.; din păcate, vacanța parlamentară de primăvară este de numai opt zile.

Cel mai mult am fost impresionat de sinceritatea și atitudinea deschisă a președintelui Nicolae Ceaușescu în privința tuturor problemelor discutate.

Am discutat, în cursul ieșirilor în oraș, cu cîțiva tineri, studenți, un soldat în permisie; aceste contacte intimplătore au fost realmente prietenești, oamenii au avut o atitudine caldă, s-au dovedit realmente interesați de problemele importante ale timpului nostru, s-au arătat cordiali față de mine și soția mea.

La o întrebare privind efectul schimburilor culturale asupra climatului internațional, senatorul Kennedy a răspuns:

Statele Unite, care reprezintă, în principal, un mozaic de culturi europene, au un interes firesc pentru viața, arta, istoria acestei părți a lumii. Consider că schimburile culturale pot aduce o contribuție valoroasă la înțelegerea și cunoașterea reciprocă.

Am pus senatorului Kennedy o întrebare referitoare la convorbirile politice avute în R.F. Germania, prima escală a suitei de vizite întreprinse de el, luna aceasta, în Europa.

Fusesem invitat în R.F. Germania pentru a conferența asupra unor probleme de politică externă. Am avut, cu acest prilej, și unele convorbiri, inclusiv cu cancelarul Brandt. Eram interesat de felul în care își va prezenta politica guvernului său de dezvoltare a relațiilor cu țările din Europa răsăriteană, așa-numita „Östpolitik”. Am discutat, de asemenea, probleme ale unității vest-europene, precum și ale relațiilor S.U.A. cu aliații occidentali, referindu-ne, desigur, și la evoluțiile cele mai recente.

Răspunzând unei întrebări privind problemele de primă urgență ale actualității internaționale, senatorul Kennedy a menționat două dintre domeniile de acțiune pe care le consideră prioritare:

Să reușim limitări ale proliferării armelor nucleare, atât de către S.U.A. și U.R.S.S., cât și de către alte țări cu potențial de a produce astfel de arme. De asemenea, țările industrializate trebuie să facă cât mai mult pentru a contribui la dezvoltarea lumii a treia, unde se află trei sferturi din populația lumii și persistă, în regiuni întinse, sărăcia, bolile, foametea. Ar fi bine dacă resursele utilizate în prezent pentru acumulări de armament ar fi alocate combaterii subdezvoltării și mizeriei.

Cunoscind luările de poziție ale senatorului Kennedy în favoarea normalizării relațiilor S.U.A. cu Cuba, l-am invitat să-și expună opinia asupra oportunității unei astfel de reconsiderări.

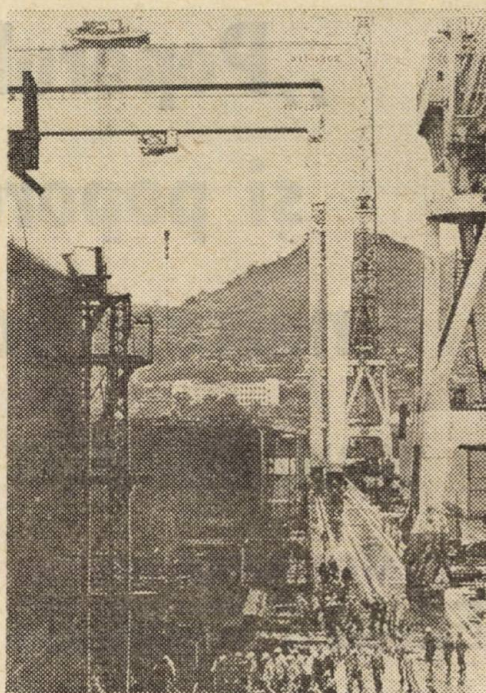
Am vorbit despre aceasta de mai multe ori și am arătat că această revizuire se impunea de mult. Am afirmat că apreciez ca important faptul că ne-am reconsiderat relațiile cu țări aflate la 10 000 de mile, ca R.P. Chineză, și că este tot atât de normal să ne reconsiderăm relațiile față de țări care se află la numai 90 de mile de coastele S.U.A.

Dorind să evit întrebarea, frecvent adresată lui Edward Kennedy, dacă va candida la președinție în alegerile din 1976, l-am întrebat dacă a hotărât să candideze, în același an, pentru a-și reinnoi mandatul de senator. Senatorul Kennedy identifică, așa cum era de așteptat, sensul întrebării:

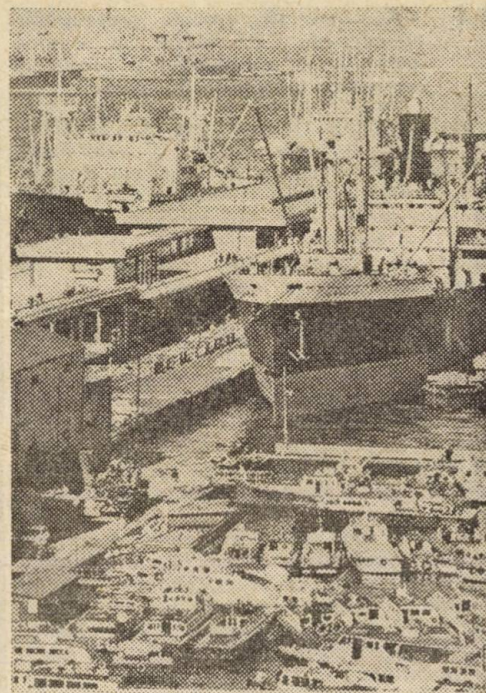
Nu mi-am schimbat poziția în această privință.

Un alt ziarist insistă: nu se încadrează, oare, suita de vizite în Europa, în pregătirile unui candidat la președinție? Senatorul Kennedy rămâne pe poziție:

Mi s-a pus această întrebare și cînd am început călătoria mea și mi se va pune, probabil, și cînd o voi încheia. Eu am călătorit și în trecut, pentru a efectua schimburi de opinii, și cred că este important pentru orice senator să se informeze prin cunoașterea directă a realităților. Sint suficient de realist pentru a-mi da seama că vizitele mele pot fi interpretate în acest fel (în sensul proiectelor de a candida — n.n.), dar nu accept să-mi orientez activitatea de senator după astfel de speculații. Apreciez foarte mult acest gen de schimburi și acestea sint motivele pentru care întreprind asemenea vizite.

Pe un șantier naval din Nagasaki: macarale gigant cu o capacitate de ridicare de 600 tone

Portul Yokohama, cel mai mare și activ port comercial al Japoniei

REPORTAJ PE GLOB

Giganții oceanelor

Paul Diaconu

De 18 ani, Japonia deține primul loc pe plan mondial în domeniul construcției de nave. În 1966, „Ishikawajima-Harima Heavy Industries” („IHI”), cea mai veche companie navală japoneză, lansa, la șantierul său din Yokohama, petrolierul „Tokyo Maru”, cu un deplasament de 150 000 tone, urmat, la scurt timp, de „Idemitsu Maru” (210 000 tone), inaugurînd, astfel, seria „navelor mamut”. De atunci, recordurile aveau să se precipite: au apărut „Universe Ireland” — 326 000 tone, „Nisseki Maru” — 373 000 tone, și, în februarie 1973, „Globtik Tokyo” — 483 000 tone, cea mai mare navă din lume.

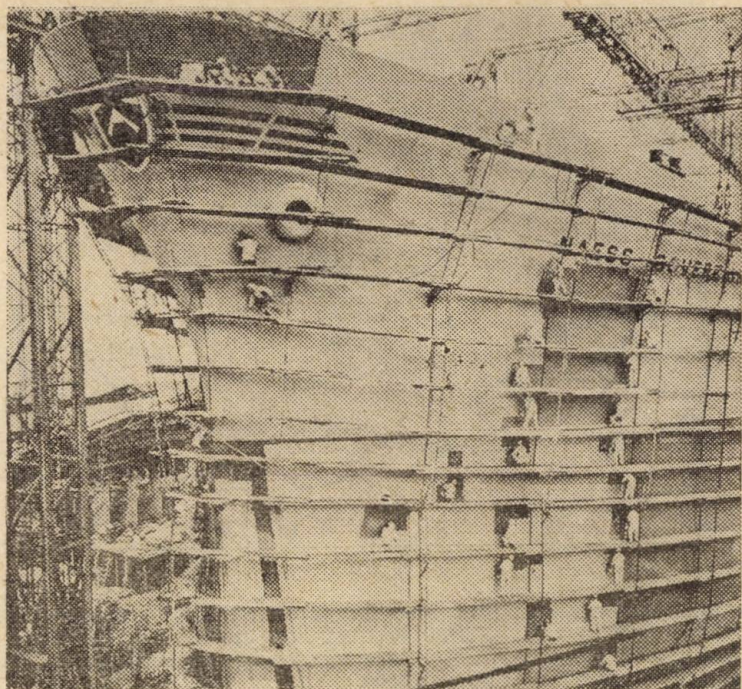
Gîndurile constructorilor navali niponi se îndreaptă, în prezent, către nave de 800 000 — 1 000 000 tone, care se află deja pe planșetele de desen a nu mai puțin de cinci institute de proiectări în acest domeniu.

Am vizitat șantierul de la Aioi al firmei „Ishikawajima-Harima Heavy Industries”, unde, recent, a primit „botezul mării” tancul petrolier „Muntenia”, cu un deplasament de 85 250 tone, construit pentru țara noastră, cu asistența unei echipe de specialiști români.

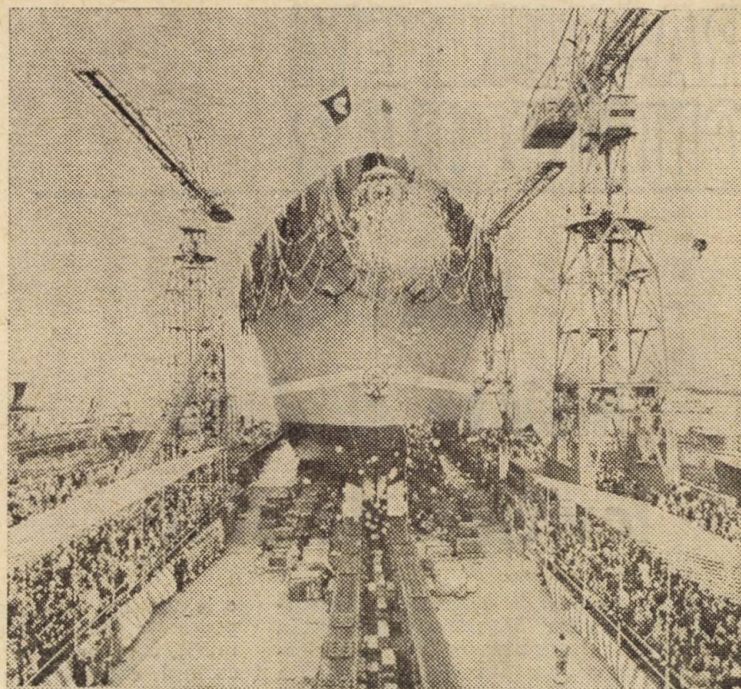
Șantierul este situat într-o pitorească localitate de munte, la vest de centrul industrial Kobe, a doua poartă maritimă a

Japoniei. În marea interioară Seto, sint ancorate la cheiuri sau gata de start nave de diferite dimensiuni și culori — petroliere, cargouri, portcontainere, alți „monștri de oțel”.

Docurile alcătuiesc un spectacol grandios. Macarale uriașe alunecă lin în înălțimi, purtînd piese de dimensiuni greu imaginabile, croite și sudate cu o precizie maximă, pentru a le preda apoi instalațiilor de asamblare pe cală. De notat că, datorită utilizării unor procedee avansate de sudură automată, de asamblare în blocsecții, construcția pe cală a unei nave durează aici între 38—42 de zile, în timp ce media mondială este de aproximativ două luni. Un veritabil imperiu al electronicii, în care computerele dirijează întregul proces de fabricație, începînd cu proiectarea, trasarea și tăierea tablelor, asamblarea pe doc a blocsecțiilor și terminînd cu finisarea navei. Este, în același timp, o imagine simbolică, asociată adesea, în ultimele două decenii, cu ceea ce a fost denumit „miracolul japonez”, pentru că industria construcțiilor navale a fost unul dintre sectoarele economiei nipone care au înregistrat în anii postbelici salturi remarcabile, contribuind la crearea unei imagini de ansamblu a Japoniei, în care rămîinerile în

Șantierul naval la Nagasaki: Japonia deține o adevărată supremație în construcția de nave gigant

Lansarea la apă a navei atomice Mutsu

urmă în alte domenii erau estompate. Aproape distrusă după al doilea război mondial, industria constructoare de nave a Japoniei a ajuns să totalizeze, în anul 1972, aproape 13 milioane tone, reprezentând 48,2 la sută din producția mondială.

Î-am întâlnit de-a lungul docurilor pe făuritorii navelor, îmbrăcați în salopete de protecție și concentrați asupra operațiunilor pe care le executau, cu acea perseverență conștiincioasă a muncitorului japonez, devenită, ca și modestia și ingeniozitatea sa, un punct de referință în scrierile despre Japonia. Îi văzusem, de altfel, și în primele ore ale dimineții, adunați în curtea șantierului pentru programul cotidian de gimnastică, înaintea începerii producției. M-am interesat, ulterior, ce semnificație aveau inițialele gravate pe insignele pe care le purtau pe piept și am aflat că sensul lor era „Safety First”, ceea ce înseamnă respectarea cu strictețe a regulilor de protecție a muncii, și „Zero Defect”, adică „rebuturi-zero”.

Îi priveam cum își continuă imperturbabil activitatea și mă întrebam cum vor arăta oare navele viitorului, după atâtea metamorfoze pe care străvechea indeletnicire a construcției de nave le-a cunoscut de-a lungul secolelor, pentru a crea, de la corăbiile cu pânze, aflate în voia vântului și a valurilor, vasele-mamut de astăzi.

În discuțiile pe care le-am avut cu Takeshi Yano, directorul general al șantierului naval de la Aioi, și Hisashi Wada, director general în centrul firmei, mi s-a arătat că se tinde spre o cât mai mare specializare a navelor, spre realizarea de viteze sporite, a unei capacități de transport cât mai mari, ridicarea gradului de siguranță a navigației, prin automatizare și computerizare. La șantierul din Yokohama și Hiroshima ale firmei „IHI”, experții sunt pregătiți să construiască nave de un milion de tone. Se ridică, însă, o serie de probleme legate de circulația acestor giganti prin strâmtoări și în zonele de mai mică adâncime, precum și în ceea ce privește realizarea unor porturi capabile să primească astfel de nave.

Faptul că Japonia deține poziția prioritară în construcția de nave — subliniază interlo-

cutorii mei — nu se explică numai prin tradiție și situarea sa geografică, ci, mai ales, prin volumul schimburilor pe care această țară le cultivă cu străinătatea. Ascult cuvinte de apreciere la adresa României, a specialiștilor noștri aflați la șantier pentru a supraveghea lucrările de construcție a navelor.

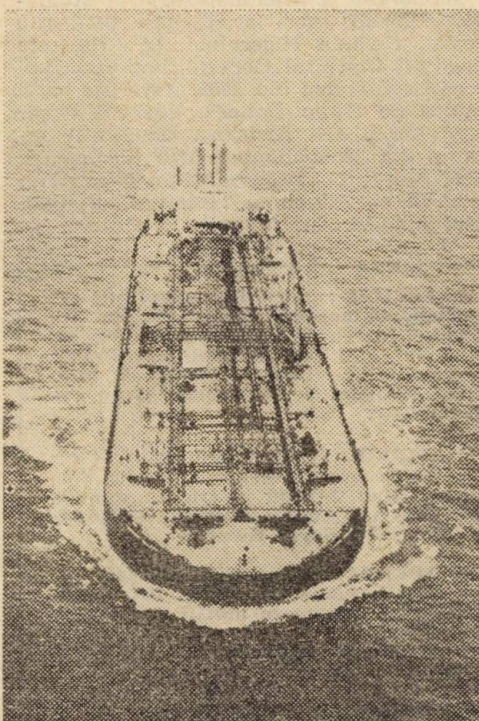
„Este foarte greu să realizezi un vapor frumos, dacă nu există o bună înțelegere — îmi spune Takeshi Yano. Sintem bucuroși că putem coopera aici, în condiții foarte bune, cu excelenții dumneavoastră specialiști, că putem discuta deschis, sincer și găsi soluțiile cele mai potrivite. Din discuțiile pe care le-am avut cu inginerii români veniți aici am înțeles că și-au însușit cele mai noi teh-

nologii de construcție a vapoarelor. Cu asemenea specialiști, construcțiile navale românești vor putea să realizeze vase mari, cu un înalt grad de tehnicitate, în foarte scurt timp”.

„Cred — a adăugat, la rîndul său, Hisashi Wada — că, pentru progresul uman, popoarele trebuie să coopereze, nu numai în industria de nave, ci și în cele mai diferite domenii. Noi, reprezentanții industriei japoneze constructoare de vapoare, dorim să cooperăm pe toate planurile cu țara dumneavoastră”.

În legătură cu semnificația pe care o va avea dotarea flotei românești cu noile petroliere de mare tonaj și contribuția specialiștilor români la realizarea acestora, șeful agenției economice române la Tokio, Ștefan D. Popa, îmi spunea: „Încheierea contractului cu firma «IHI» se înscrie pe linia dezvoltării relațiilor economice dintre România și Japonia, care au cunoscut un curs ascendent în ultimii ani. Prin livrarea acestor nave, flota comercială română va fi dotată cu mijloace de transport de înaltă tehnicitate. Contractul cu un partener potențial cum este firma «IHI» creează premise pentru dezvoltarea colaborării în domeniul construcțiilor de nave, cunoscut fiind faptul că în fața constructorilor români stau sarcini sporite, atât în cîinutul prezent, cât și în cel viitor, privind realizarea unor nave de mare capacitate. Dotarea flotei românești cu noi nave va contribui, fără îndoială, la creșterea eficienței comerțului exterior al României și, în același timp, la desfășurarea ritmică, în funcție de necesitățile economiei, a transporturilor de produse petroliere angajate de întreprinderile românești de comerț exterior.

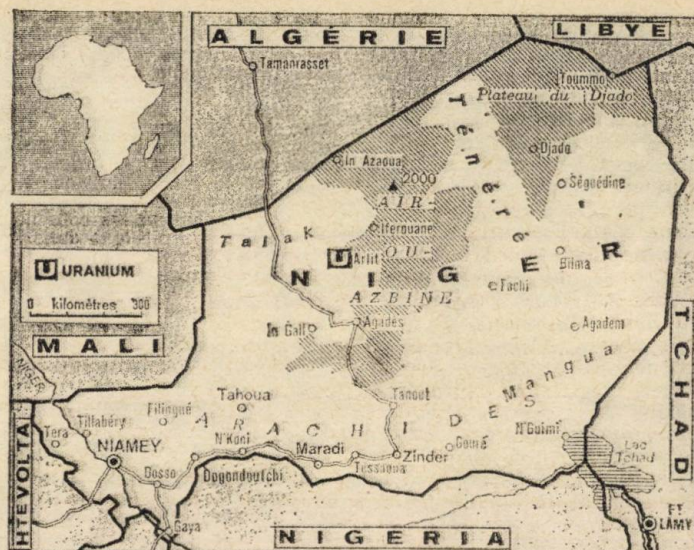
Deși puțin numeroasă, avînd în vedere volumul lucrărilor, echipa de specialiști români veniți la Aioi pentru supravegherea construcției a depus eforturi în vederea asigurării din timp a documentației necesare, supravegherii corespunzătoare a lucrărilor, astfel încît colaborarea cu reprezentanții șantierului naval a avut efecte pozitive asupra respectării termenelor și găsirii celor mai bune soluții tehnice de construcție a navelor noastre”.

Petrolierul gigant „Universe Ireland”: 237 000 t.d.w.

RASPUNDEM CITITORILOR

NIGER, înainte și după lovitura de stat

(După „Le Monde“)

Surpriza pare să fi fost totală în capitalele străine, luni, 15 aprilie, când agenția France Presse transmitea prima știre despre lovitura de stat din Niger — a 25-a din Africa începând cu anul 1963 — care a dus la răsturnarea regimului lui Hamani Diori, considerat a fi unul din cele mai stabile de cînd, în 1960, majoritatea posesiunilor franceze din Africa neagră s-au proclamat independente. Realitatea era însă că, de mai multe luni, unele evenimente interne puneau sub semnul întrebării acest model de stabilitate. Majoritatea instituțiilor școlare și universitare au fost atinse de o grevă a studenților și elevilor, care a durat din octombrie 1973 pînă în ianuarie 1974. În luna februarie, mai mulți funcționari, profesori și studenți au fost condamnați la diferite pedepse cu închisoarea, pentru încercarea de a crea un partid politic.

Cu cei 4 110 000 de locuitori, răspîndiți pe o suprafață de 1 187 000 kmp, unde ploile sărăcicioase abia depășesc anual indicele mediu de 550 mm de apă pe 8 la sută din teritoriu, Nigerul nu apare în ochii africanilor ca o binecuvîntare a naturii. Situată la intersecția Africii de vest cu Africa centrală și Sahara, această regiune de tranziție între zona tropicală — cu ploi abundente — și zona sahariană — unde nu plouă aproape niciodată — apare foarte puțin omogenă: dacă Valea Nigerului este relativ bogată și populată, dacă fișa de pămînt din apropierea frontierei cu Nigeria este un teren bun de cultură și creșterea vitelor, două treimi din țară sînt formate din zone practic deșertice. Populația Nigerului este și ea extrem de diversă, în aceeași regiune coexistînd chiar mai multe etnii. Se disting, totuși, două grupuri principale, diferențiate atît prin

originea lor, cît și prin modul de viață: populația sedentară (songhai, hausa și kamuri), care practică în sudul țării o agricultură extensivă, și populația nomadă (peuli, tuaregi și tubu), care cutreieră centrul și nordul țării, în căutarea pășunilor necesare turmelor lor.

Absența unor documente scrise face dificilă cunoașterea istoriei mai vechi a Nigerului. Primele știri europene despre Niger apar abia în secolul al XIX-lea. Începînd cu anul 1850, explorările încep să fie mai îndrăznețe, călătorii pătrunzînd mai adînc în interiorul teritoriului, mai mult sau mai puțin cunoscut. Barth și Vogel cutreieră țara în 1853 și 1855, Rohifs și Nachtigal traversează și ei Nigerul în 1860. În 1891, o expediție franceză condusă de Monteil are ca scop trasarea liniei de demarcație între zonele de influență franceze și britanice, linie hotărîtă în cadrul primei convenții, semnate între cele două țări la 5 august 1890. Începe, acum, perioada colonizării franceze, care va dura pînă în 1960, colonizare ce a întîmpinat o dîrză rezistență din partea populațiilor locale: revolta țărănilor zarma în 1906, complotul sultanului din Zinder, revolta lui Kaoren și a triburilor din Air, care a durat din decembrie 1916 pînă în martie 1917. Înfrîngerea trupelor sale la Damergou a însemnat sfîrșitul perioadei de „pacificare“, iar, în iulie 1922, este creată „Colonia Nigerului“. În 1946, este constituit Consiliul General, iar, după votarea Legii-cadru din 1956, guvernul va fi condus de Djibo Bakary, lider al Partidului Regrupării Africane. După referendumul din 28 septembrie 1958, cîștigat de șeful Partidului Progresist din Niger, Hamani Diori, Adunarea Teritorială a Nigerului optează în favoarea statutului de

stat membru al Comunității economice a Africii de vest, sub numele de Republica Niger, care va deveni independentă la 3 august 1960.

După proclamarea independenței, obiectivul reconstrucției naționale s-a materializat într-o serie de planuri de dezvoltare, în încercarea de a depăși o situație socio-economică extrem de dificilă: în 1960, Nigerul nu avea decît cîteva drumuri gndronate, foarte puține școli și spitale, nici o întreprindere modernă, un nivel de școlarizare de numai 10 la sută și un produs intern brut pe cap de locuitor care abia atîngea 70 de dolari pe an.

Țară săracă, Nigerul dispune de o singură resursă minerală importantă — uraniul. În 1959, specialiști francezi ai Comisariatului pentru Energia Atomică au început prospectări în Niger, care au dus la descoperirea unor zăcăminte de uraniu în deșertul Air, la nord-est de Agades. Extracția și prelucrarea lui, ca și punerea în valoare a celorlalte bogății descoperite (cupru, molibden, cărbune, fosfați) au constituit o alternativă la economia agrară tradițională, în cadrul căreia arahidele constituiau singura sursă de venituri din export. Resursele de uraniu, evaluate la aproape 40 000 de tone de uraniu concentrat și care a făcut ca Nigerul să devină a cincea țară exportatoare din lume, deschid importante perspective economice. În urma unor acorduri de cooperare franco-nigeriene, a fost înființată societatea minelor de la Air, iar, la sfîrșitul anului 1971, primele 500 de tone de uraniu au ieșit pe poarta uzinei din Arlit, inaugurată la 18 decembrie 1971.

Dar zăcămintele de la Arlit nu sînt singurele. La 12 decembrie 1973, între guvernul Nigerului și o firmă din R.F.G. a fost semnat un acord în vederea creării unei societăți pentru prospectarea uraniului în regiunea Djado, din nord-estul țării, la frontiera dintre Niger și Libia, iar la 3 aprilie 1974, a fost încheiată o convenție generală între societatea americană „Continental Oil Company“, Comisariatul francez pentru Energia Atomică și Niger, în vederea prospectării unor noi zăcăminte de uraniu în regiunea Imouraren, la 100 km nord de Agades și la 80 km sud de Arlit. La acestea, se adaugă și firmele japoneze, care s-au oferit să efectueze prospecțiuni în regiunea Akouta.

Nigerul, aflat în plină zonă saheliană, este grav handicapat de lipsa apelor de suprafață. Fluviul Niger, al cărui nume îl poartă țara, nu face decît să traverseze teritoriul în extremul vest, iar seceta, care de cinci ani s-a abătut asupra Africii de vest, afectînd o suprafață de 2,5 milioane kmp, a avut consecințe grave asupra economiei țării. Și, deși mai multe regiuni din Sahel sînt grav lovite de calamitate, Nigerul poate fi socotit în întregime si-

15 APRILIE: Lovitură de stat militară, sub conducerea lui Seyni Kountie, șeful statului major al forțelor armate. Se proclamă starea de asediu între orele 19.30 și 6 dimineața. Aissa Diori Hamani, soția fostului președinte, este neisă în timp ce opunea rezistență militarilor veniți să o aresteze. Aissa Diori Hamani, mamă a șase copii, este prima soție a unui șef de stat african care-și găsește moartea în timpul unei lovituri de stat. Diori Hamani și fiul său Moussa, în vîrstă de 13 ani, sînt ușor răniți. Aeroportul din Niamey este închis. Autoritățile nu permit avionului premierului libian Abdel Salem Jalloud să aterizeze la Niamey.

16 APRILIE: Începe să se reinstaureze calmul. Starea de asediu, proclamată cu o zi înainte, este încă în vigoare, iar aeroportul continuă să fie închis. Noile autorități hotărîse să procedeze la un recensămînt al vehiculelor și cer poliției să predea armele de luptă și munițiile pe care le deține.

17 APRILIE: Serviciile administrative funcționează normal, magazinele sînt redeschise. Starea de asediu este redusă între orele 21 și 5 dimineața. Este format Consiliul militar suprem, condus de locotenent-colonelul Seyni Kountie și un guvern militar.

18 APRILIE: Noul guvern hotărîste redeschiderea aeroportului din Niamey. Premierul libian Jalloud sosește în capitala țării pentru a avea convorbiri cu locotenent-colonelul Seyni Kountie.

19 APRILIE: Restricțiile de circulație sînt parțial reduse ca durată. În capitală continuă să staționeze unități de blindate ale armatei.

Se anunță că președintele Hamani și președintele Adunării Naționale sînt arestați.

Referindu-se la soarta foștilor conducători ai Nigerului, noul șef de stat a afirmat: „Ce pot spune este că aceștia sînt tratați umanitar“.

nistrat. Acest fenomen, care a lăsat proporții catastrofale și care a dus la îngrădarea zonelor de pășune naturală, invadate acum de deșert, a făcut ca milioane de animale să piară și populații întregi să fie dislocate de pe pământurile arse.

În acest climat dramatic a avut loc acțiunea militară, la originea căreia — dacă pe plan politic nu au existat suficiente elemente care să o justifice, afară doar de acele mișcări ale studenților — pare să fi stat situația economică gravă și foametea cauzate de seceta îndelungată din Sahel. De altfel, chiar una din primele declarații ale autorului loviturii de stat avea să sublinieze acest fapt prin referirea la „situația catastrofală din țară”.

După ce a anunțat hotărârea de a suprima constituția, de a dizolva Adunarea Națională și a suspenda toate organizațiile politice, precum și de a forma un Consiliu militar suprem, locotenent-colonelul Kountie a explicat, în cursul unor declarații și interviuri radiodifuzate, care vor fi liniile mari ale programului pe care intenționează să-l pună în aplicare. „Ordine, justiție socială și solidaritate”, a spus el, vor fi principiile directoare ale noii politici a Nigerului. Kountie a reafirmat apartenența Nigerului la toate organizațiile de pe continentul african și ale comunității internaționale, ca și respectarea tuturor angajamentelor luate anterior, „cu condiția ca acestea să țină cont de interesele și demnitatea poporului nostru”.

Situația din Niger este urmărită cu foarte multă atenție de țările africane, în special de Libia. Colonelul Geddafi semnase, la sfârșitul lunii martie, cu fostul președinte al Nigerului un acord, în baza căruia cele două țări se angajau să-și furnizeze ajutorul necesar în cazul în care una dintre ele se afla expusă unei amenințări interne sau externe. Existența acestui acord explică vizita pe care premierul libian Jalloud a făcut-o la Niamey, la 19 aprilie, unde a avut convorbiri cu locotenent-colonelul Kountie asupra valabilității, pentru următorii ani, a acestui acord de apărare mutuală.

În legătură cu aceasta, locotenent-colonelul Seyni Kountie a declarat într-un interviu acordat agenției France Presse că regimul său va menține „raporturi foarte cordiale” cu statele vecine — între care și Libia — precum și cu alte state ale lumii.

În ce privește relațiile cu Franța, Kountie a subliniat că nu se pune problema modificării raporturilor existente, dar că problema uraniului, al cărui preț și exploatare făceau obiectul numeroaselor convorbiri bilaterale din ultima vreme, „va fi discutată la timpul său”.

La două zile după lovitura de stat, principalul său organizator și-a asumat funcțiile de șef al statului și de conducător al Consiliului militar suprem. Autorul recentei lovituri de stat, locotenent-colonelul Seyni Kountie, șeful statului major al forțelor armate — în număr de 2500 —, s-a născut în 1931, în localitatea Fandou. După ce a urmat diferite școli militare, s-a angajat, în anul 1949, în armata franceză. S-a reintors în Niger în 1960 și, după efectuarea unui stagiu la Școala de stat major de la Paris (1965—1966), a fost numit adjunct al șefului de stat major al forțelor armate din Niger, post pe care l-a ocupat până în 1973, când a devenit șeful statului major general.

Noul guvern, constituit la 17 aprilie, este format din 11 membri ai forțelor armate. Se remarcă faptul că, pentru prima dată în Niger, Ministerului Economiei Rurale i s-a atribuit și rolul de responsabil cu climatul, mediul înconjurător și cu ajutorarea populației, ceea ce pare a indica grija noilor autorități de a face un efort special în favoarea celor care au suferit de pe urma secetei.

Aurora Moianu

ATENA

Clarificări de intenții

Correspondență de la Ion Badea

„Guvernul nu pregătește alegeri. Preocuparea sa principală rămâne soluționarea problemelor actuale ale țării”.

Astfel prezenta, recent, perspectivele politice din Grecia cotidianul „Acropolis” — cunoscut ca exprimând punctul de vedere oficial — într-un ciclu de articole, publicate cu intenția declarată de a dezminți diferite speculații care circulau la Atena.

Într-adevăr, imediat după acțiunea militară de la 25 noiembrie, în capitala greacă se comenta intens că aceasta va deschide calea predării apropiate a puterii în miinile civililor. Restabilirea parlamentarismului înseamnă acordarea de libertăți politice și alegeri, fapt dorit în principiu, dar cu o condiție de bază: „alegerile să nu readucă formele și mentalitățile răsturnate la 21 aprilie 1967”. Lumea politică veche continuă, însă, să refuze colaborarea cu guvernele formate după acțiunile militare din 1967 și 1973 și „să fie generatoare de idei, mentalități și forme ale regimului răsturnat”. Astfel, conchide „Acropolis”, ea „se află în totală contradicție cu scopul de bază al forțelor armate”. Pentru anumite cazuri, guvernul a procedat la anchete și arestări — incluzând pe George Mavros, lider al fostei Uniuni de Centru, și membri ai fostelor guverne Papadopoulos — precum și la redeschiderea lagărului de la Yaros.

În consecință, revenirea la viața parlamentară în Grecia „va necesita timp și va fi pregătită prin reforme constituționale și crearea de noi instituții” — subliniază „Acropolis”.

Pe tema Constituției, subsecretarul de stat pe lângă primul ministru, Dimitrios Caracostas, preciza, în cadrul unei conferințe de presă, că „guvernul cîntărește cu atenție tactica de urmat în această privință, rămînînd să stabilească, mai întîi, dacă se va merge pe calea amendării legii de bază din 1973 sau se va elabora o alta nouă”.

„Elefteros Cosmos”, un alt cotidian proguvernamental, relevă, în același sens, că „nu putem defini, cronologic, cînd va veni clipa pentru a se pune în actualitate reforma Constituției”, pentru că „realitatea din țară este fluidă și nu cunoaștem care va fi forma ei definitivă”. „Țara se află în fața unor serioase probleme economice și sociale, a căror înfruntare cu succes va contribui la crearea condițiilor de restabilire a parlamentarismului” — opinează, la rîndul său, „Acropolis”.

Care sînt, în esență, aceste probleme? Economia Greciei a cunoscut, în ultimii ani, un ritm de dezvoltare intens, care a permis ridicarea venitului național per capita la aproximativ 1300 dolari anual. Pentru 1973, de exemplu, statisticile indică o creștere cu 18 la sută a producției industriale globale față de anul precedent. Creșterea nu este, însă, rezultatul unei participări armonioase a tuturor sectoarelor economiei: în timp ce în construcții s-a înregistrat o „suprîncălzire”, agricultura nu a mai putut acoperi necesitățile interne de consum. Potrivit ziarului „Ellinikos Vorras”, Grecia a importat în 1973 produse agricole și băuturi în valoare de peste 360 milioane dolari, care, adăugăți celor 900 milioane dolari plătiți pentru carburanți și altor importuri la prețu-

rile mereu sporite din Occident, au ridicat deficitul balanței comerciale a țării, pe exercițiul bugetar trecut, la suma considerabilă de 2,8 miliarde dolari.

Săptămînalul de specialitate „Ikonimos Tahidromos” semnaleză, la rîndul său, că, paralel cu depopularea satelor, prețurile produselor agricole interne tind să depășească pe cele ale produselor similare din import, creînd riscul ca producția internă să rămînă nedesfăcută. Concomitent, agricultorii preferă să facă economii în produse, nu în bani, cerînd, în schimb, credite de la bancă pentru pregătirea noii recolte — ceea ce, pe lîngă o penurie artificială de produse, duce și la sporirea fluidității monetare, la fel ca și sectorul construcțiilor neproductive.

Ziarul „Le Messenger d'Athènes” atrage, pe de altă parte, atenția asupra eventualității repatrierii masive a muncitorilor greci din străinătate, ca urmare a depresiunii economice care se conturează în țările-gazdă. Această perspectivă creează două categorii de consecințe: pe de o parte, diminuarea ritmului emigrărilor și, respectiv, al trîmterilor în devize ale muncitorilor din străinătate, iar, pe de altă parte, problema absorbirii repatriatilor de către economia greacă.

Avînd în vedere tocmai aceste evoluții, guvernul premierului Androutsopoulos a adoptat, în cele patru luni de la constituire, o suită de măsuri economico-financiare, menite să frîneze cererea internă, să limiteze lichiditățile monetare, să stimuleze activitățile productive și să redreseze balanța comercială a țării. După o reducere substanțială a cheltuielilor publice, s-au adoptat, în sensul celor de mai sus, decrete-legi prevăzînd reducerea taxelor asupra investițiilor pentru înnoirea, extinderea sau modernizarea instalațiilor industriale, ajutoare de stat pentru acoperirea unei părți a dobînzilor la creditele destinate sectoarelor industrial și minier, precum și sporirea creditelor alocate agriculturii. Din datele existente, suprafețele cultivate cu grîu în 1974 au crescut cu 8 la sută față de anul trecut, sporuri însemnate înregistrîndu-se și la cultura tutunului, cartofilor, sfecei de zahăr, măslinelor și citricelor.

În sfîrșit, a fost pus în aplicare, pe termen de un an, un nou regim de comerț exterior, bazat pe libertatea importurilor și descurajarea exporturilor la produsele autohtone deficitare.

În felul acesta, după cum declara ministrul adjunct al coordonării, Elias Balopoulos, a fost definită politica economică a guvernului pentru anul în curs. Pînă la constatarea rezultatelor efective ale acestor măsuri, se consideră inadecvată elaborarea unor programe pe termen lung.

Guvernul Androutsopoulos va acționa astfel, după cum scrie ziarul „Acropolis”, „în schemele prevăzute de forțele armate, pentru înfruntarea serioaselor probleme economice, sociale și externe”. Definirea acestor scheme va depinde, în continuare, de unitatea de voință și de acțiune a comandanților forțelor armate, sursa oficială a puterii în Grecia.

Ceas

Simbătă seara, ceasurile Spaniei au fost date cu o oră înainte, conformindu-se, astfel, noii ore legale stabilite de Consiliul de Miniștri din motive de economisire a energiei. Noua oră locală a Spaniei este, deci, ora G.M.T. plus doi. Intrarea în vigoare a noii ore locale corespunde cu împlinirea a 100 de zile de la instalarea guvernului Navarro. Printre celelalte măsuri de economisire a energiei figurează limitarea vitezei, introducerea progresivă a „zilei continue” în administrație și acordarea de subvenții întreprinde-

ționate pentru sine cel mai mare pantof, demn de Gulliver: 3,80 metri lungime.

Manevre

Între 23 și 27 aprilie, în partea orientală a Belgiei și a Olandei, ca și în nord-vestul Germaniei federale, se desfășoară manevre ale grupului armatelor din nord din cadrul N.A.T.O. Numele lor de cod este „Cargo Canoe”. Participă unități active și de rezervă din Belgia, Olanda, Marea Britanie și R.F.G. Forțele navale ale N.A.T.O. din Mediterana s-au regрупat, la rându-le,

În timpul vizitei la Havana, Valentinei Tereșkova i s-a acordat Ordinul „Playa Giron”. La festivitate, a fost felicitată de premierul Fidel Castro

dente, din 1972 și 1973, Nixon se va afla în U.R.S.S. timp de opt zile.

Scrutin

Consiliul Constituțional al Franței a reținut 12 candidați la primul tur de scrutin al alegerilor prezidențiale din 5 mai. Acești candidați, printre care figurează fostul prim-ministru Jacques Chaban-Delmas, primul secretar al Partidului Socialist Francez, François Mitterrand, ministrul economiei și finanțelor, Valéry Giscard d'Estaing, reprezintă toate tendințele politice. Media de vîrstă este de 48 de ani. Candidatul cel mai în vîrstă este profesorul René Dumont, ecolog, care are 70 de ani, iar cel mai tînăr, reprezentantul partidului regălist, în vîrstă de 31 de ani.

Vizită

Președintele Tunisiei, Habib Bourguiba, va face o vizită oficială în China, la invitația președintelui interimar chinez, Dun Bi-u, și a premierului Ciu En-lai, începînd din 14 iunie, a anunțat Ministerul de Externe tunisian.

Proces

Colonelul Pedro Ewin, secretar general al guvernului chilian, a anunțat că urmează să înceapă procesul foștilor membri ai guvernului Unității Populare deținuți pe insula Dawson, unde se află peste 50 de personalități politice.

Secvențe ale campaniei electorale franceze: candidatul stîngii, François Mitterrand (dreapta) și cel sprijinit de U.D.R., Jacques Chaban-Delmas (stînga) vorbesc la posturile de radio

rilor care doresc să-și modifice instalațiile în vederea reducerii consumului de energie.

Superlative

Editura „Bertelsmann” din Köln publică o listă de recorduri mondiale descoperite pe teritoriul R.F.G. Cea mai lungă țigară din lume se află, zice-se, la Muzeul tutunului din Buende (Westphalia) — 1,70 m lungime și diametrul de 67 cm. Un singur fumător ar consuma-o abia în 600 de ore. Irmgard Symonzik, din Guetersloh, care nu și-a tăiat părul timp de 27 de ani, trebuie să se urce pe un scaunel ca să se poată pieptăna, părul avînd 2,03 m, iar ea numai 1,56 m. O firmă din Ulm a fabricat pentru Statele Unite cel mai lung autobuz (20 metri), iar un bavarez și-a confec-

la Neapole, pentru un exercițiu intensiv care va dura 30 de zile, s-a anunțat la Bruxelles. Exercițiul poartă numele de „Drum Free”. Se vor executa: tir cu tancuri, operațiuni de apărare aeriană, de război antisubmarin și de alimentare în plină mare.

Întîlnire

Potrivit unei știri transmise de rețeaua americană de radioteleviziune N.B.C., întîlnirea americano-sovietică la nivel înalt va începe la Moscova, la 22 iunie. Informația confirmă toate indicațiile furnizate recent, care prevăd o nouă vizită a președintelui Nixon la Moscova, la sfîrșitul lunii iunie. În cazul în care va fi respectată tradiția stabilită cu prilejul întîlnirilor prece-

Yasser Arafat a participat la mîtingul organizat, la Beirut, în memoria lui Kamal Nasser, unul din liderii mișcării palestiniene, ucis anul trecut în timpul unor incidente

Sub privirile doamnei Churchill, Edward Heath, Jeremy Thorpe și Harold Wilson demonstrează că au uitat vechile controverse din timpul alegerilor: fiecare contribuie la sporirea fondurilor pentru Colegiul Churchill din Cambridge

Notă

„Încălzitul trebuie complet întrerupt”, anunță o notă a Ministerului de Interne francez adresată tuturor prefecturilor. Nota precizează că derogările vor fi rare, nesupunerile pedepsite, controalele dese. Transmițind directivele, prefectul de Yonne le-a dat o notă personală: „În scopul de a ne ușura situația, ar fi de dorit ca mini-jupele să fie interzise în perioadele răcoroase. Contăm pe înțelegerea civică și colaborarea dumneavoastră”.

Surori

Autoritățile egiptene au decis să elibereze pașapoarte celor trei fiice ale fostului rege Faruk, permițându-le reîntoarcerea în țară. Fawzi, Farida și Ferial sînt copiii din prima căsătorie a fostului rege, cu prințesa Farida. Cotidianul „Al Gumhuria”, care publică știrea, nu menționează dacă același tratament va fi valabil și pentru prințul Ahmed Fuad — născut la cîteva luni după abolirea monarhiei, în 1952 — unicul fiu al lui Faruk. Prințul a oferit, împreună cu cele trei surori vitrege, un cec de 10 000 de franci elvețieni, pen-

tru ajutorarea familiilor militarilor egipteni căzuți în timpul războiului din octombrie trecut.

Opinie

„Moartea lui Pompidou a accentuat criza care frămîntă de multe luni Occidentul. Atît C.E.E., cit și alianța atlantică au ajuns, cit și voința Franței, la o cotitură în existența lor: pericolul de dezintegrare este real. Chiar dacă vor reuși să revină la linia de plutire, cele două organizații nu vor mai fi ce au fost în trecut. Criza uneia se repercutează asupra crizei celeilalte. În cei 25 de ani de existență, N.A.T.O. a trecut prin multe momente grele. Dar tensiunile externe nu au slăbit structura alianței; declinul a început cînd situația internațională s-a îmbunătățit” — observă „Corriere della Sera” din Milano.

Consultări

Senatorul democrat Henry Jackson a preconizat ca, pe viitor, Statele Unite să consulte Republica Populară Chineză în problemele privind dezarmarea. Publicînd un raport al subcomisiei senatoriale pentru controlul armamentelor, Jackson, care este președintele acestei subco-

Olof Palme a vizitat recent Zambia

misii, a declarat: „Ar trebui să utilizăm contactele în curs între Statele Unite și China, pentru a explora punctele de vedere chineze în legătură cu principalele chestiuni de securitate. Ar trebui să explorăm mijloacele capabile să asigure participarea Chinei la discuții serioase, legate de probleme ale controlului armamentelor”.

Hotărîre

Rezistența palestiniană reafirmă hotărîrea de a suspenda operațiunile declanșate la frontiera libaneză și de a îndepărta taberele de fedaini de satele libaneze situate în apropierea frontierei, a declarat Toulik Safadi, secretar general al Înaltului Comitet Politic Palestinian. Hotărîrea a fost luată la o ședință prezidată de Yasser Arafat, la care au participat delegați ai partidelor progresiste libaneze, precizează agenția palestiniană Wafa.

Calificare

Potrivit unui acord semnat la Alger între ministerele de resort din Algeria și Republica Demo-

crată Germană, mai mulți muncitori algerieni vor lucra, începînd din iulie, în unități economice din R.D. Germană, pe o perioadă de trei ani, cu drept de prelungire la cererea părții algeriene. Presa algeriană subliniază că nu este vorba de o emigrare a muncitorilor respectivi, ci, potrivit clauzelor acordului, de o nouă posibilitate pentru cadrele algeriene de a se califica în meserii deosebit de importante pentru necesitățile dezvoltării multilaterale a țării lor.

Represalii

Delegația G.R.P. la Paris a declarat că hotărîrea unilaterală a administrației de la Saigon de a amîna sine die lucrările conferinței de la La Celle Saint-Cloud și de a adopta măsuri de represalii împotriva Comisiei militare mixte bipartite constituie un act de o mare gravitate. În declarație este denunțată intensificarea actelor de război ale administrației de la Saigon, mai ales bombardamentele asupra regiunii Loc Ninh, în perioada 12-15 aprilie, și „operațiunea de pacificare” din provincia Quang Ngai.

Însoțiți de colegii lor sovietici, astronauții americani în vizită la Moscova aduc un omagiu memoriei lui Gagarin

La a 85-a aniversare a zilei de naștere, Charlie Chaplin a dorit să fie înconjurat de tinerețe...

SEDII PREZIDENȚIALE, GUVERNAMENTALE, PARLAMENTARE [III]

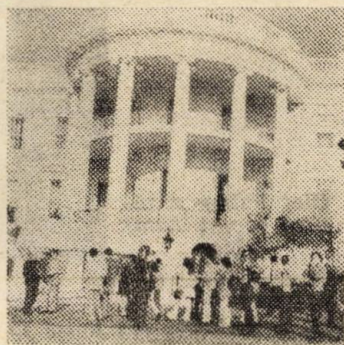
Casa Albă

La Washington, pe Pennsylvania Avenue, nr. 1600, se află Casa Albă, reședința oficială a președintelui Statelor Unite ale Americii și cea mai veche clădire a orașului.

Prin construirea Casei Albe, Statele Unite aveau să fie primul stat din lume care — așa cum aveau s-o facă în secolul nostru Australia, Pakistanul și Brazilia — și-a construit un oraș nou pentru sediul prezidențial și guvernamental. Alegerea Washingtonului a fost soluția depășirii disputelor dintre numeroase orașe care solicitau, fiecare pentru sine, onoarea de a deveni sediul puterii executive și legislative federale.

În 1791, după primul Congres sub noua constituție, s-a stabilit în principiu ca noua capitală federală să fie situată pe un curs de apă navigabil și într-o zonă centrală, cuprinsă între Georgia și New Hampshire. Președintele Washington, autorizat să facă această alegere, a optat pentru un loc situat pe râul Potomac și a încredințat inginerului francez Pierre Charles L'Enfant, care, în timpul Revoluției, luptase sub ordinele lui, misiunea de a desena planul noului oraș. Concursul public organizat pentru planul reședinței prezidențiale a fost câștigat de James Hoban, un american de origine irlandeză. Principalul ornament al clădirii proiectate de Hoban constă în dispoziția ferestrelor, deosebită pentru fiecare din cele trei etaje, care numărau mai mult de 100 de camere. Piatra fundamentală a fost pusă la 12 octombrie 1792, iar inaugurarea oficială a avut loc la 30 aprilie 1799. Primul președinte al Statelor Unite, George Washington, și-a început mandatul la New York și și-a încheiat dublul mandat la 4 martie 1797, fără a fi condus țara din orașul care avea să-i poarte numele. Primul ocupant a fost de fapt (noiembrie 1800) al doilea președinte al Statelor Unite, John Adams.

Palatul prezidențial, construit din piatră albă de Virginia, contrasta în mod plăcut cu ansamblul clădirilor de cărămidă roșie care se ridicau rapid de jur împrejur. A fost denumit, de aceea, „Casa Albă”, denumire oficializată de președintele Theodore Roosevelt. În 1814, în timpul războiului cu Anglia, Casa Albă a fost devastată și incendiată de trupele engleze. A fost salvat doar portretul lui George Washington, pictat de Stuart Winstanley, astăzi singurul o-

biect din Casa Albă ce a aparținut primei reședințe prezidențiale. Reconstruită tot de Hoban și mobilată din nou, Casa Albă a fost gata în septembrie 1817 pentru președintele Monroe. Dar, ca să-și merite în continuare numele, a fost acoperită în exterior cu un strat de vopsea albă.

Primii pași după investitură, președintele Statelor Unite îi face, potrivit tradiției, în aripa de vest a Casei Albe. Aici, la subsol, se află unul din locurile cele mai inaccesibile din lume. Pătrunderea în acest lăcaș, denumit prozaic „Situation Room”, constituie o premieră pentru noul președinte, chiar dacă este, în general, familiarizat cu sediul puterii executive. Hărți strict secrete, echipamente electronice și mijloace de comunicații ultra-perfecționate creează o ambianță de „science-fiction” acestui centru de comandament, la care parvin cele mai importante informații de la Departamentul de Stat, Pentagon, C.I.A. și de unde pot pleca directive-fulger.

De-a lungul celor 172 de ani de existență, familiile care au locuit-o au adus Casei Albe modificări și adaosuri, imprimându-i, totodată, mereu alte stiluri de viață. În timpul lui Andrew Jackson, s-a construit impunătorul portic cu colona de dinspre nord. Președintele Theodore Roosevelt, găsind Casa Albă prea mică în raport cu noile cerințe, a cerut să se construiască o anexă și, în 1902, a apărut aripa de vest, care se armonizează perfect cu ansamblul. În 1941, a fost ridicată aripa de est.

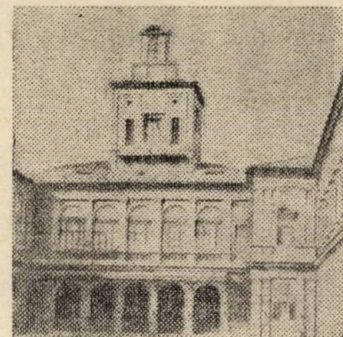
În timpul mandatului lui Kennedy, Jacqueline Kennedy, constatând că n-a mai rămas nici o urmă a trecutului, a inițiat o vastă acțiune de restaurare. Tot ceea ce fostii președinți vinduseră, dăruiseră sau luaseră cu ei când au părăsit reședința prezidențială urma să fie readus la Casa Albă, care a devenit, astfel, un memorial al istoriei Washingtonului și al Statelor Unite.

Quirinale

Palatul este situat pe una din colinele care au constituit nucleul Romei. Aici aveau loc, în vechime, manifestările religioase închinare lui Mars Quirinus, numele sabin al zeului Marte. La sfârșitul Republicii, Quirinus era identificat cu Romulus, considerat a fi fost fiul lui Marte.

Construcția imensului palat a fost începută, în 1574, de papa Grigore XIII, al cărui nume a rămas legat de reforma calendarului din 1582. Destinat inițial a fi reședința de vară a papilor, palatul Quirinale a fost ridicat după planurile lui Flaminio Ponzio, continuat și terminat de arhitecții Mascherino și Fontana, mărit apoi succesiv de Maderno, Bernini și Ferdinando Fuga. Marea sa curte este înconjurată în trei părți de un portic prevăzut cu 44 de pilăstri. Cea de a patra latură, care formează fațada, semnată Bernini, este în stil doric și e ornată cu un orologiu.

Piazza del Quirinale dă vizitatorului imaginea Romei baroce care a păstrat simțul grandorii. Aici se înalță Discorii — Castor și Polux —, două statui colosale, găsite în termele lui Constantin, ce străjuiesc obeliscul provenind din mauzeul lui August; în centru — o fântână adusă din Forum. Piața este împrejmuită, la vest, de o balustradă; de aici, privirilor turiștilor li se dezvăluie întreg centrul orașului.

În timpul luptelor pentru unificarea Italiei, papii aveau să-și piardă din ce în ce mai multe teritorii, ajungând să se mulțumească, în cele din urmă, numai cu cele din regiunea Romei. La 11 septembrie 1870, ele sînt ocupate de trupele italiene și Roma capitulează la 20 septembrie. Un plebiscit organizat în mai 1871 stabilește capitala la Roma, ceea ce determină instalarea aici a miniștrilor și parlamentului. Regele Victor Emmanuel II face din Quirinale reședința sa permanentă.

Odată cu înlăturarea monarhiei și instaurarea Republicii, Quirinale devine reședința celor șase președinți ai Italiei: Enrico De Nicola (1948—1948), Luigi Einaudi (1948—1955), Giovanni Gronchi (1955—1962), Antonio Segni (1962—1964), Giuseppe Saragat (1964—1971), Giovanni Leone, ales la 24 decembrie 1971. Mandatul prezidențial are în Italia o durată de șapte ani.

Abrevieri

E.S.R.O. (European Space Research Organization). Organizația Europeană pentru Cercetări Spațiale, cu sediul la Paris, a fost formată în 1962, din inițiativa unor țări vest-europene printre care Franța, Anglia, R.F.G., Italia. Sarcinile organizației sînt cercetările ne-militare, în special astronomice. Programul său cuprinde: un centru de tehnică spațială (la Delft în Olanda), o rampă de lansare a rachetelor în scopul explorării marilor înălțimi (la Kiruna în Suedia), un centru cibernetic (la Darmstadt în R.F.G.), un institut pentru cercetări spațiale (în Italia).

EURATOM (European Atomic Energy Community). Comunitatea Europeană pentru Energia Atomică a fost înființată la 25 martie 1957 la Roma și, actualmente, are sediul la Bruxelles. Cuprinde țările membre ale Pieței comune. Are ca scop încurajarea și răspîndirea cercetărilor atomice și studierea mijloacelor de apărare a populației civile. Organul superior este Comisia EURATOM, care cuprinde 5 membri, dintre care unul e ales președinte. Membrii nu sînt supuși directivelor guvernelor respective.

F.A.O. (Food and Agriculture Organization), organizație a Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură, a fost creată la 16 octombrie 1954 la Quebec, în Canada. Are ca scop acordarea de asistență tehnică țărilor în curs de dezvoltare, ameliorarea producției și repartitia produselor agricole. La 9 noiembrie 1961, România a devenit membră a acestei organizații.

F.I.A.T. (Fabbriche Italiane Automobili di Torino). A fost creat în 1899 cu un personal de 50 de oameni. În aproape un secol de existență a devenit unul din principalele consorții de automobile și construcții mecanice. Are acum 40 de întreprinderi care produc automobile, tractoare, motoare Diesel etc. În uzinele sale lucrează aproape 185 000 de muncitori și funcționari.

Șocul trecutului

Radu Budeanu

Născut cu mîgală în 1910, „Silver Ghost” a dus o viață prosperă, deși foarte cumpătată. Prejudecățile proprietărilor săi l-au scutit de avatarurile care i-ar fi erodat motorul sau, mai rău, caroseria. În consecință, „Silver Ghost”, patriarhul Rolls-Royce-urilor, a descins olimpien la cel de-al 44-lea Salon internațional al automobilului, strălucind din toate încheieturile și biziind aristocratic din echipament, pentru a fi vîndut la licitație la un preț care să-i justifice nu numai valoarea istorică, dar, mai ales, alura sa de o impecabilă demodare. Somptuoasa mașină a fost achiziționată rapid și cu patimă, cu o sumă pe care concurențele ei ultramoderne nu și-ar permite nici măcar s-o viseze: 220 000 de franci elvețieni.

Automobilele vechi bat toate recordurile la licitațiile care se respectă. Niciodată, în istoria atât de frămîntată a automobilismului, în goană veșnică spre un conținut și o formă nemăintîlnite, nu s-au înregistrat întoarceri atât de agresive spre gloria apusă a unor caroserii care au stîrnit palpității cu multe decenii în urmă.

Dar parcă numai automobilele? În Occident o nostalgie de zile mari bîntuie achizitorii de produse „en vogue”. Moda feminină și masculină, mobilierul, literatură, cea de toate zilele, discurile, filmele, băuturile, țigările, parfumurile, bibelourile și idealurile curente au făcut un viraj brusc și cochet spre anii '30, cînd tot ce zbura eventual se minca cu o delicioasă tristețe. Se poartă tangoul, automobile bej înguste, înalte și cu roți cu spițe, mobile incomode și lăcuite, farduri violete și parfumuri dulce, cit se poate de insinuante, rochii sofisticate, turbane grele, costume cu linii moleșite, largi de tot, țigăre lungi și, mai

presus de orice, o atitudine: naivitatea lascivă.

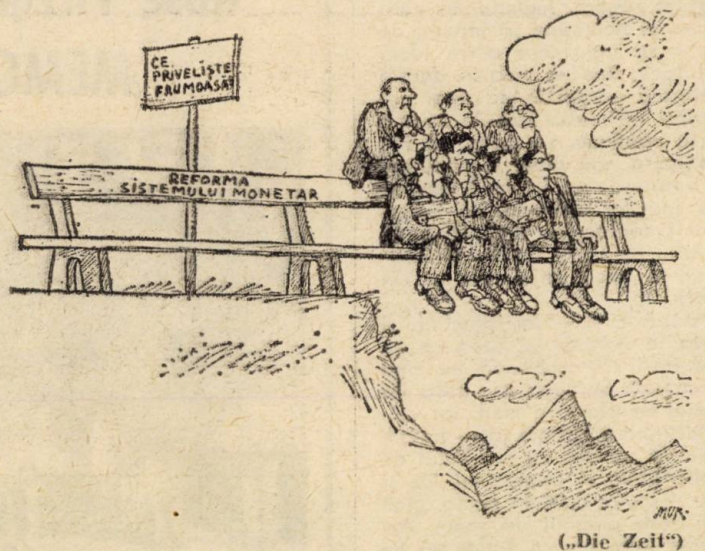
Marketingul acestei mode, numită concis și pe drept cuvînt „retro”, funcționează riguros și cu eficiență. O întreagă industrie, care își extrage seva din dulapurile adînci ale bunicilor de pretutindeni, produce pe bandă rulantă tot felul de obiecte, insolite și irezistibile, mîncate de molii și mirosind a naftalină, întru totul demne de ultima cauză aleasă. Nostalgia se vinde în pas voios. Altfel de voios, încît sociologi prestigioși ai lumii occidentale încearcă să contureze cu o ambiție încrunțată cauzele spinoase ale fenomenului.

Un sentiment difuz dar puternic s-ar părea că domină clientela, spre satisfacția explicabilă a producătorilor. Viitorul neliniștitor, combinat cu prezentul nesatisfăcător, determină, după cum apreciază profesorul Charles Zwingmann, „căutarea unui refugiu”. Ca atare, idealizarea obiectelor trecutului poate deveni cauza unui „consum frenetic”, cum spune Abraham Moles, profesor de sociologie la Universitatea din Strasbourg.

Această specie de consum provoacă, în... prezent, un amarnic interes futurologilor, întrucît domniile lor, în urmă cu un an, elucidaseră complet „delectarea plurivalentă” provocată de consumul masiv de obiecte tip anul 2000...

Au căzut brusc prețurile la vinurile de Bourgogne
(„L'Express“)

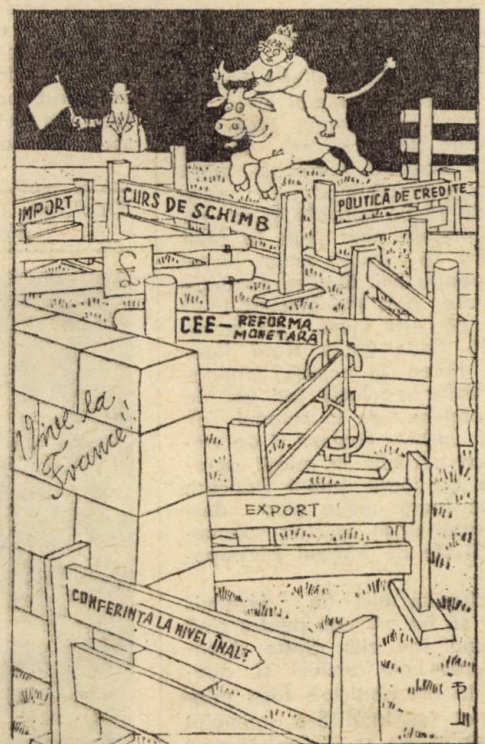
Așteptare cordială

Bernard Chapuis

S-a realizat, în sfîrșit, unitatea a opt țări vest-europene. Ele sînt unite în constatarea că a noua asociată avea tendința de a lua Piața comună drept piață de vechituri. Reducerea de preț cerută de prietenii noștri britanici va complica orice soluționare. Pînă acum, ne reuneam pentru a găsi o rezolvare comună unor probleme diferite, ceea ce nu era, oricum, simplu. Acum, va trebui să ne întîlnim pentru a stabili dacă are vreun rost să ne reunim.

Există o posibilitate care ar împăca pe toată lumea: Marea Britanie să fie membru intermitent al clubului vest-european. Adică, ar face parte numai cînd ar avea un guvern conservator. În caz de guvernare laburistă, Albionul ar trece în rezervă, fapt care n-ar putea dăuna nicidecum prieteniei tradiționale a popoarelor respective. Iar perioada „interimară” s-ar numi „de așteptare cordială”.

(După „Le Monde“)

Cursă cu obstacole pentru Comunitatea economică vest-europeană

(„Vorwärts“)

În acest răstimp, pe măsură ce se apropia seara, am ieșit pe verandă și pe plajă, m-am plimbat în neștire, rugându-mă continuu și nereușind să înțeleg de ce i se întâmplase acest lucru lui Jack. Reacția mea la durere imbracă parțial forma unei activități nervoase. Trebuie să mă mișc continuu, să merg, să fac un lucru sau altul, rugându-mă și hotărându-mă în sinea mea să nu mă las doborât de tragedie. Deoarece, în timp ce plîng pentru cei morți, trebuie să continui a avea grijă de cei în viață.

După cină — Joe primindu-și tava în camera sa, ceea ce nu era un lucru neobișnuit, eu bînd o ceașcă de supă sau ceva de genul acesta în a mea, iar ceilalți luînd o gustare jos — ne-am adunat cu toții, cit am putut de nepăsători, în camera lui Joe și am discutat un timp acolo, pînă ce l-am pregătit de somn. Am decis între noi ca Teddy să fie cel care să-i spună tatălui său a doua zi dimineață, Teddy fiind, de fapt, cel care hotărîse astfel.

Am mers dimineața la frumoasa biserică Sfîntul Francisc Xavier din Hyannis și am rămas la prima slujbă a zilei, la care au venit și Ted și Eunice. Telefonăm cu o seară înainte pastorului și îl rugasem să dedice această slujbă lui Jack. Erau de față reporterii și fotografi; unii chiar au încercat să-mi vorbească în timp ce eram în biserică, dar tot ce am putut face a fost să-i ignor.

După slujbă, am mers acasă pentru breakfast. Și, ca de obicei, Joe s-a întors în camera lui să se odihnească puțin. La scurt timp după aceea, Ted, însoțit de Eunice, Ann, un doctor, o infirmieră și poate de încă cineva (eu nu, deoarece nu puteam suporta acest lucru), a intrat și i-a spus, pe cît a putut de blajin și simplu, ce se întîmplase și că Jack nu mai era în viață.

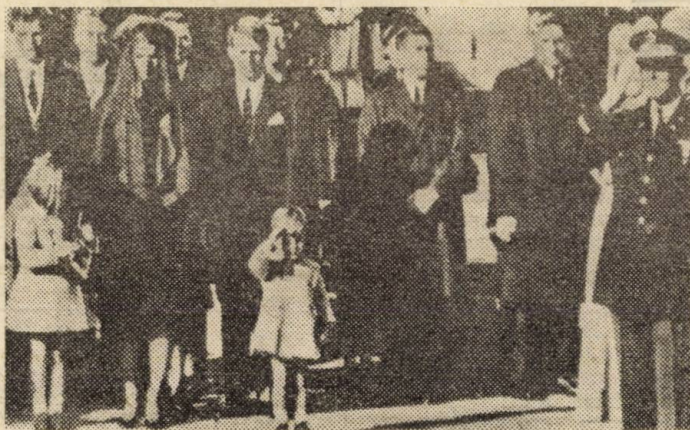
După cum am aflat după aceea, Joe nu numai că a primit tragica veste cu curaj, dar chiar a părut că dorește să-i consoleze.

Transcriu cîteva dintre impresiile notate în jurnalul meu, la începutul verii anului 1964.

Încerc mereu să mă mențin foarte ocupată, convinsă fiind că este unicul mod prin care pot să rămîn normală și să nu mă gîndesc prea mult la felul în care se prezintă acum lucrurile pentru noi. Studiez continuu franceza, deși mă gîndesc, uneori, că este inutil, de vreme ce la Paris (unde d-na Kennedy făcea, în această perioadă, vizite regulate) toți cei de la hotel sau de la salonul de modă vorbesc engleza și de vreme ce mă aflu în relații apropiate cu foarte puțini francezi. Citesc foarte multe cărți despre artă și, în special, volumele editate de Muzeul Metropolitan.

Obişnuim aici (la Hyannis Port) să ne adunăm pentru cină într-una sau alta dintre diferitele case ale familiei și, adesea, la ele participă foști prieteni ai lui Jack. S-a întîmplat odată să ne strîngem în jurul pianului și să cîntăm, acompa-

Rose Fitzgerald Kennedy: MEMORII (VI)

John-John la funeralii: un salut bărbătesc

După Dallas, Los Angeles

niate de Joan. Ne-am trezit, la un moment dat, cîntînd una din melodiile care îi plăcuseră în mod deosebit lui Jack. Am privit-o pe Jackie, avea ochii plini de lacrimi. Imediat s-au înălăcrimat și ai mei, ai tuturor celorlalți. Joan a închis pianul și, de atunci, am renunțat să mai cîntăm împreună.

Președintele și d-na Johnson ne-au telefonat pentru a ne spune cît de triști s-au simțit la vestea accidentului suferit de Ted (în luna iunie, Ted a fost pe punctul de a-și pierde viața într-un accident de avion) și pentru a-i ura o refacere deplină. În cele șase luni care au trecut de la tragedia lui Jack, au părut foarte atenți și îndatoritori cu familia noastră. Le-am scris de mai multe ori, le-am

mulțumit și i-am comunicat președintelui ce mult însemnau aceste atenții pentru noi, în special pentru Joe: un stimulent pentru moralul său.

Bobby este cu noi, dar pare a fi preocupat de confuzia și nesiguranta care înconjoară propriile sale planuri. Simte că nu trebuie să facă nimic ce ar împiedica alegerea sa de către președintele Johnson drept candidat la vicepreședinție, deși consideră această eventualitate improbabilă. Cîteodată, declară că ar dori să plece pentru un an în străinătate, spre a scrie o carte sau, pur și simplu, pentru a se îndepărta de tot și de toate.

A devenit însă evident, în vara celui an 1964, că președintele Johnson prefera pe alt-

Brooklyn, 1964: Robert F. Kennedy în campanie electorală: alături de președintele Lyndon B. Johnson...

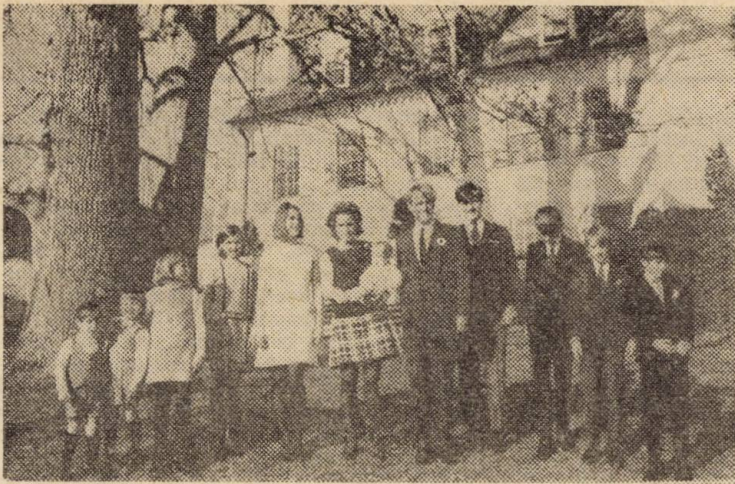
cineva ca partener în alegerile pentru magistratura supremă. Am fost dezamăgită pentru Bobby, deoarece știam că dorește investitura. Dar am simțit că Johnson-i s-au comportat față de noi cu decență, tact, amabilitate, atașament adevărat și multă bunăvoință, într-o situație care, chiar dacă extrem de grea pentru noi, era dificilă și pentru ei. Existau anumiți oameni printre foștii colaboratori ai lui Jack care aveau resentimente față de dl Johnson — unii poate chiar din sinul familiei — dar eu nu m-am aflat niciodată printre ei. Îmi era plăcut, îl admiram pentru calitățile sale și îi înțelegeam poziția.

În orice caz, Bobby a trebuit atunci să decidă; și, ajungînd la concluzia de bază că dorește să rămînă în viața publică, avînd „promisiuni de îndeplinit”, a decis să candideze pentru un mandat de senator din partea statului New York.

Deși cunoștea toate dedesubturile procedurilor politice de culise, Bobby nu candidase încă pentru nici o funcție publică, nu fusese niciodată candidat într-un mod care să-l oblige să se prezinte în fața publicului. În plus, nu era dotat peste măsură, prin natură și temperament, pentru acest rol deosebit. Nu acesta fusese stilul lui și nu avusese, pînă atunci, vreun motiv să-l cultive. A acceptat situația, dar nu intrutului fericit și nu prea ușor.

În vremea debutului lui Bobby în calitate de candidat, eu eram, ca să nu spun mai mult, o promotoare de campanie și o oratoare experimentată. Campaniile anterioare dovediseră că sint capabilă să trezesc interesul unui auditoriu. De asemenea, mi-am dat seama că pe Bobby nu l-ar deranja un anumit ajutor și că, dacă vom elabora împreună o platformă, l-aș putea face să se simtă mai în largul său. Aveam, pe de altă parte, o utilitate specială, fiind mama sa, în respingerea acuzației că este un om străin de New York, fără vreo activitate de afaceri în statul respectiv. Am pus împreună lucrurile la punct, sub acest aspect. El s-a referit la acuzația că este străin de New York, apoi s-a întors spre mine și mi-a cerut: „Spune-le, mamă”. Ceea ce am și făcut, detaliat, povestind despre mutarea noastră din Brooklyn la Riverdale și Bronxville, cînd Bobby nu avea decît doi ani, în această din urmă suburbie newyorkeză trăind 14 ani; arătînd că, tot timpul, am avut o reședință în orașul New York, care a rămas mereu cartierul general pentru interesele de afaceri ale soțului meu; că Bobby și ceilalți urmaseră cîțiva ani la școli din New York și așa mai departe. Toate acestea au părut să atenueze rezervele oamenilor. Bobby a cîștigat alegerile la o diferență de peste 700 000 de voturi.

În ceea ce-l privește, Teddy părăsise spitalul pe la jumătatea lunii decembrie. Astfel încît, atunci cînd Congresul s-a reunit, în ianuarie 1965, în Se-

Hickory Hill, 1968 : familia lui Robert Kennedy: Mathew Maxwell Taylor ; Christopher George ; Mary Kerry ; Mary Courtney ; Kathleen Hartington ; d-na Ethel Kennedy cu Douglas Harriman ; Robert Kennedy ; Joseph Patrick ; Robert Francis ; David Anthony ; Michael LeMoyné

natul Statelor Unite erau prezenți doi frați Kennedy.

În următorii doi sau trei ani, în viețile noastre nu au intervenit nici un fel de schimbări profunde.

Starea lui Joe a rămas, în linii mari, aceeași : momente de criză, în care se părea că viața lui se apropie de sfârșit. Apoi reveniri, în care se simțea atât de bine încât era hotărât să se ridice în picioare și să meargă normal. În cea mai mare parte, însă, un proces lent și chinuitor de uzură, de epuizare treptată, deși spiritul său era tot timpul treaz.

Luam întotdeauna micul dejun, prinzul și cina împreună. Vorbeam cu el, îi spuneam ultimele noutăți privind familia, prietenii sau celelalte lucruri pe care le consideram interesante pentru el. Citeodată, îi citeam fragmente din scrisorile primite sau articole din ziare, pasaje care mă impresionaseră din cărțile citite de mine seara la culcare, fie în continuarea educației mele, fie ca tratament al insomniei. Adesea, după cină, urmăream emisiunile de la televizor până la apropierea orei sale de culcare, care nu era tirzie, întrucât obosea ușor.

Apoi, în 1968, Bobby a hotărât să candideze pentru obținerea investiturii democratice în vederea alegerilor prezidențiale. Tatăl său nu dorea ca el să participe la acele alegeri ; dar starea în care se afla nu îi permitea să-i explice lui Bobby de ce această idee nu i se părea prea bună la vremea respectivă.

Aveam, la rîndul meu, indoieli profunde asupra acestei hotărâri. Simțeam că Bobby are mari răspunderi față de familia sa, ca și față de familia noastră numeroasă ; că era încă destul de tânăr, numai 43 de ani, pentru ca și mai tirziu să existe prilejul de a încerca să dobândească președinția ; și că, pînă atunci, ar fi fost indicat nu să preia pe umeri poverile națiunii, ci să încerce să se relaxeze într-o anumită măsură. Odată ce luase hotărîrea, Bobby nu mai putea fi însă influențat. Astfel încît, din nou,

„Mi se părea de neînchipuit ca aceeași catastrofă să se abată asupra noastră de două ori în cinci ani...”

forțele noastre s-au reunit. Iar eu, bineînțeles, m-am pregătit să plec iarăși la drum pentru a-mi aduce contribuția, în măsura în care puteam. Aveam pe atunci 77 de ani și faptul că am ieșit din nou la luptă, că am hotărît să duc dificila viață pe care o reprezenta o mare campanie electorală părea să surprindă pe mulți. Pentru mine, însă, acest lucru nu era deloc nefiresc ; întreaga mea viață de pînă atunci făcea ca acest lucru să fie cu totul normal.

Aproape niciodată nu m-am aflat cu Bobby în același loc și în același moment în campania din 1968. Devenise un orator fin, o personalitate iradiantă, o figură națională de mare prestigiu și era capabil să atragă largi audiențe. În ceea ce mă privește, puteam conta, la rîndul meu, pe un auditoriu considerabil. De aceea, cea mai bună soluție era de a acționa separat. Singurele sfaturi pe care i le-am dat se refereau la chestiuni de detaliu. Urmărisem unele din discursurile sale și îmi dădusem seama că se lăsa furat de obiceiul familiei de a vorbi prea repede, astfel încît i-am făcut o observație în legă-

tură cu aceasta. Am remarcat, de asemenea, că își lăsa părul teribil de lung ; chiar auzisem unele comentarii. I-am spus aceasta. S-a tuns.

Din neatenție, am făcut eu însăși o greșală în cursul a celei campanii. Bobby tocmai câștigase în statul Indiana și, ca de obicei, dădeam interviuri — mereu interviuri, în viața mea cred că am fost intervievată de citeva mii de ori. Un reporter comentase că în Indiana campania trebuie să fi costat foarte mulți bani și nu strica să se știe că familia Kennedy își putea permite aceste cheltuieli. Auzisem extrem de multe asemenea remarci în decursul anilor și, probabil, iritarea mea atinsese punctul culminant, încît am fost citată ca declarînd : „Sînt banii noștri și sîtem liberi să-i cheltuim în modul în care ne place nouă. Face parte din specificul campaniilor. Dacă ai

gatei sale experiențe în chestiunile politice. În cazul lui Bobby, unul din obiectivele principale era de a înlătura imaginea „neîndurării” ce fusese într-o anumită măsură asociată cu el. Am încercat să realizez acest lucru arătînd că, pe cînd se afla în guvern, avusese numeroase sarcini dificile, pe care le-a îndeplinit cu succes grație hotărîrii sale de a li se dedica în întregime, cu toată energia și cu o înaltă probitate morală ; astfel încît, cel mai potrivit termen pentru el nu era „neîndurător”, ci „dedicat cu trup și suflet”. Adesea, inima îi domina intelectul.

După citeva apariții în sud și vestul mijlociu, am hotărît să merg în statele vestice, în primul rînd în California. Am făcut ce am putut și apoi m-am decis să revin acasă, pentru a avea de acolo o privire de ansamblu. Astfel, încît, în ziua

bani, îi cheltuiești ca să câștigi...”

Este posibil să fi spus aceasta, ori ceva de acest gen, dar am continuat prin a declara — ceea ce nu figura în interviul publicat — că alți oameni bogați își cheltuiesc banii pe colecții de artă, pe iahturi scumpe, pe reședințe somptuoase sau pe distracții sofisticate. Oamenii cheltuiesc conform intereselor lor ; și dacă noi sîntem interesați în viața publică și dorim să cheltuim bani pentru ea, ce era rău în aceasta ? De fapt, nu era chiar mai propice întregului proces politic faptul că soțul meu le oferă fiilor săi o parte din banii proprii, astfel încît aceștia să nu fie nevoiți să-i solicite diversilor oameni bogați ori organizațiilor, față de care să se simtă apoi obligați ? Acest raționament mi se părea just și la fel mi se pare și astăzi.

În cursul campaniei din 1960, unul din obiectivele aparițiilor mele în public era de a dovedi că John nu este prea tânăr pentru președinție ; aceasta, datorită interesului său de o viață față de istorie și știința guvernării, datorită tradiției oferite de familie și datorită îndelun-

scrutinului preliminar din California, mă aflam la Hyannis Port, unde așteptam rezultatele, comunicate la radio și televiziune. Pe la 11 noaptea, avea un avans substanțial și părea câștigător aproape cert. Simțindu-mă mulțumită, dar și puțin obosită după călătoriile mele, am mers la culcare.

În dimineața următoare, m-am trezit, ca de obicei, în jurul orei șase și am deschis televizorul pentru a afla rezultatele finale. Am aflat, în schimb, că Bobby era transportat la spital. Din nou, nu puteam crede — spiritul meu parcă nu-mi îngăduia să accept — că putea fi vorba de ceva grav. Se produsese un accident, poate în cursul unei sărbătorii a victoriei. Am continuat îmbrăcatul, ascultînd distrată ; apoi a intrat în cameră Ann (Gargan), care mi-a spus că Bobby fusese împușcat.

Mi se părea imposibil ca același tip de dezastru să se abată asupra noastră de două ori în decurs de cinci ani. Dacă aș fi citit ceva de genul acesta într-o carte, aș fi considerat că este un lucru incredibil.

(Va urma)

ИНТЕРНАЦИОНАЛЬНАЯ
ТАБЕТА

MOSCOVA

UN CADRU DE CONDUCERE NU TREBUIE SĂ FIE UN „SUPERDISPECER“!

TIMPUL cadrelor de conducere este o problemă serioasă. An de an, activitatea aparatului de conducere se intensifică tot mai mult. În U.R.S.S. munca de conducere ocupă până la 25 miliarde de ore. O oră de muncă a unui „cadru mediu de conducere“ costă o rublă, ceea ce înseamnă că cheltuielile în acest scop (numai pe scara salariului) se cifrează, pe plan unional, la aproximativ 25 miliarde ruble anual.

Economisirea muncii vii în sfera conducerii este o sarcină de cea mai mare actualitate. Mașinile electronice și mijloacele de tehnică organizatorică nu pot decât să degrezeze timpul unui cadru de conducere, dar problema de a ști cu ce și cum să și-l umple nu o poate rezolva decât el și nimeni altul. Unele cadre de conducere își folosesc orele de serviciu în modul cel mai irațional. Prinși în mrejele treburilor curente, neștiind cum să se debaraseze de treburile de care trebuie să răspundă alții, inclusiv subordonații, asumându-și funcții împovăraătoare de tutelă și control „pentru absolut orice“, asemenea cadre de conducere lucrează până la 10-15 ore, chiar și în zilele de odihnă și în orele de seară. În propriii săi ochi și în ochii celor care-l înconjoară, un asemenea om apare adesea ca un adevărat martir. Din punct de vedere juridic, situația este justificată invocându-se reglementările legate de ziua de muncă nenormată. Din cercetările întreprinse, rezultă însă că, în realitate, ziua de muncă nenormată nu este determinată de necesități, ea atestând o organizare defectuoasă a muncii unui cadru de conducere.

Cadrele de conducere mai vîrstnice își amintesc de timpurile cînd, în instituțiile și departamentele sovietice de răspundere, în special în cele din Moscova, luminile ardeau pînă în zori. Oamenii așteptau indicații și telefoane „de sus“. În ministere, consfătuirile erau fixate pentru ora una noaptea și chiar mai tîrziu. Un subordonat putea fi chemat chiar în zori. Se spunea că toate acestea sînt determinate de o necesitate extremă. Acum, ne dăm seama că se poate lucra altfel și că trebuie să lucrăm altfel. Acum, în nici un minister nu veți fi primit și nu veți fi chemat după terminarea zilei normale de

lucru, practic după ora șase seara. Viața cadrelor de conducere a intrat pe un făgaș normal. N-am putea să afirmăm, însă, că nu mai există o problemă denumită convențional „timpul unui cadru de conducere“. Și orele din cursul unei zile pot fi petrecute fără folos (așa cum se și întâmplă uneori).

Din analiza efectuată în unele uzine de automobile, a reieșit că opt ore din zece, un director se ocupă de probleme curente (utilaje, calitatea produselor, aprovizionarea și finanțele) și două ore de probleme ce țin de strategie, respectiv de perspectivele dezvoltării producției și colectivului. În ansamblu, structura zilei sale evocă un desen în mozaic. Intr-o zi, el trece de 30-50 de ori de la o problemă la alta. De aici, o mare încordare în muncă și soluții care nu întotdeauna sînt optime. În felul acesta, el se transformă într-un fel de „superdispecer“.

După părerea noastră, deficiențele din modul de organizare a muncii unui cadru de conducere și, prin urmare, și a subordonaților săi pot fi lichidate printr-o planificare pe bază de sistem a structurii zilei de muncă și folosirii timpului în principalele compartimente de activitate, organizarea și munca de orientare, adoptarea deciziilor și controlul îndeplinirii lor. Noi avem o asemenea experiență. De pildă, la uzina de automobile „Comsomolul leninist“ din Moscova au fost elaborate un „Grafic al zilei de muncă a cadrelor de conducere“ și „Recomandări privind metodele și stilul de conducere“. La rafinăria de țigări „A 50-a aniversare a U.T.C.L. din U.R.S.S.“, din Novo Iaroslav, toate acțiunile de producție și pe plan social la care participă cadrele de conducere sînt realizate după un orar bine gîndit. Grafice similare trimestriale și anuale există și la alte întreprinderi din U.R.S.S.

Reglementarea activității cadrelor de conducere de toate rangurile permite fiecăruia dintre ele să economisească zilnic 1-1,5 ore.

Trebuie să recunoaștem, însă, că nu sînt folosite toate posibilitățile, iar mijloacele de „planificare a timpului“ trebuie să fie corectate. Să luăm planul de activitate al directorului de la uzina de instrumente din Sverdlovsk. Planul prevede vizitarea zilnică, timp de o oră, a secțiilor și subsecțiilor. În aceeași zi, sînt programate consfătuiri operative și de analiză a rezultatelor, sînt primiți specialiștii principali și șefii de secții. Nu este greu de observat că orarul recomandat nu elimină dublarea. Directorul se întîlnește cu aceiași oameni cu prilejul diferitelor consfătuiri și în timpul vizitării secțiilor. Și

într-un caz și în celălalt apar probleme similare. Potrivit graficului, directorul poate să studieze literatura de specialitate doar timp de o oră în cinci zile! Or, multe din sarcinile adesea îndeplinite de director ar putea fi soluționate cu succes de adjuncții și referenții săi. Dar, pentru aceasta, cadrul de conducere trebuie să dea dovadă de un înalt nivel de organizare a propriei sale activități.

Un cadru de conducere „precaut“ își fixează sieși un număr atît de mare de sarcini, încît, de oricît timp ar dispune, tot nu i-ar fi suficient ca să le ducă la bun sfîrșit. Activitatea în ansamblu nu ar avea decît de cîștigat dacă el ar transfera un număr mai mare de sarcini subordonaților săi, neezitînd să le încredințeze și sarcini de mare răspundere. În colectivele bine încheiate și bine organizate este de preferat să se procedeze astfel, decît să se manifeste o „superprudență“. Încrederea dă aripi și îi antrenează pe colaboratori la soluționarea problemelor de interes general, le sporește gradul de răspundere pentru îndeplinirea obiectivelor principale.

Abordarea problemelor muncii de conducere pe bază de sistem nu este posibilă fără ample cercetări și studii, fără o rețea ramificată de centre științifice care să elaboreze problemele tradiționale și probleme de orientare, de concepție. Ar trebui, de pildă, să se procedeze la studierea posibilităților de trecere la „graficul glisant“, cu o planificare neîncorsată și suplă a zilei de muncă. Este evident că asemenea metode de organizare a zilei de muncă a cadrelor de conducere vor da rezultate pozitive.

Să luăm problema dotării aparatului de conducere cu mijloace tehnice. Direcția Centrală de Statistică nu ia în considerație nivelul de mecanizare a muncii de conducere în ansamblu pe U.R.S.S., pe ramuri și pe diferite activități. De aceea, respectivelor ministere le vine foarte greu să planifice producția de tehnică realmente necesară. Sînt foarte mult folosite mașini de calcul cu cartele perforate, dar ele nu reduc timpul de întocmire a evidenței contabile decît la 5-10 zile. În condițiile actuale, un asemenea decalaj între eveniment și întocmirea documentului duce la învechirea informației. Obținerea de către un cadru de conducere a unor informații în seara aceleiași zile sau în ziua următoare este o problemă de cea mai mare actualitate. Prin urmare, este nevoie de o altă tehnică.

Sistemul de evidență adoptat de Direcția Centrală de Statistică permite să se aprecieze componența calitativă a aparatului de conducere, dar nu și numărul lu-

„Convorbiri militare
informative“ la Für-
stenfeldbrück, în
R.F.G., între miniștrii
apărării James R.
Schlesinger (S.U.A.)
și Georg Leber
(R.F.G.)

crătorilor din întregul nomenclator de funcții. În personalul administrativ de conducere sînt incluși ingineri și tehnicieni care lucrează în conducerea uzinei, juriconsulți colaboratori ai secțiilor de organizare științifică a muncii și cronometrori. Dar aceste „rînduri” nu cuprind funcțiile de șefi de secție și birouri de proiectare și construcții, conducători de servicii tehnologice etc.

Reorganizarea sistemului de evidență a efectivului aparatului de conducere pe o bază strict științifică este o sarcină urgentă. Cu cît mai grabnic va fi ea soluționată, cu aît mai eficientă va fi perfecționarea sistemului de conducere.

V. Lipatov

candidat în științe economice

**afrique
asie**

SUBSTRATURILE UNEI SOLUȚII NEOCOLONIALE

Interviu cu **Aristides Pereira**
și **Luiz Cabral**

Aristides Pereira:
„Am luptat prea mult pentru a accepta ideea unui pretins Commonwealth lusitano-african...”

Luiz Cabral: „Acceptăm să negociem, în orice moment, cu orice guvern portughez; dar, vom negocia în calitatea noastră de stat suveran...”

„DACĂ actuala criză care a zdruncinat Portugalia demonstrează ceva, această înseamnă, înainte de toate, că lupta de eliberare a poporului guineez, bazată pe o strategie revoluționară, a reușit să scindeze forțele dușmane. Este, în orice caz, debutul unei conștiințe în sinul armatei portugheze, care recunoaște că soluția militară este deșartă. Pretutindeni acolo unde s-a recurs la ea pentru a împiedica popoarele colonizate să-și redobîndească independența și suveranitatea lor. Cu alte cuvinte, forța militară colonială n-a fost în stare să învingă poporul nostru, ale cărui lupte și sacrificii au provocat prăbușirea mitului invulnerabilității supremației militare portugheze. Noi nu ne-am făcut niciodată iluzii asupra adevăratelor intenții ale generalului Spinoza. Opiniile pe care le-a exprimat în ultima carte — «Portugalia și viitorul ei» — nu sînt noi. El se vrea, poate, mai realist decît extremiștii portughezi, pentru că a înțeles, la fața locului, slăbiciunea războiului colonial. Respingînd soluția militară, Spinoza nu are și intenția

meroase conferințe internaționale? Credeți că, după toate acestea, noi am putea concepe, chiar pentru o singură clipă, participarea la un proiect neocolonial, precum cel propus de Spinoza?”

Care este poziția statului referitor la problema negocierii cu Portugalia?

„Noi n-am încetat să apărăm o poziție de principiu și aceasta încă înaintea proclamării Republicii, precizează **Luiz Cabral, președintele Consiliului de Stat**. Acceptăm să negociem, în orice moment, cu orice guvern portughez. Dar, vom negocia în calitatea noastră de stat suveran care are o parte din teritoriu ocupată ilegal de forțele de agresiune ale unei țări străine”.

Care sînt perspectivele de admitere a Guineei-Bissau în O.N.U.?

„Sîntem optimiști, dar prudenți, răspunde **Cabral**. Sigur, majoritatea zdrobitoare a Națiunilor Unite este favorabilă admiterii noastre. 82 dintre membrii ei ne-au recunoscut de jure și mulți alții de facto”.

REFLECTOR

Laserul antirachetă — o realitate

Potrivit unor informații recente, forțele navale americane au cerut 29,1 milioane dolari pentru a începe crearea unor lasere antirachete. Forțele aeriene au cerut 35 milioane dolari și lucrează la un model de laser aeropurtat pentru protejarea bombardierelor. O agenție de cercetări a Ministerului Apărării a cerut 18,5 milioane dolari pentru cercetări fundamentale în acest domeniu.

Noua generație de arme constituie rezultatul unei „importante realizări” în tehnologia laserelor de mare energie și ele acționează la o distanță relativ apropiată, atacînd rachetele.

Un film despre experiențe incununate de succes cu arme laser sol-aer doborînd avioane fără pilot deasupra deșertului din New Mexico a fost prezentat, recent, unor congressmeni.

(După Science News)

Creșterea prețurilor și înarmarea

Creșterea rapidă a prețurilor ar putea amenința proiectele de achiziționare a noilor avioane rîvnite de către forțele aeriene ale S.U.A., avionul de vînătoare „F-15” și bombardierul strategic „B-1”. „B-1”, proiectat ca succesor al vechiului aparat „B-52”, va costa cel puțin 15 miliarde dolari, în loc de 13,7 miliarde dolari cît se prevedea anterior.

Fiecare din cele 241 aparate „B-1” pe care forțele aeriene intenționează să le cumpere va costa 61 500 000 dolari, față de estimăția anterioară de 55 milioane dolari.

Ultima estimăție sporită a prețului la acest bombardier va alimenta în mod cert argumentele numeroșilor lui critici din Congres.

(După agenția Associated Press)

Patricia Howard este prima femeie tocoienent în aviația militară britanică. Are la activ 3 500 de ore de zbor la numai 26 de ani

S-a vorbit de contacte discrete între reprezentanți guineezi și cei ai guvernului american...

„Este adevărat. Ambasada americană de la Conakry ne-a contactat pentru a ne întreba dacă delegația noastră, care se găsește acum la New York, ar accepta o întâlnire la Departamentul de Stat pentru un schimb de vederi. Am acceptat aceste contacte, în dorința de a explica interlocutorilor noștri sensul și semnificația luptei noastre de eliberare națională. Pentru a le spune că poporul nostru, popoarele lumii a treia și opinia publică mondială, care susțin și recunosc legitimitatea luptei noastre, n-ar putea accepta sau tolera ca guvernul american să fie împotriva voinței majorității zdrobitoare a O.N.U.“.

Mai mult de 14 luni s-au scurs după tragicul asasinat al lui Amilcar Cabral. Care au fost consecințele cele mai semnificative pe plan interior?

БОРБА BELGRAD

OBIECTIVELE ORGANIZAȚIEI PENTRU ELIBERAREA PALESTINEI

Un interviu al lui Z. Abdelfatah, directorul agenției palestiniene de presă Wafa

— **SE VORBEȘTE** despre formarea unui guvern palestinian, despre posibilitatea apariției unui stat nou. Care sînt relațiile între Organizația pentru Eliberarea Palestinei (O.E.P.) și palestinienii care trăiesc în teritoriile ocupate și pe malul occidental al Iordanului?

— Ne este cunoscut faptul că se vorbește destul de mult despre un stat palestinian. Teritoriul pe care urmează să ne înființăm statul poate să fie reprezentat de malul occidental al Iordanului și Gaza cu coridorul ei. Aici ar urma să se afle Palestina. Noi vom accepta și o bucată de pământ, chiar dacă ar fi numai o piatră, dar care să poarte denumirea de Palestina, pentru ca, de pe acest pământ, să ne putem continua lupta pentru drepturile noastre. Indiferent cum, vom ajunge să realizăm acest stat — prin luptă sau prin concesii politice făcute Israelului — vom tinde spre formarea unei puteri populare în cadrul acestei țări.

După părerea noastră, premisa pentru crearea unui stat palestinian constă în

„Toate calculele, toate previziunile organizatorilor și executanților complotului din ianuarie 1973 au fost deșarte. Colonialiștii își imaginau că pot paraliza acțiunile luptătorilor noștri, că-i vor demoraliza. Dar, în loc de a slăbi elanul marșelor noastre, asasinarea lui Cabral a înțărît voința lor de a continua lupta pe drumul trasat de el. Ei se gîndeau că vor provoca sciziuni interne, că vor semăna discordie. Dar, rezultatul a fost contrar: coeziunea, disciplina, unitatea de acțiune au fost mai mari ca niciodată. Credeau că vor împiedica proclamarea statului Guineea-Bissau. Dar ei n-au făcut decît să grăbească concretizarea acestui proces, ale cărui principii și baze au fost stabilite încă înaintea morții lui Cabral. Nu credem, deci, că poporul nostru poate aduce un mai frumos omagiu memoriei martirului său decît această consacrare triumfală a războiului de eliberare națională“.

Simon Malley

înlăturarea tuturor influențelor străine și sprijinirea poporului palestinian, pentru ca el singur să se pronunțe asupra propriei soarte. În această direcție nu vor apărea dificultăți, pentru că ne vom strădui ca fiecare hotărîre să fie adoptată pe baza majorității opțiunilor palestinienilor. După calculele noastre, peste 95 la sută din poporul palestinian este gata să accepte un stat palestinian de felul celui menționat mai sus.

— **O.E.P. este gata să participe la continuarea tratatelor de la Geneva în problema Orientului Apropiat? Ce așteptați de la aceste tratative?**

— O.E.P. nu a fost încă invitată. Dacă vom primi o asemenea invitație, o vom examina. Scontăm ca tratativele de la Geneva să dureze mult. Ceea ce pot să afirm acum este că nu trebuie să se uite că noi luptăm pentru un scop final, reprezentat de o Palestină democratică și liberă pentru creștini, musulmani și evrei. Reprezintă, oare, Geneva un pas în această direcție? Răspunsul la această întrebare ar condiționa poziția noastră față de conferință. Sîntem prezenți în Palestina în mod real, juridic și uman. Nu putem accepta o soluție care ar pune capăt luptei noastre.

În ce privește țările arabe, Geneva marchează, într-adevăr, un prim pas spre soluționarea problemei Orientului Apropiat. Se pare că rezultatul acestor tratative va consta în eliberarea teritoriilor egiptene și siriene ocupate. Pentru Palestina, acesta nu este un prim pas. Abia cînd palestinienii vor obține un stat, se va putea spune că s-a făcut pentru noi primul pas.

EL TIEMPO

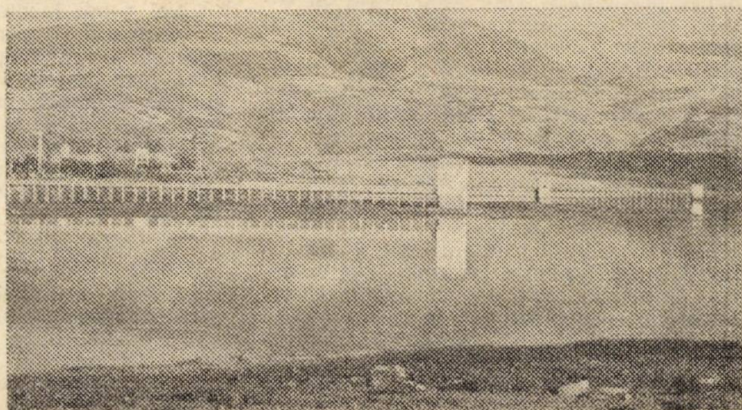
BOGOTÁ

NAȚIONALIZARE PROGRESIVĂ

CUMPĂRAREA rafinării companiei internaționale cu capital nord-american — Intercol — de către Întreprinderea Columbiană de Petrol — Ecopetrol — se înscrie pe linia aleasă și urmată de columbieni pentru a asigura națiunii controlul asupra acestui tip de afaceri, care se răsfrîng asupra pirghiilor vitale ale economiei, făcînd necesară garantarea independenței sale. Deși mai sînt unele îndoieli asupra conjuncturii în care s-a realizat această operație — există temeri în ceea ce privește epuizarea zăcămintelor de petrol ale țării — este sigur că rafinăria reprezintă și va continua să reprezinte un resort esențial pentru producerea derivatelor „aurului negru” și pentru ansamblul industriilor de cele mai variate tipuri, care s-au concentrat în orașul Cartagena tocmai datorită existenței acestei rafinării. Pe de altă parte, oricare ar fi viitorul petrolului columbian — și trebuie să sperăm că nu este atît de nesigur și de negativ cum îl prezintă unii — Ecopetrol trebuie să controleze rafinările și conductele de petrol pentru a garanta țării că va avea o politică de transporturi și de prețuri a combustibililor conformă cu necesitățile națiunii și nu cu interesele acționarilor nord-americani.

Statul columbian, care a fost una din marile victime ale politicii imperialiste nord-americane de la începutul secolului — politica primului Roosevelt —, a procedat cu precauție la naționalizarea bogățiilor, bunurilor și serviciilor străine. Chiar în acest domeniu, al petrolului, în care foarte puține țări au putut să se elibereze de acțiunea financiară și tehnică a marilor întreprinderi multinaționale, panorama Columbiei este pozitivă. Nu există, de pildă, străini stăpîni pe căile noastre ferate, cum era cazul căilor ferate argentine înainte de primul guvern al lui Peron. Principala noastră bogăție, cafeaua, se află în proprietatea columbienilor, atît în ceea ce privește procesul de producție cît și de comercializare, procese conduse cu un înalt spi-

„O politică națională a energiei”; și una din expresiile ei cele mai concludente: barajul de pe riul Muña, din apropierea Bogotei, capitala Columbiei

rit patriotic de Federația Națională a Producătorilor de Cafea, societate particulară la care guvernul participă în mod decisiv. Comunicațiile, care au fost monopolizate de companiile nord-americane, sînt în întregime columbiene și, în plus, naționalizate. Cea mai puternică întreprindere petrolieră, Ecopetrol, s-a format pentru a primi reversiunea către stat a celei mai bogate concesiuni, atunci cînd ea va expira. Există, însă, capital străin în comerțul de articole de înaltă tehnicitate, care a început să fie înlocuit de către cel național, pe măsura progresului industriei noastre.

Din nefericire, o industrie tipic națională și destul de veche — extracția aurului, platinei, argintului — datorită unor împrejurări nefavorabile de pe piața internațională, în principal prețului scăzut fixat de Statele Unite pentru aur, a rămas încă în mîini străine.

În sfîrșit, producția de energie electrică a trecut, în timpul primului guvern al Frontului Național (1957 — n.n.), în întregime în proprietatea întreprinderilor municipale sau naționale și nu există nici un control străin asupra acesteia. Este, deci, ușor a impune o politică națională a energiei, incluzînd petrolul și cărbunele, pornind de la aceste baze.

Dr. Alfonso Lopez Michelsen, lider al Partidului Liberal, crede că realizarea în mod pașnic și constant a unei asemenea politici de naționalizare a resurselor și serviciilor permite ca statul columbian să nu intre în conflict cu Statele Unite și să garanteze bunele relații dintre cele două țări, pentru a menține un nivel ridicat al comerțului exterior, fără amestec sau presiuni politice. Cumpărarea rafinării de la „Intercol” este încă un pas menit a garanta dezvoltarea acestei politici.

LA LIBRE BELGIQUE

BRUXELLES

MADRID: DISENSIUNI ÎNTRE „DURI” ȘI „LIBERALI”

GUVERNUL spaniol pare să fi suferit, în ultimele trei luni, o uzură mai considerabilă decît în toți anii existenței sale. Potrivit comentatorilor din Madrid, în special executarea lui Puig Antich și incidentul cu episcopul de Bilbao au provocat o decepție puternică.

În cercurile informate se vorbește despre existența unor disensiuni importante în cadrul guvernului spaniol și circula zvonuri că miniștrii liberali ar intenționa să demisioneze; ar fi vorba despre Cabanillas (informații) și Barrera (finanțe), care au reputația de a fi cei mai liberali.

Promisiunile guvernului în materie de regionalizare, de sindicalism și liberali-

PROFIL

SUFANUVONG

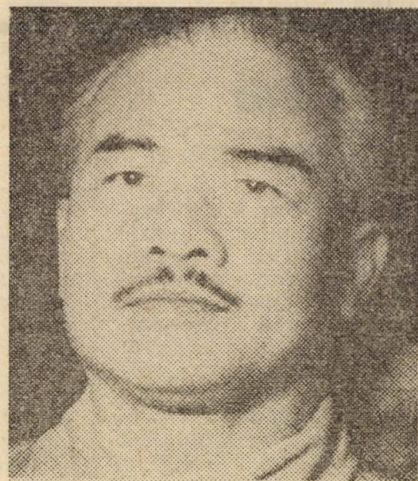
președintele Comitetului Central
al Frontului Patriotic Laoțian,
președintele Consiliului Politic
de Coaliție Națională din Laos

Al 20-lea și ultimul fiu al prințului Bun Khong și frate vitreg al prințului Suvanna Fuma, prințul Sufanuvong s-a născut la 12 iulie 1912. Și-a făcut studiile la Hanoi și Paris unde, în 1937, obține diploma de inginer de poduri și șosele. Întors în Indochina în 1938, conduce șantiere de construcție în diferite regiuni din Vietnam.

În 1945, cînd trupele japoneze ocupă Indochina, Sufanuvong creează Partidul Patriotic din Laos, care se plasează în fruntea luptei naționale împotriva invadatorilor. În noiembrie 1945, este numit ministru al apărării în guvernul prezidat de prințul Pethsarath și comandant șef al forțelor armate ale mișcării Lao Issara (Laosul liber). După revenirea colonialiștilor francezi, în 1946, el reorganizează rezistența laoțiană dar, rănit, este nevoit să se refugieze în Tailanda împreună cu alți lideri ai mișcării Lao Issara. Reîntors în țară, prințul Sufanuvong creează, la 13 august 1950, în provinciile Phong Saly și Sam Neua, un guvern al rezistenței care va controla o parte însemnată a teritoriului național.

După încheierea acordurilor de la Geneva din iulie 1954, prințul Sufanuvong a dus o activitate susținută pentru a ajunge la o înțelegere cu guvernul regal asupra unor probleme de politică internă. Negocierile au fost înconunate de succes. Forțele de rezistență obțin, oficial, controlul celor două provincii nordice Phong Saly și Sam Neua, iar în 1956 și 1957, prin acordurile de la Vientiane, se ajunge la formarea unui guvern de uniune națională condus de prințul Suvanna Fuma, la care participă și reprezentanți ai forțelor patriotice. În 1957, prințul Sufanuvong intră în guvern și primește portofoliul planificării și construcțiilor, pe care îl deține pînă în 1958, cînd guvernul Suvanna Fuma este răsturnat.

În 1959, prințul Sufanuvong este arestat. Un an mai tîrziu el reușește să evadeze și își instalează cartierul general la Sam Neua, de unde conduce lupta forțelor patriotice. Acordu-

rile de la Geneva din 1962 duc la formarea unui nou guvern de coaliție națională, dar de scurtă durată, iar Sufanuvong se reîntoarce în 1963 la Sam Neua. Marele prestigiu în rîndul populației îi aduce alegerea ca deputat de Vientiane, fără să poată, însă, lua parte la campania electorală din 1967. În aprilie 1970, a participat la conferința la nivel înalt a popoarelor Indochinei, reprezentînd forțele patriotice laoțiene.

În anul 1970, încep noi runde de negocieri între Frontul Patriotic Laoțian și guvernul Suvanna Fuma. În martie 1970, Frontul Patriotic face o propunere în cinci puncte pentru restabilirea păcii pe baza acordurilor de la Geneva, iar, în luna august a aceluiași an, prințul Sufanuvong propune prințului Suvanna Fuma reluarea negocierilor în vederea unei reglementări pașnice. Acestea sînt reluate în 1972 și, la 21 februarie 1973, este semnat Acordul de restabilire a păcii și realizarea înțelegerii naționale.

În aprilie 1974, după o absență de mai mult de zece ani, prințul Sufanuvong, președintele Comitetului Central al Frontului Patriotic Laoțian, revine la Vientiane, în vederea formării noului Guvern Provizoriu de Uniune Națională și a Consiliului Politic de Coaliție Națională. În urma creării acestor organisme ale puterii supreme a țării, prințul Sufanuvong devine președintele Consiliului Politic de Coaliție Națională.

zare politică prin crearea de asociații nu au constituit, pînă în prezent, decît obiectul unor demersuri foarte timide. Arias Navarro a promis că, pe viitor, alcăzii (primarii) vor fi aleși. În prezent, se pare că acesta va fi cazul doar pentru orașele cu mai puțin de 20 000 locuitori. În municipalitățile mai mari, alcăzii vor fi desemnați de Consiliul municipal.

Chiar dacă primarii vor fi aleși, corpul electoral va rămîne oricum limitat doar la capii de familie și la femeile măriate. Aceasta înseamnă că 20 la sută din populația în vîrstă de peste 21 de ani nu-și va putea exercita dreptul la vot. În aceste condiții, partea cea mai tînără și cea mai progresistă a populației va fi ținută la distanță de urne.

Amendamentele promise legii sindicale sînt amînate. În cercurile opoziției nu se mai speră în asociațiile politice care

urmas să fie autorizate de guvern pentru a asigura participarea la viața publică a tuturor tendințelor ideologice. Se constată că „falangisti” pot să-și organizeze numeroase întruniri la toate nivelurile, în timp ce tendințele democratice trebuie să rămînă în ilegalitate.

Ziarul „Nuevo Diario”, foarte apropiat de tehnocrații din „Opus Dei” și de Lopez Rodo, începe să adopte o atitudine critică. Într-un editorial care a produs o impresie profundă, ziarul se face ecoul zvonurilor care consideră moartea amiralului Carrero Blanco o enigmă, comparabilă cu cea care înconjoară asasinarea președintelui Kennedy. La Madrid s-a anunțat că vor apare numeroase cărți privind atentatul care a costat viața fostului prim-ministru. Fără îndoială că nu s-a spus încă totul în legătură cu aceasta.

Inflația de candidați

Traian Popescu, Cluj. Pro-liferarea candidaturilor la președinția Republicii Franceze — pînă la expirarea termenului, marți 16 aprilie, orele 24, numărul persoanelor care-și anunțaseră intenția de a se prezenta în fața alegătorilor depășea patruzeci — se explică prin prevederile în materie. Un cetățean francez care a împlinit 21 de ani poate face act de candidatură dacă depune o cauțiune de 10 000 de franci și este susținut de semnăturile a 100 de persoane — parlamentari, membri ai Consiliului economic și social, ai Consiliilor generale departamentale, primari — din minimum 10 departamente diferite. Această inflație de candidați, majoritatea fără șanse, determină cheltuieli importante: orele de

emisie TV și radio, afișajul sînt în sarcina statului. A existat o propunere a Senatului, ca suma depusă drept cauțiune să fie ridicată la 100 000 de franci, numărul semnăturilor la 500, iar al departamentelor de origine a semnăturilor la 30, însă propunerea nu a fost adoptată. La rîndul lor, principalii candidați se pronunță, în actuala campanie electorală, în favoarea unei asemenea reforme și făgăduiesc să întreprindă demersurile necesare.

În situația dată revine Consiliului constituțional misiunea de a examina valabilitatea, din punct de vedere formal, a candidaturilor.

I. Moraru, Cluj. După cum a anunțat, recent, cotidianul algerian „El Moudjahid”, Houari Boumediene s-a căsătorit, anul trecut, cu Anissa Ben Salem, în vîrstă de 30 de ani, de profesie jurist.

Revoltă pe Muntele Athos

Manole Tufescu, Cluj. Muntele Athos sau Sfîntul Munte, cum i se spune în lumea religioasă, are statutul unei republici teocratice sub suzeranitate greacă. Ca teritoriu, face parte din statul elen, reprezentat printr-un guvernator și un detașament de jandarmi. Muntele Athos deține o oarecare autonomie: este administrat de Sfînta Comunitate, cu reședința la Karies, organism compus din 20 de reprezentanți, cîte unul pentru fiecare mînaștire. Pe plan religios, el aparține autorității patriarhatului ecumenic cu sediul în Fanar, la Istanbul.

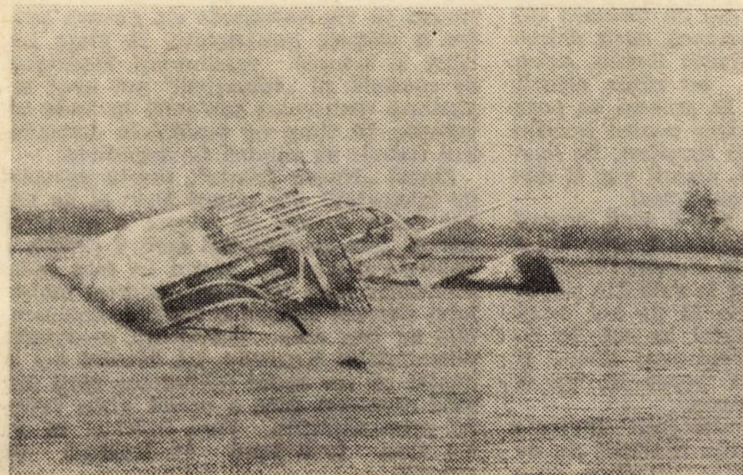
Recent, pe Muntele Athos călugării uneia dintre mînaștiri s-au revoltat și, respingînd autoritatea ecumenică, au amenințat cu incendierea clădirii mînaștirești, relicvă

istorică, datînd din secolul al XI-lea. Evenimentul pare a fi un reflex al schismei intervenite, în ultimii ani, în raporturile dintre patriarhat și o serie de mînaștiri de pe munte, pe tema calendarului religios. Mișcarea „vechiului calendar”, careia îi aparțin și călugării răzvrătiți, a fost creată după primul război mondial, cînd biserica greacă a adoptat calendarul gregorian. Unii călugări au susținut în continuare fostul calendar — iulian (care prezintă o diferență de 13 zile față de cel gregorian). Dintre ei s-au detașat, în special, reprezentanții sectei „zeleșilor”, care au refuzat să recunoască autoritatea patriarhatului ecumenic și să se supună deciziilor acestuia.

Julian Marinescu, Arad. În legătură cu Canalul Suez, revista noastră a scris și în nr. 7/1974. Vă oferim cîteva date în legătură cu proiectele de reconstrucție în zonă. Astfel, după reconstruire, orașul Suez urmează să devină de 10 ori mai mare decît în prezent și să aibă o populație de patru ori mai mare decît în 1967. Se vor construi rafinării, docuri noi, unități de industrie ușoară. Se preconizează construirea unei autostrăzi cu opt culoare, care va porni de la Cairo, va trece pe sub Canal, pentru a ajunge în Sinai. Anumite părți ale Sinaiului urmează să fie dezvoltate pentru industrie, agricultură și comerț. Orașele Ismailia și Port Said ocupă, de asemenea, un loc important în proiectele de reconstrucție. Se are în ve-

dere ca întregul Port Said să devină o zonă comercială liberă, întinzîndu-se pe 6 mile la vest și 15 mile la sud de Canal. În ce privește Canalul Suez, planurile prevedeau redeschiderea sa pentru navigație în circa șase luni, în 6—7 ani, Canalul urmînd să fie lărgit, spre a putea fi folosit de nave de mare tonaj.

O recentă telegramă din Cairo a agenției France Presse relevă că, potrivit presei egiptene — care se bazează pe estimările amiralului american ce conduce operațiunile de deminare —, Canalul Suez va fi redeschis navigației „peste un an sau cel mai tîrziu în noiembrie 1975”. Deocamdată, continuă operațiunile de curățire. În fotografie, unul din obstacolele care va trebui înlăturat în vederea navigației.

Marin Popescu, București.

1. Walter Scheel s-a aflat în Ungaria între 7 și 9 aprilie a.c. Împreună cu ministrul ungar al afacerilor externe, a avut un schimb de păreri privind, îndeosebi, dezvoltarea relațiilor reciproce. Potrivit agenției M.T.I., părțile au hotărît să pregătească încheierea următoarelor acorduri: un acord pe termen lung privind dezvoltarea colaborării economice și tehnice; un acord de colaborare tehnico-științifică; un acord cultural; acorduri în diferite domenii de transport. S-a convenit, de asemenea, ca ministerele de externe ale celor două țări să întreprindă și pe viitor consultări regulate.

2. În Marea Egee urmau să se desfășoare obișnuitele manevre de primăvară ale N.A.T.O. De data aceasta, potrivit unor surse de presă occidentale, ele urmau să aibă loc sub comandă turcă, în vestul insulei grecești Lesbos. Dat fiind că regiunea face parte din zona asupra căreia Grecia și Turcia și-au disputat în ultima vreme dreptul la efectuarea de foraje petroliere, Atena a protestat. Fiind solicitat să ia o decizie, cartierul general al N.A.T.O. de la Neapole s-a exprimat evaziv. Ca urmare, amiralul turc a confirmat ordinul de efectuare a manevrei. Ordinul a fost urmat numai de turci. Nici grecii, nici americanii, nici englezii nu au participat la manevre. În timp ce avioane turcești survolau insula Lesbos, îndreptîndu-se spre țintă, la 1 000 de metri înălțime, în spațiul aerian de deasupra insulei patrulau avioane

de vînătoare grecești și, după cum s-a aflat, neoficial, la Atena, au fost trimise în nordul Mării Egee două nave de război pentru apărarea intereselor grecești.

Marin Capoianu, Pitești.

Convenția cu privire la protejarea mediului marin al Mării Baltice a fost semnată la Helsinki, la 22 martie a.c., de 7 state riverane: Danemarca, Finlanda, R.D. Germană, R.F. Germania, Polonia, Suedia și U.R.S.S. Documentul, împreună cu cele șase anexe ale sale, angajează părțile contractante să reducă sau să împiedice introducerea de substanțe toxice în apele Balticii, să reducă deversarea apelor industriale și a deșeurilor, prin amenajarea unor instalații adecvate pe teritoriul lor sau la bordul navelor lor, să interzică deversarea unor substanțe definite în convenție, să întreprindă măsuri împotriva deversării petrolului. În scopul asigurării unei aplicări consecutive a prevederilor convenției, urmează să fie constituită o comisie mixtă. Aceasta va avea și sarcina de a formula recomandări, de a propune măsuri pentru aplicarea lor, de a stimula cercetarea științifică și a sprijini cooperarea cu organizațiile regionale și internaționale interesate. Secretariatul comisiei va avea sediul la Helsinki.

Convenția cu privire la protejarea mediului marin al Mării Baltice este deschisă tuturor statelor neriverane la această mare.

„Procesul celor trei Marii”

Gheorghe Ștefănescu, Ploiești. La Lisabona se apropie de sfârșit acțiunea cunoscută sub numele de „procesul celor trei Marii”, scriitoarele Maria Velho Da Costa, Maria Isabel Barrero și Maria Teresa Hor-

ta (în fotografie). Autoare ale cărții „Noi scrisori portugheze”, ele au fost învinuite că „au încălcat” legea presei prin conținutul cărții — o vibrantă acuzare a condiției femeii în Portugalia.

Ion Minculescu, Cugir. Guvernul Regal de Uniune Națională al Cambodgiei (G.R.U.N.C.) este recunoscut de Republica Africa Centrală, R. P. Albania, Algeria, Afganistan, R.P. Bulgaria, Burundi, Camerun, R.P. China, R. S. Cehoslovacă, Chile, Ciad, R. P. Congo, R. P. D. Coreeană, Cuba, Dahomey, Egipt, Gabon, Gambia, R. D. Germană, Guineea, Guineea-Bissau, Guineea Ecuatorială, Guyana, Irak, R.S.F. Iugoslavia, Qatar, Kuwait, Frontul Patriotic din Laos, Libia, Republica Malgășă, Mali, Malta, Maroc, Mauritania, Mauritius, R. P. Mongolă, Niger, Oman, Pakistan, Organizația pentru Eliberarea Palestinei, R.P. Polonă, Republica Socialistă România, Senegal, Sierra Leone, Siria, Somalia, Sudan, Tanzania, Togo, Tunisia, Uganda, R.P. Ungară, U.R.S.S., R.D. Vietnam, Republica Vietnamului de Sud, Volta Superioară, Republica Arabă Yemen, Republica Democratică Populară a Yemenului, Zair, Zambia.

Virgil Dumitru, com. Kogălniceanu, Constanța. Detalii în legătură cu problemele care vă interesează puteți găsi consultând o colecție de ziare din perioada respectivă. Urmăriți, de asemenea, și răspunsul dat cititorului Viorel Cozma în nr. 15/1974.

Namibia

Pavel Ionescu, Galați; Iriza Ștefan, Strehaia, Mehedinți. În 1883, șeful tribului Khoikhoi a vândut o parte din Namibia, pentru 100 de lire sterline și 200 de puști, unui negustor din Bremen, Adolf Lüderitz. Un an mai târziu, Africa de sud-vest (Namibia) devenea colonie germană. În perioada primului război mondial, trupele sud-africane au pătruns în Namibia, ocupându-i, în 1915, întreg teritoriul. După război, în 1918, Liga Națiunilor a încredințat Namibia Republicii Sud-Africane ca teritoriu sub mandat. În 1949, după venirea la putere în R.S.A. a „Partidului Naționalist Boer”, Namibia a fost anexată în mod ilegal. La 27 octombrie 1966, O.N.U. a anulat mandatul Republicii Sud-Africane și a declarat că Namibia se află, din acel moment, sub tutela Națiunilor Unite. A fost constituit un Consiliu al O.N.U. pentru Namibia, compus din 11 membri, organ care trebuia să examineze căile și modalitățile în care va acționa administrația viitoare. Încă din 1968, Africa de Sud nu a permis membrilor acestui consiliu să intre pe teritoriul Namibiei. În mai 1972, după vizita întreprinsă în Namibia de Kurt Waldheim, Africa de Sud a acceptat numirea unui comisar al O.N.U. pentru Namibia cu se-

diul la New York, urmînd ca acesta să viziteze periodic Namibia și să prezinte rapoarte.

În Namibia există o tradițională mișcare împotriva colonialismului și neocolonialismului. Din iunie 1960, sub conducerea organizației populare din Africa de sud-vest (SWAPO), popoarele din Namibia au hotărît ca, folosind toate mijloacele ce le stau la dispoziție, să lupte pentru deplina lor emancipare. La sfîrșitul lui august 1966, SWAPO a hotărît să declanșeze lupta de guerrilla. De atunci, această mișcare beneficiază de ajutorul organizațiilor internaționale ale luptătorilor pentru libertate. Sam Nujoma, președintele SWAPO, formula astfel, într-un interviu, sarcinile viitoare ale acestei organizații: să extindă războiul popular din nordul Namibiei în celelalte regiuni ale țării; să-și coordoneze lupta cu lupta revoluționară din Africa de Sud; să-și asigure un cît mai mare ajutor militar, financiar și pe planul asistenței medicale, ajutor necesar pentru desfășurarea luptei; să facă cunoscute pe plan internațional obiectivele democratice și succesele revoluționare ale SWAPO; să obțină recunoașterea Namibiei ca patrie legală și legitimă a tuturor namibiienilor.

Namibia are o suprafață de 824 295 km² și o populație de 525 000 locuitori. Capitala: Windhoek.

Florin Istrate, București. Vă prezentăm lista solicitată a companiilor petroliere de stat din țările producătoare din Orientul Apropiat, Indonezia și America Latină. **Petromin** — compania Arabiei Saudite, se află, deocamdată, în umbra Aramco, consorțiu multinațional, care extrage 7,3 milioane barili pe zi. Potrivit acordurilor în vigoare, guvernul saudit va obține, în 1982, 51 la sută din capitalul Aramco. Petromin va controla, deci, enorme rezerve ale țării, estimate la 132 miliarde barili. În momentul de față, dispune de o rafinărie, o companie specializată în cercetări și extracție și câteva petroliere. **Pertamina** — compania statală indoneziană. În anii din urmă, a încheiat contracte cu 32 companii particulare pentru prospecții, extracție și exploatare, garantîndu-le 58 la sută din petrolul extras. **NIOC** (National Iranian Oil Company) este cea mai mare companie petrolieră statală din țările producătoare. NIOC controlează diversele faze de producție și retrace, pentru

consum intern, 600 mii din cele 5,7 milioane barili extrase zilnic. Are patru rafinării în Iran. **Kuwait National Petroleum Company** (Kuweit) Are o rafinărie și vinde direct benzina și alte produse petroliere prin filialele proprii din S.U.A., Marea Britanie, Japonia și Singapore. În 1973, Gulf și B.P. au vîndut, pentru 75 miliarde lire sterline, 60 la sută din proprietatea lui „Kuwait National Petroleum Company”, pentru ca în viitorii șase ani să cedeze restul de 40 la sută. **INOC** (Iraq National Oil Company) este proprietara tuturor întreprinderilor vechii „Iraq Petroleum”, din din care făceau parte B.P., Shell, ESSO, Mobil și care a fost naționalizată în 1972. INOC controlează toate prospecțiunile și extracția. **Nigerian National Oil Company** extrage zilnic 2,2 milioane barili. A preluat controlul a 35 la sută din capitalul celei mai mari companii particulare din țară, un consorțiu Shell-B.P. Urmează să controleze 51 la sută în 1982. **Venezuelan Petroleum Corporation.** Va cunoaște, în viitorii ani, o dezvoltare deosebită, avînd în vedere faptul că președintele Carlos Andrés Pérez a anunțat că guvernul va rechiziționa toate concesiunile străine înaintea scadenței contractelor, fixată pentru 1983. Compania venezuelană are, de asemenea, intenția de a exploata enormele zăcămintele descoperite de-a lungul fluviului Orinoco.

A. Antonovici, Ploiești. 1. Datele la care vă referiți sînt preluate din cea mai recentă statistică a O.N.U., așa încît dubiile dv. nu sînt întemeiate. **2.** Nu este vorba de relații diplomatice între Principatele Române și Egipt, ci de schimburi comerciale dintre acestea în perioada construirii Canalului Suez.

Sandu Teodorescu, București. Cunoscutul sculptor sovietic Evgheni Viktorovici Vucetici, autor al compoziției alegorice „Să transformăm săbiile în pluguri”, din fața clădirii O.N.U. din New York, a încetat din viață la 12 aprilie a.c., în vîrstă de 66 de ani.

Dimitrie Buba, Reșița. Vă sugerăm să vă adresați Consiliului Culturii și Educației Socialiste.

Petre Mihai, Craiova. În legătură cu situația din Laos, în revista noastră a fost publicat un articol în nr. 16/1974. De asemenea, date biografice ale prințului Suvanna Fuma găsiți la rubrica „Profil” din numărul trecut. Vă prezentăm în **fotografie** un aspect al ceremoniei de investitură, care

a avut loc la 4 aprilie. Suvanna Fuma și Fumi Vongvicit, primul ministru și, respectiv vice-prim-ministru în Guvernul Provizoriu de Uniune Națională, trec în revistă garda de onoare, înainte de a intra în palatul regal din Luang Prabang.

Andrei Leber, Cluj. Rațiuni de spațiu ne împiedică să publicăm o listă a tuturor statelor lumii, a șefilor acestora, precum și a șefilor lor de guvern. Vă răspundem, în cele ce urmează, la celelalte trei chestiuni.

1. O.N.U. numără, în prezent, 135 de membri. Între aceștia figurează — ca membri fondatori — Bielorusia și Ucraina, republici unionale ale Uniunii Sovietice. Nu sînt membre ale O.N.U., în momentul de față: Andorra, Bangladesh, R.P.D. Coreeană, Coreea de Sud, Elveția, Grenada, Guineea-Bissau, Liechtenstein, Monaco, Nauru, Papua-Noua Guinee, Samoa de Vest, San Marino, Vatican, R. D. Vietnam, Republica Vietnamului de Sud. După cum se știe, în programul în cinci puncte al guvernului R.P.D. Coreean — măsură istorică în direcția salvagărdării țării — se propune introducerea sistemului de confederație a Nordului și Sudului sub o singură denumire a statului — Republica Confederativă Koryo — și intrarea în O.N.U. sub o unică denumire a statului — Republica Confederativă Koryo.

2. La sfîrșitul anului 1972, țara noastră întreținea relații diplomatice și consulare cu 109 state ale lumii. În perioada următoare, România a stabilit relații diplomatice cu Mexic, Tailanda, Guyana, Honduras, Guineea-Bissau și Libia.

3. Cu Spania avem relații consular-comerciale, iar cu San Marino — relații consulare.

Marin Stănescu, Brăila. Iată datele cerute în legătură cu economia R. S. Cehoslovace. În 1973, această țară a produs 55 448 milioane Kw h energie electrică (creștere: 4 la sută față de 1972), 27,77 milioane tone huiă (mai puțin cu 0,5 la sută), 8 534 000 tone fontă (creștere: 2,1 la sută), 13 157 000 tone oțel (creștere: 3,4 la sută), 355 000 tone mase plastice (creștere: 13,1 la sută), 125 000 tone fibre chimice (creștere: 7,1 la sută), 164 448 automobile (creștere: 6,5 la sută), 28 370 autocamioane (creștere: 10,7 la sută), 23 975 tractoare (creștere: 7,7 la sută), 8 361 000 tone ciment (creștere: 4,2 la sută).

Petre Măreulescu, Galați. Den Siao-pin, conducătorul delegației chineze la actuala sesiune extraordinară a Adunării Generale a O.N.U., este membru al Comitetului Central al P.C. Chinez, vicepremier al Consiliului de Stat al R.P. Chineze.

Marin Marinaș, București. Urmăriți răspunsul dat cititorului Andrei Leber.

Esperanto

Nicu Stoica, Gornet, Prahova. 1. Cea mai răspîdită dintre limbile artificiale, esperanto, a fost creată de fiziicianul și lingvistul rus Lazarus Ludwig Zamenhof (1859—1917). Prima sa broșură, „O limbă internațională” (scrisă în limba rusă și semnată dr. Eperanto, a fost publicată în 1887. În 1924, a fost recunoscută posibilitatea de a o utiliza în congresele internaționale, comerț și radio (după cel de-al doilea război mondial, au apărut transmisiile regulate la 20 de posturi radiofonice). O statistică din anul 1952 arată că limba esperanto era folosită de 280 000 persoane din 32 țări. În 1960, cifra s-a apropiat de 500 000.

Folosită azi de sute de mii de persoane de toate naționalitățile, esperanto a servit ca limbă de lucru la 42 de congrese internaționale ținute anual din anul 1905. Literatura în esperanto, formată în special din traduceri, numără 5 000 de titluri. În 1954, a apărut un Dicționar complet, care cuprinde o listă deschisă de 7 866 de morfeme fixe, derivate în special din surse germanice și romane. Alfabeta numără 28 de litere: 5 vocale, 1 semivocală și 21 consoane. Accentul cade totdeauna pe antepenultima silabă. În 1907, la Paris s-a propus un proiect de reformă a limbii esperanto. Această nouă formulă, numită Ido (inițialele de la International Delegation — plus „o”, sufixul substantival), a fost susținută de marchizul Louis de Beaufort. Principiile care stăteau la baza proiectului suprimau o parte de formele arbitrare ale derivatelor din esperanto dar, deși logice, din punct de vedere lingvistic erau irealizabile.

Vu Quang Trinh, student, Timișoara. Vă mulțumim pentru sesizare, aveți într-adevăr dreptate: **Phan Trong Tue** a fost eliberat din funcția de ministru al comunicațiilor și transporturilor și numit vicepremier al guvernului R.D. Vietnam, însărcinat cu problemele industriale, ale comunicațiilor și transporturilor; **Dang Viet Chau** a fost eliberat din funcția de ministru de finanțe și numit vicepremier, însărcinat cu problemele financiare, comerciale și bancare.

Viorel Cruceanu, Bacău. 1. Julius Nyerere, președintele

Tanzaniei, s-a născut în anul 1922.

2. Vă prezentăm lista solicitată a țărilor vizitate de împăratul Haile Selassie din 1954 până azi. 1954: S.U.A.; 1959: Egipt, U.R.S.S., Cehoslovacia, Belgia, Franța, Portugalia, R.F.G., Iugoslavia; 1960: Ghana, Liberia, Togo, Brazilia; 1961: Iugoslavia; 1962: Nigeria; 1963: S.U.A., Canada, Maroc, Algeria, Mali, Franța, Iugoslavia, Egipt; 1964: Kenya, Tanzania și Zanzibar, Uganda, Iran, Polonia, Ungaria, Bulgaria, România, Iugoslavia, Anglia, Egipt; 1965: Ghana; 1966: Senegal, Trinidad-Tobago, Jamaica, Haiti, Kuweit, Liban, Iordania, Egipt, Franța, Iugoslavia; 1967: S.U.A., Sudan, U.R.S.S., Turcia, Iugoslavia; 1968: India, Cambodgia, Indonezia, Australia, Malaezia, Singapore, Egipt, Iugoslavia; 1969: S.U.A.; 1970: Franța, Kenya; 1971: R.P. Chineză; 1972: Nigeria, Egipt, Sierra Leone, Anglia, Franța, Iugoslavia; 1973: S.U.A., R.F.G., Algeria.

Împăratul Haile Selassie (în vîrstă de 82 de ani) și-a desemnat, la 14 aprilie, succesorul — prințul Zera Yacob, nepotul său. Pînă acum, această funcție a fost atribuită fiului său, prințul Asfa Wassen, care este bolnav de mai mulți ani. Zera Yacob, noul urmaș la tronul Etiopiei, are 22 de ani și urmează, în prezent, cursurile facultății de științe politice la Oxford.

LUMEA

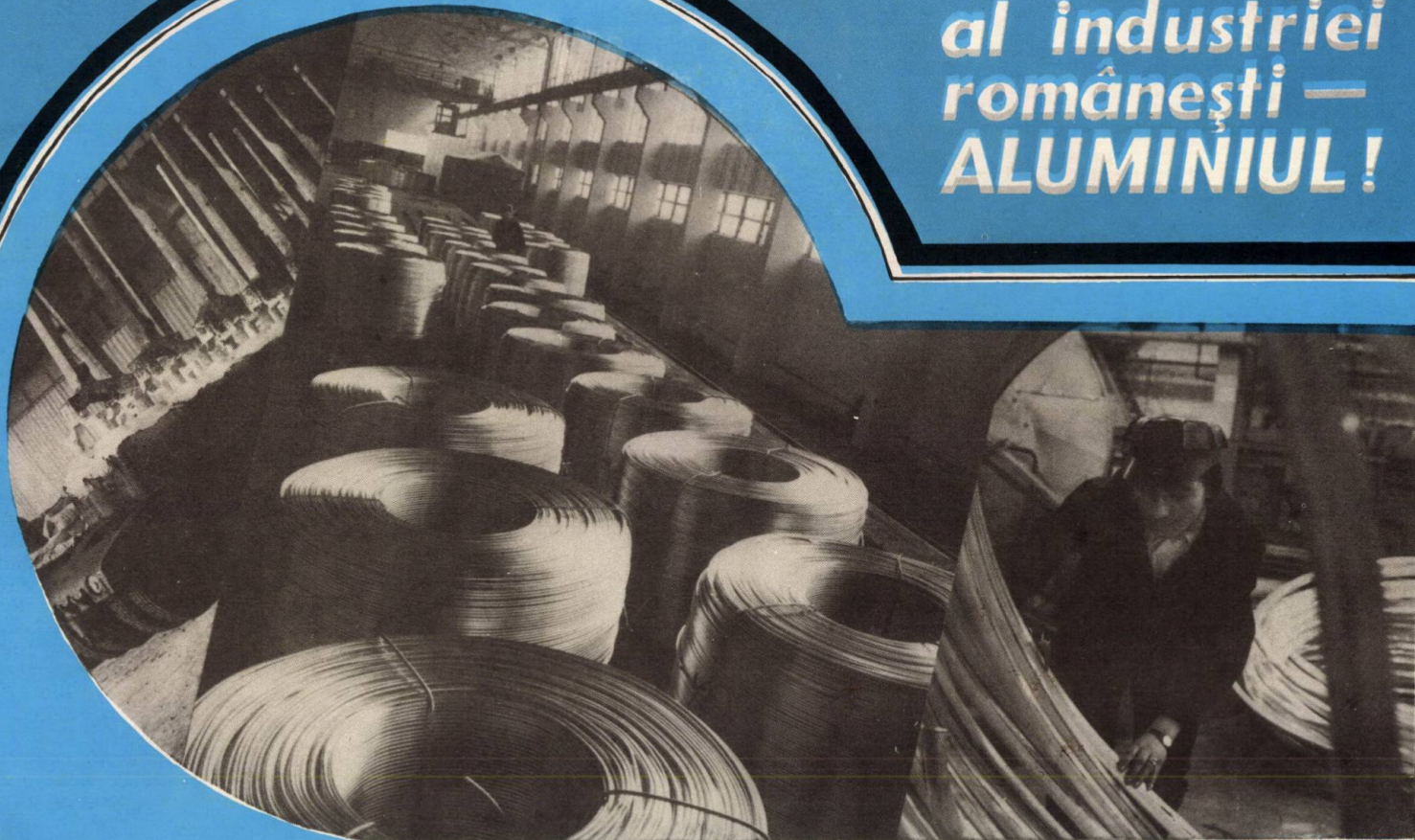
săptămînal de politică externă editat de Uniunea Ziariștilor din Republica Socialistă România

**Redactor-șef
Ion Cârje**

Redacția și administrația: București, Piața Științei nr. 1. Telefon 17.60.10. Internațional 17.69.87 și 18.53.55. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. Abonamentele pentru străinătate: prin întreprinderea „ROM-PRESFILATELIA” — serv. Import-Export Presă — București, Calea Griviței nr. 64-66, P.O.B. — 2001, telex 011631.

**Aurul alb
al industriei
românești —
ALUMINIUL!**

PENTRU BENEFICIARIII INTERNI ȘI PENTRU EXPORT

uzina de aluminiu

SLATINA

fabrică o gamă foarte largă de produse extrudate și trase, bare deschise și închise, cabluri electrice de diferite diametre — simple și împletite, elemente de plafon fonoabsorbante, țevi de aluminiu pentru irigații, elemente decorative, bunuri de larg consum

*Centrala industrială
pentru metale neferoase și rare
SLATINA — județul OLT,
str. Piteștilor nr. 116*

**PRODUSE ELECTROTEHNICE CU ÎNALT GRAD
DE FUNCȚIONALITATE ȘI CARACTERISTICI
TEHNICE SUPERIOARE,**

ELECTROMUREȘ

- mașini electromecanice de calcul ;
- echipament pentru autovehicule și tractoare ;
- radiatoare cu ulei ;
- elemente terminale pentru autovehicule ;
- antene TV ;
- elemente de răcire pentru transformatoare ;
- utilaje pentru șantiere de construcții ;
- noi tipuri de radiatoare pentru răcirea cuvei transformatorului ;
- plite electrice de diferite tipuri ;
- diferite aparate electrocalorice

**I.I.S.
ELECTROMUREȘ,
Țirgu Mureș,
str. Kossuth L.
nr. 112—114.
Tel. 11817 ;
11818 ; 11819 ;
14093 ; 14094.
Telex — 035249**

cablul

LUMEA

ROMÂNIA — FACTOR ACTIV ÎN PROMOVAREA SECURITĂȚII ȘI COOPERĂRII INTERNAȚIONALE

PORTUGALIA

Întoarcerea în Europa?

reportaj
pe glob

LÜBECK

ANGLIA

Renegocierea apartenenței comunitare

SERIAL — Rose Kennedy:
Memorii

Semnarea, de către președintele Republicii Socialiste România, Nicolae Ceaușescu, și președintele Republicii Costa Rica, José Figueres Ferrer, a Comunicatului comun româno-costarican

Aspect de la primirea de către președintele Nicolae Ceaușescu a ministrului afacerilor externe, al cooperării și planului al Republicii Burundi, Artemon Simbananiye, care a transmis șefului statului român un mesaj de salut și prietenie din partea președintelui Republicii Burundi, general Michel Micombero, precum și invitația de a face o vizită oficială în această țară

Moment din timpul primirii de către tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, a delegației Uniunii Socialiste Arabe, conduse de Yousef Kamel Abdel Aziz, membru Secretariatului C.C. al U.S.A., președintele Comisiei de disciplină

LUMEA

19 (549)

2 mai 1974

ARTICOLE, CORRESPONDENȚE

1 Mai 1974. Vasile Crișu	2
O viziune dinamică, de perspectivă, asupra securității și cooperării în Europa. Nicolae Corbu	3
Vizita premierului finlandez. Confirmare a voinței de colaborare. Stelian Țurlea	8
Viena. La moartea președintelui Franz Jonas. Radu Pascal	9
Anglia și renegocierea apartenenței la Piața comună. Ilie Șerbănescu	12
Paris. Primul răspuns — peste 100 de ore. Paul Diaconescu	13
Geneva. Conferința europeană: stadiul lucrărilor. Corneliu Vlad	18
Portugalia. În sfârșit, un început! Rodica Dumitrescu	19

ROMÂNIA ÎN CONȘTIINȚA LUMII

5-8

DIN ȚĂRILE SOCIALISMULUI

Moscova. Școala și necesitățile contemporane.	
Convorbire cu acad. A. I. Markușevici	10
Budapesta. Convorbiri ungaro-iugoslave la nivel înalt. Aurel Pop	11

SINTEZE

Politica externă a României — o politică consacrată cauzei socialismului, progresului și păcii în lume (II). Ilie Olteanu	14
---	----

REPORTAJ PE GLOB

Lübeck. Mihai Matei	16
---------------------	----

1000 + 1

22-23

SERIAL

Memorii (VII). Rose Fitzgerald Kennedy	24
--	----

PUNCTE DE VEDERE DIN PRESA STRĂINĂ

Medunarodna Politika, Frankfurt Rundschaue, Esprit, Le Monde Diplomatique, Jeune Afrique	26-29
--	-------

PROFIL

Alfonse López Michelsen, președintele ales al Columbiei	29
---	----

POȘTA REDACȚIEI

30-32

SAPTAMINA

24 — 30 aprilie

miercuri

— A luat sfârșit vizita oficială în Egipt a cancelarului R.F. Germania, Willy Brandt.
— Adunarea Națională Pakistaneză a validat actul recunoașterii Republicii Populare Bangladesh de către guvernul Republicii Islamice Pakistan, adoptând un amendament la Constituție prin care se redefineste teritoriul suveran al țării.
— La Panmunjon a avut loc cea de-a VI-a rundă de convorbiri între vicepreședinții Comitetului de coordonare Nord-Sud. În cursul întâlnirii, inițiate de partea reprezentând R.P.D. Coreeană, a continuat examinarea problemelor legate de normalizarea activității comitetului.
— A încetat din viață președintele federal al Republicii Austria, Franz Jonas.

joi

— În urma unei largi acțiuni insurecționale declanșate de unități militare portugheze, a fost răsturnat guvernul prezidat de Marcello Caetano. Guvernul forțelor armate a remis puterea unei junte conduse de generalul Antonio de Spínola.
— Cu deplină satisfacție pentru rezultatele rodnice ale dialogului de la București, pentru perspectivele deschise dezvoltării relațiilor româno-costaricane, s-a încheiat vizita în România a președintelui José Figueres Ferrer.
— La invitația primului ministru al guvernului român, a sosit în Capitală, într-o vizită oficială în țara noastră, primul ministru al Finlandei, Taisto Kalevi Sorsa, împreună cu soția, Irene Sorsa.
— La invitația președintelui R.S.F. Iugoslavia, Iosip Broz Tito, a sosit la Belgrad președintele Republicii Costa Rica, José Figueres Ferrer.

vineri

— A fost dată publicității Hotărîrea Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R. privind Consfătuirea Comitetului Politic Consultativ al statelor participante la Tratatul de la Varșovia și activitatea desfășurată la Consfătuire de delegația de partid și guvernamentală română, condusă de tovarășul Nicolae Ceaușescu.
— Președintele R.A. Egipt, Anwar Sadat, a procedat la o remaniere a guvernului acestei țări.
— S.U.A. și R.F.G. au semnat un acord potrivit căruia Statele Unite vor primi în următorii doi ani suma de 2,22 miliarde dolari pentru acoperirea cheltuielilor necesitate de menținerea trupelor americane în R.F.G.

sîmbătă

— A sosit la Budapesta, într-o vizită oficială de prietenie în R.P. Ungară, președintele R.S.F. Iugoslavia, președintele U.C.I., Iosip Broz Tito.
— Yasser Arafat, președintele Comitetului Executiv al Organizației pentru Eliberarea Palestinei, a reafirmat, într-un interviu, acordat televiziunii franceze, că singura soluție pentru problema palestiniană constă în „stabilirea unui stat democratic național palestinian”.
— Ministerul Afacerilor Externe al R.D. Vietnam a trimis Comisiei Internaționale de Control și Supraveghere (C.I.C.S.) o notă în care arată că administrația saigoneză continuă să saboteze consultările celor două părți sud-vietnameze de la Paris, activitatea Comisiei mixte militare bilaterale și încalcă imunitatea diplomatică a membrilor delegației militare a G.R.P. și R.V.S. în această comisie.

duminică

— A sosit la București Mohamed Haydar, vicepremier pentru probleme economice în guvernul sirian, care face o vizită în țara noastră.
— Președintele Boliviei, Hugo Banzer, a decretat prelungirea, cu încă trei luni, a stării de asediu ca urmare a „existenței posibilității declanșării unui complot antiguvernamental”.
— Primul ministru al Indiei, Indira Gandhi, a sosit la Teheran, într-o vizită oficială de patru zile, la invitația guvernului iranian.

luni

— La Belgrad au avut loc convorbiri oficiale între președintele R.S.F. Iugoslavia, Iosip Broz Tito, și președintele Republicii Costa Rica, José Figueres Ferrer.
— Noul guvern egiptean a depus jurământul în fața președintelui Anwar Sadat. Șeful statului, care deține și funcția de prim-ministru, a prezidat apoi prima reuniune a noului cabinet, în cursul căreia a rostit o alocuțiune.

marți

— Președintele Algeriei, Houari Boumediene, l-a primit pe secretarul de stat american, Henry Kissinger, cu care a avut o nouă rundă de convorbiri — a doua de la sosirea diplomatului american, luni, la Alger — în legătură cu situația din Orientul Apropiat.

1 MAI 1974

Inscrisă în calendarul muncitorimii de pretutindeni ca zi a unei lupte nobile pentru dreptate socială, demnitate umană și progres, ca zi de speranță robustă și înnoire istorică, 1 Mai 1974 este marcat în România de gloriosul jubileu al celei de-a XXX-a aniversări a eliberării patriei. El a consemnat, deopotrivă, împlinirea a trei decenii de la făurirea Frontului Unic Muncitoresc, act de istorică însemnatate, care, afirmând unitatea clasei muncitoare ca nucleu și catalizator al coaliției antifasciste, a determinat o cotitură radicală în destinele țării.

In lupta pentru transformarea societății, clasa muncitoare s-a afirmat, încă de la apariția sa, ca o uriașă forță revoluționară, ei revenindu-i istorică misiune de a înlătura pentru totdeauna exploatarea și asuprirea, de a întrona egalitatea deplină între oameni, făurind o nouă orînduire social-politică.

O trăsătură definitorie a epocii contemporane este aceea că idealurile socialismului au trecut din sfera aspirațiilor în cea a realității. Sub conducerea partidelor comuniste și muncitorești, clasa muncitoare, situată în fruntea altor pături sociale progresiste, a înfăptuit revoluția socialistă în 14 țări din Europa, Asia și America Latină. Socialismul se impune tot mai mult drept unica perspectivă a dezvoltării istorice a omenirii, forța sa de atracție și influențare se exercită astăzi cu o putere fără precedent, polarizînd speranțele și încrederea maselor muncitoare de pretutindeni. Asistăm, ca urmare, la întărirea crescîndă a solidarității oamenilor muncii din întreaga lume, lupta pentru pace, democrație și progres social ia un curs tot mai hotărît, crește și se întărește frontul antiimperialist, forțele progresiste își largesc continuu rîndurile, popoarele se ridică ferm pentru apărarea independenței și suveranității naționale, împotriva politicii imperialiste de amestec în treburile interne, de presiune și dictat, de folosire a forței și amenințării cu forța.

În lumea contemporană se diminuează cu și mai multă vigoare rolul de avangardă al clasei muncitoare, sporesc permanent prestigiul, influența și eficacitatea acțiunilor sale pe plan intern și extern. Datorită uriașei diversități de condiții, pe lângă trăsăturile fundamentale comune, în mișcarea muncitorească se afirmă puternic o serie de particularități în ceea ce privește obiectivele propuse, tactica și strategia înfăptuirii lor, sistemul alianțelor politice și sociale. Acțiunile clasei muncitoare din țările capitaliste, astăzi de un nivel calitativ superior din punctul de vedere al scopului politic propus, îmbracă o mare varietate de forme concrete de exprimare, diversificînd și radicalizînd conținutul revendicărilor. Se evidențiază, de asemenea, ca un proces cu o evoluție ascendentă, de mare amplitudine, întărirea, pe trepte superioare, a unității oamenilor muncii. Este semnificativ să amintim, în acest sens, progresele în direcția unității de acțiune dintre comuniști și social-democrați, respectiv socialiști, obținute în anii 1972 și 1973 în Franța, Italia, Japonia. În Franța, de exemplu, comuniștii și socialiștii au elaborat în iulie 1972 un program de guvernare comun al stîngii, platformă cu care s-au prezentat în alegerile din martie 1973 și care constituie și în viitor o bază pentru apropierea

dintre comuniști, socialiști și radicali-socialiști în lupta lor antimonopolistă. La alegerile prezidențiale din acest an, stînga franceză sprijină o candidatură comună, pe aceea a lui François Mitterrand. În Italia, din iulie 1972, o mare parte a membrilor fostului Partid Socialist al Unității Proletare (P.S.I.U.P.), care a hotărît la cel de-al IV-lea Congres să se autodizolve recomandînd intrarea membrilor săi în partidul comunist, au pășit în rîndurile P. C. Italian. În Japonia, de asemenea, au loc numeroase contacte și acțiuni comune de luptă ale comuniștilor și socialiștilor.

Mobilizarea, pe baza unor platforme revendicative comune, a unor mase tot mai largi de oameni ai muncii a făcut ca acțiunile clasei muncitoare din țările capitaliste să sporească în amplitudine și vigoare. Greva de patru săptămîni a celor 270 000 de mineri britanici a contribuit în mod hotărît la înfrîngerea în alegeri a guvernului conservator; peste 18 milioane de salariați din întreaga Italie au făcut, la 27 februarie a.c., o grevă generală de 4 ore, cerînd o cotitură în politica social-economică; în 1973, în S.U.A. au avut loc 5 600 de greve, cu 600 mai mult decît în 1972, mobilizînd 2,2 milioane de oameni ai muncii; în R.F. Germania și Franța, ca și în alte state capitaliste, sute de mii de muncitori și funcționari au participat la greve împotriva creșterii prețurilor, pentru menținerea puterii de cumpărare, pentru locuri de muncă. Catalogul conflictelor sociale din țările capitaliste este, firește, mult mai mare. Este însă semnificativ să arătăm că, în anul ce a trecut, numai la acțiuni greviste împotriva capitalului au participat 52 milioane de oameni, număr fără precedent în istoria grevistă a clasei muncitoare.

Creată prin încheierea, la jumătatea lunii aprilie 1944, a Frontului Unic Muncitoresc și desăvîrșită în anii următori prin crearea partidului muncitoresc unic, unitatea de acțiune a proletariatului român s-a dovedit hotărîtoare în determinarea evoluțiilor ulterioare. Făurirea F.U.M. a întărit rolul conducător al clasei muncitoare în mișcarea de rezistență, a exercitat o puternică influență asupra celorlalte clase sociale și grupări politice, a accelerat procesul de coalizare a forțelor antihitleriste în vederea dăboririi regimului fascist. La scurt timp după aceea, pe unitatea clasei muncitoare s-a clădit largă coaliție de forțe necesară înfăptuirii insurecției naționale antifasciste din august 1944, ea constituiind, de asemenea, avangardă mobilizator al tuturor forțelor naționale, al întregii energii a poporului în opera de făurire a societății noi, socialiste.

Marile realizări obținute de poporul român în anii construcției socialiste sînt rodul activității neobosite, pline de eroism, a clasei noastre muncitoare, a tuturor oamenilor muncii, care înfăptuiesc cu hotărîre și entuziasm politica Partidului Comunist Român — o politică ce corespunde pe deplin năzuințelor vitale ale întregului popor. În munca și lupta comună pentru edificarea noii orînduiri sociale, alianța clasei muncitoare cu țărănimea, cu intelectualitatea, cu toți oamenii muncii s-a ridicat pe o treaptă superioară, coeziunea întregii națiuni s-a întărit — aceasta constituiind forța de

granit a orînduirii noastre socialiste, chează făuririi cu succes a programului elaborat de Congresul al X-lea și Conferința Națională ale partidului.

România parcurge astăzi vertiginos calea spre progres, este o țară cu o industrie puternică, în continuă dezvoltare, cu o agricultură într-un permanent proces de modernizare, cu un nivel de trai al populației în neînteruptă creștere. Succesele remarcabile obținute de poporul nostru în marea operă de făurire a socialismului se datoresc faptului că partidul își îndeplinește neobosit rolul de forță politică conducătoare a întregii societăți, în toate domeniile de activitate. Politica pătrunsă de clarviziune a partidului nostru unește într-un torent unic și puternic energiile națiunii române, capacitatea sa creatoare, în vederea progresului pe toate planurile, pentru înflorirea continuă a patriei noastre socialiste. Partidul Comunist Român, îndeplinindu-și înalta misiune față de propriul popor, se achită, totodată, de îndatoririle sale internaționaliste, aducîndu-și contribuția la sporirea în lume a influenței și prestigiului socialismului, la victoria frontului antiimperialist, la instaurarea unei păci trainice în lume și dezvoltarea nestingherită, în libertate și independență, a fiecărei națiuni.

Obiectivul fundamental al politicii externe promovate de partidul și statul român îl constituie lupta activă pentru realizarea acestor nobile aspirații ale popoarelor. Un loc de prim ordin în politica externă a României îl are dezvoltarea continuă a prieteniei, solidarității și colaborării cu toate țările socialiste. Țara noastră acordă, de asemenea, o mare importanță intensificării și largirii solidarității și colaborării multilaterale cu tinerele state independente, cu țările în curs de dezvoltare, cu toate celelalte state, indiferent de orînduirea socială. La baza tuturor raporturilor sale internaționale, România așează principiile respectului independenței și suveranității naționale, al egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc, ale dreptului fiecărui popor de a-și hotări singur soarta, ale renunțării la forță, la amenințarea cu forță și la orice forme de intimidare și presiune.

Înfăptuirea dorințelor arzătoare ale tuturor popoarelor de colaborare și pace cere intensificarea luptei maselor largi populare, unirea tuturor forțelor antiimperialiste. O importanță deosebită au în această direcție dezvoltarea și întărirea colaborării dintre partidele comuniste și muncitorești. În acest sens, Partidul Comunist Român se preocupă permanent pentru întărirea relațiilor sale cu celelalte partide pe baza principiilor deplinei egalități și a respectării dreptului fiecărui partid de a-și elabora linia politică corespunzătoare condițiilor în care își desfășoară activitatea.

Republica Socialistă România, profund atașată idealurilor nobile de colaborare pașnică, egală și neîngrădită, în beneficiul fiecărei națiuni, atît de scumpe oamenilor muncii de pretutindeni, acționează cu toată consecvența, alături de forțele înaintate, progresiste de pretutindeni, pentru instaurarea în lume a unei atmosfere de securitate, de pace trainică, în interesul tuturor națiunilor, al progresului umanității.

Vasile Crișu

O VIZIUNE DINAMICĂ, DE PERSPECTIVĂ ASUPRA SECURITĂȚII ȘI COOPERĂRII ÎN EUROPA

...După două ore de zbor, de la despărțirea de Bucureștiul scăldat de ploaia tonică și îmbucurătoare, atât de așteptată de întinsele ogoare ale agriculturii noastre socialiste, avionul s-a apropiat de Varșovia pe deasupra puzderiei multicolore a parcelelor sclipind în razele soarelui. Capitala Poloniei a găzduit Sesiunea Comitetului Politic Consultativ al Tratatului de la Varșovia sub un cer atât de albastru și senin, încât ar fi greu de rezistat tentației de a-i atribui unele aspecte simbolice legate de climatul politic nou de pe continentul european.

Prezența delegațiilor reprezentând statele membre a adăugat o notă inedită, de trepidant, la ritmurile Varșoviei — prin suita manifestărilor oficiale, prin coloanele mașinilor, prin activitatea laborioasă desfășurată în masiva clădire cu arhitectură de epocă a Consiliului de Miniștri, în a cărei incintă s-au desfășurat lucrările.

...Acum, la apariția acestor rînduri, cititorilor le sînt cunoscute documentele consfătuirii, precum și cuprinsul Hotărîrii Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R. care a aprobat în unanimitate și a dat o înaltă apreciere activității rodnice și constructive desfășurate de delegația de partid și guvernamentală română condusă de tovarășul Nicolae Ceaușescu — activitate marcînd o nouă contribuție de seamă a Partidului Comunist Român, a tovarășului Nicolae Ceaușescu personal, la cauza prieteniei, alianței și colaborării cu țările socialiste participante, la dezvoltarea concordanței și solidarității tuturor țărilor socialiste, la înfăptuirea securității europene și promovarea noilor principii de relații internaționale. Totodată, așa cum este cunoscut, Comitetul Executiv și-a exprimat aprobarea față de documentele adoptate de consfătuire.

...Și, totuși, chiar în condițiile cînd acești „parametri fundamentali” sînt atît de limpede cristalizați, rămîne încă spațiu comentatorului pentru a încerca relevarea unor accente sau sublinierea unor semnificații.

„A POST JUST, REALIST, VIAȚA A CONFIRMAT”; sînt termeni, s-ar putea spune, nu formulați, ci „trăiți”, impuși în mod obiectiv rațiunii. Pentru că la consfătuire au fost prezentate analize care, în ansamblul lor confirmă cu putere **justețea orientărilor fundamentale stabilite de Congresul al X-lea și Conferința Națională ale P.C.R.**, a liniei generale urmata de partidul și statul nostru în domeniul politicii externe, cu acea consecvență străină conjuncturalismului și proprie unei conduite principiale.

Viața politică a continentului european este bogată, a cunoscut în anii din urmă o succesiune enormă de evenimente, o gamă vastă de acțiuni și tendințe — dar, fără îndoială, că dacă ar fi să se evidențieze **rezultanta acestora, sensul principal și factorul lor comun**, acela ar fi afirmarea energică a voinței popoarelor de a instaura în viața internațională relații noi, bazate pe deplină egalitate și respect reciproc.

Firește, aceste mutații atît de profunde nu ar putea justifica aprecierea că politica nouă și cursul spre destindere au devenit ireversibile. Există condiții prieli-

Nicolae Corbu

nice în vederea adîncirii proceselor pozitive din viața internațională — dar aceste condiții nu sînt de natură să conducă la demobilizare, la acceptări ale pozițiilor de pasivitate și evoluție spontană, la slăbirea interesului și aportului propriu al fiecărui stat. Tocmai în acest sens partidul nostru a subliniat în repetate rînduri și subliniază necesitatea desfășurării unor acțiuni unite ale forțelor populare pentru dejucarea manevrelor ostile și afirmarea politicii de destindere internațională.

Cît de eficace poate fi și este acțiunea acestor forțe a dovedit-o însăși evoluția destinderii pe continent, care a dus la convocarea Conferinței general-europene pentru securitate și cooperare. Numai opt ani — infimă perioadă istorică — au trecut de la Consfătuirea Comitetului Politic Consultativ ținută la București în 1966, fără îndoială una din cele mai importante și substanțiale sesiuni, care a evidențiat necesitatea securității europene, a jalonat căile concrete de înfăptuire a acestui obiectiv și a chemat pentru prima oară la organizarea conferinței general-europene. Chemare care a întîmpinat, în anumite cercuri politice, nu puține zîmbete sceptice sau etichetări ca „utopie”, „pură propagandă”; dar, de la simplu deziderat pe atunci, la fapt concret în prezent, începerea și desfășurarea cu succes a conferinței ilustrează atît **concordanța** deplină a acestei idei cu cerințele evoluției istorice, cît și **eficacitatea acțiunilor** desfășurate de toate forțele sociale militante pentru acest țel.

Desigur, ținînd seama de complexitatea problemelor și de o multitudine de alte aspecte, ar fi absolut iluzorie și nefondată orice încercare de a se stabili „clasamente” ale contribuției aduse la procesul materializării acestui obiectiv. Un lucru este însă cert, și se poate susține deschis, cu fruntea sus: România se înscrie la loc de cînte prin aportul bogat, constant și multilateral la promovarea cauzei securității pe continent.

Nici o analiză obiectivă, în conformitate cu adevărul istoric, nu ar putea estompa sau face abstracție de stăruința eforturilor și varietatea inițiativelor întreprinse de țara noastră, pe o multitudine de planuri — prin dezvoltarea relațiilor bilaterale cu celelalte state ale continentului și intensificarea schimburilor economice, culturale; prin normalizarea relațiilor cu R.F. Germania încă în 1967 — etapă importantă pentru normalizarea ulterioară a raporturilor acestui stat cu alte țări socialiste europene; prin demersurile și acțiunile politico-diplomatice pe lingă guvernele celorlalte state ale continentului. Așa cum, cărămidă cu cărămidă, se ridică un zid, tot astfel la înălțarea edificiului securității au contribuit nenumăratele contacte la nivel înalt, vizitele și convorbirile președintelui României, tovarășul Nicolae Ceaușescu, cu șefii statelor europene, inclusiv state ale N.A.T.O., înscrierea în documente internaționale de larg răsănet — Declarații solemne, comunicate comune — atît a conceptului

securității continentale cît și, mai ales, a acelor principii de relații de natură să asigure realizarea sa practică.

RAPIDITATE, CLARITATE, EFICACITATE; acestea ar reprezenta cuvîntul de ordine al momentului, comandamentul suprem al actualității susținut de România și reflectat în documentele Consfătuirii Comitetului Politic Consultativ în privința desfășurării lucrărilor conferinței general-europene.

De ce această „triplă lozincă”?

Pentru că actualele condiții favorabile fac din plin posibile și necesare **accelerarea ritmului lucrărilor**, învingerea oricăror piedici, respingerea oricăror tentative de tergiversare, de transformare a unor probleme secundare în obstacole — tendințe despre care, din păcate, nu s-ar putea spune că au rămas de domeniul trecutului.

Claritate — pentru că lucrările actualei faze vor fi cu adevărat rodnice în măsura în care se vor solda cu documente care să **afirme cu limpezime, precizie și rigurozitate principiile — pilon ale securității**, în așa fel încît să se elimine orice posibilități pentru ulterioare „interpretări”, dubii și echivoci, cu tot cortegiul consecințelor negative ce ar putea decurge.

Și, în sfîrșit, eficacitate — ținînd seama de necesitatea ca lucrările conferinței să prevadă **măsuri concrete de aplicare a acestor principii și de creștere a încrederii și stabilității**, încît ideile securității să nu rămînă simple și platonice declarații de intenții, cuvinte frumos poleite, ci să-și găsească transpunere efectivă în viață.

Se poate considera ca un factor mobilizator în lupta popoarelor europene faptul că în Comunicatul Consfătuirii și-au găsit o formulare clară și cuprinzătoare asemenea norme de bază ale raporturilor internaționale ca respectarea independenței și suveranității naționale, egalității în drepturi, integrității teritoriale, renunțării la folosirea forței sau la amenințarea cu forța, neamestecul în treburile interne. Sînt principii-cheie ale dreptului și legalității internaționale, menite să ofere tuturor popoarelor garanția deplină că vor fi ferite de orice act de agresiune și se vor putea dezvolta liber, potrivit propriei voințe. Firește că aceste principii formează un **tot unitar**; nu ar fi posibilă extragerea sau eliminarea unuia, fără afectarea tuturor în parte și a întregului lor ansamblu. Simpla omitere a unui principiu ca, de pildă, egalitatea în drepturi, n-ar putea fi de natură decît să creeze căi de acces spre negarea în fapt a celorlalte. Iată de ce reafirmarea integrală a acestor principii se înscrie ca un standard în mîinile forțelor sociale, ample, militante pentru destindere, pace și colaborare pe continent și în lume.

OBIECTIVE PRACTICE, IMEDIATE reprezintă — odată cu accelerarea lucrărilor și ca un corolar al acestora — ținerea în acest an a fazei a treia a conferinței general-europene și desfășurarea ei la nivelul cel mai înalt — încît hotărîrile forului să se bucure de întreaga pondere politică necesară.

După cum este știut, partidul nostru a privit întotdeauna conferința pentru securitate europeană nu ca un scop în sine, ca punctul terminus al unui proces, ci, dimpotrivă, ca o **treaptă superioară, de la**

care să se dezvolte larg raporturile de colaborare multilaterală pe continent. În această optică apare și mai pregnantă importanța faptului că în documentele consfăturii a fost reafirmată necesitatea creării unui organism permanent al statelor participante la conferință — care să asigure continuarea contactelor, să înlesnească schimburile de păreri în vederea soluționării diferitelor probleme noi pe care le va ridica adâncirea procesului de edificare a securității pe continent.

Firește că asemenea probleme vor continua să apară chiar în condițiile procesului de destindere. Este suficient a evoca faptul că realizarea securității nu înseamnă și lichidarea decalajelor dezvoltării economice dintre statele continentului — perpetuarea acestor decalaje fiind, desigur, o sursă de instabilitate care poate genera tensiune și fricțiuni. De aceea, deși vizează o arie geografică mult mai largă, este binevenită sublinierea de către Consfătuirea Comitetului Politic Consultativ a faptului că participanții se pronunță pentru dezvoltarea în continuare a cooperării economice internaționale, în condiții de egalitate în drepturi, care să se bazeze pe respectarea dreptului suveran al fiecărui stat de a dispune în mod liber de resursele sale naturale, pentru respectarea în comerțul internațional a clauzei națiunii celei mai favorizate, pentru progresul economic rapid al țărilor rămase în urmă în dezvoltarea lor și pentru lichidarea raporturilor economice inechitabile impuse de politica imperialismului. O pirghie eficientă în această privință este stabilirea unor raporturi juste între prețurile materiilor prime și ale produselor industriale, ca parte integrantă a unei noi ordini economice internaționale bazată pe egalitate și echitate.

În acest cadru general se cuvine evocată cuvântarea tovarășului Nicolae Ceaușescu la recenta sesiune a Comisiei Economice a O.N.U. pentru Europa. Practic, este configurat un amplu program de acțiune pentru completarea destinderii politice cu aspectele adâncirii colaborării economice. În accepțiunea generală a învins punctul de vedere, atât de perseverent susținut de România, că securitatea politică și cooperarea economică sînt probleme îngemănate și complementare; or, reuniunea de la București a Comisiei Economice a O.N.U. pentru Europa poate fi pe drept privită ca o etapă marcantă și o contribuție importantă la edificarea securității continentului tocmai prin faptul că lucrările ei, cuvîntarea președintelui României au jalonat cerințele prioritare ale intensificării relațiilor de colaborare economică, tehnico-științifică și culturală între națiunile europene.

SECURITATE... ÎN SECURITATE. Așa cum se arată în Hotărîrea Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R., partidul nostru acordă o mare importanță concluziei exprimate de statele participante la Consfătuirea Comitetului Politic Consultativ care au consemnat în mod unanim în documentele adoptate necesitatea **completării destinderii politice pe continent cu destinderea militară.** Într-adevăr, o securitate reală, profundă, atotcuprinzătoare nu se poate realiza la umbra tunurilor sau rachetelor; o asemenea securitate nu ar fi decît o moștenitoare, în filiațiune directă, a anacroniceilor concepții ale „echilibrului terorii”; ea ar fi permanent subminată de escaladarea cursei înarmărilor, ar lăsa intacte, sau cvasi-intacte, instrumentele materiale ale politicii de forță, în miinile deloc amortite ale cercurilor imperialiste. Chiar cu riscul unei — aparente — tautologii, trebuie subliniat că securitatea reală se poate dobîndi numai în condiții de eli-

minare a factorilor de insecuritate, — și cel mai periculos din aceștia sînt, desigur, înarmările.

Poziția cunoscută a țării noastre că, dată fiind complexitatea acestei probleme, înfăptuirea dezarmării trebuie să constituie opera colectivă a tuturor statelor, și-a găsit ilustrare în reafirmarea Declarației de la Praga din 1972 care, așa cum este cunoscut, a definit cu claritate necesitatea ca soluționarea acestei probleme să nu se desfășoare de la bloc la bloc, ci prin contribuția activă a tuturor statelor continentului. Fiecare stat, cu individualitatea sa proprie, are interese legitime de apărare, idei de susținut, condiții specifice de luat în considerare — și este firesc să beneficieze de dreptul de a-și face auzit cuvîntul constructiv.

Un drum, oricît de lung, începe cu primul pas — și un asemenea prim pas îl poate constitui Conferința de la Viena: succesul acesteia ar reprezenta o treaptă spre abordarea problemei reducerii forțelor armate și dezarmării și în alte zone ale continentului, în întreaga Europă. Desigur, nu este un secret pentru nimeni că cercurile imperialiste, în general adepții politicii de forță, încearcă să-și lase anumite supape deschise în cadrul tratatelor de la Viena. S-au putut, astfel, auzi accente de o... candidă naivitate, în favoarea ideii că ar fi suficient ca măsurile ce se vor adopta să nu afecteze interesele securității părților participante la trata-tive.

Or, nu este deloc greu de întrevăzut la ce consecințe practice poate duce o asemenea viziune limitativă: aceasta ar dezlega mîinile cercurilor N.A.T.O. ca, realizînd măsuri de micșorare a efectivelor militare în Europa centrală, să... strămute trupele dislocate în alte părți ale continentului, încît, după principiul vaselor comunicante, reducerea încordării într-o zonă a Europei ar duce la creșterea tensiunii în alta. Prin această prismă trebuie apreciată reușita pe care o constituie înscrisura în Comunicatul consfăturii a principiului neaducerii de daune securității nici uneia din părțile participante, **cu luarea în considerare a securității tuturor statelor continentului.**

În lumina puternică a faptului că securitatea internațională nu se poate asigura prin împărțirea lumii în blocuri militare opuse, ci, dimpotrivă, numai printr-o politică de pace și destindere, apare și mai reliefată marea însemnătate a faptului că statele participante la Consfătuirea Comitetului Politic Consultativ și-au reafirmat poziția că sînt gata să desființeze organizația Tratatului de la Varșovia simultan cu dizolvarea N.A.T.O. sau, ca prim pas, să lichideze organizațiile lor militare — desigur manifestînd grija cuvenită pentru întărirea capacității de apărare și a colaborării în acest domeniu atîta timp cît nu se înfăptuiesc măsuri efective de dezarmare.

Nu este, desigur, o poziție nouă: ea este cuprinsă în însuși textul Tratatului, ea a fost reafirmată în nenumărate rînduri în documente comune, în luări de poziții pe plan intern și internațional ale statelor participante. Valoarea reafirmării acestei poziții rezidă în faptul că ea demonstrează că țările socialiste participante nu înțeleg să abdice de la acest principiu, care a devenit o **cauză mobilizatoare a luptei popoarelor pentru destindere și pace.** Este binecunoscut că astăzi întreaga viață internațională ar putea să-și înscrie ca termen de frontispiciu „declinul pactelor”; ce a rămas din multitudinea alianțelor militare de tipul mai mult sau mai puțin răposatelor pacte S.E.A.T.O., Anzus, „de la Bagdad”, care proliferau frenetic, ca ciupercile după

ploiăie, în perioada „războiului rece”, sub impactul politicii hegemoniste de tip Dulles-ian? Pas cu pas, procesul de destindere, de normalizare a raporturilor internaționale, de afirmare a noilor principii de relații a accentuat și accentuează anacronismul și decrepitudinea unor astfel de blocuri militare.

Nu de mult, după cum se știe, N.A.T.O. a împlinit 20 de ani de la înființare — aniversînd cele două decenii de nefastă existență sub semnul unei ascuțiri fără precedent a contradicțiilor sale interne, ale căutărilor felurite pentru o revitalizare sub egide noi. Or, poziția exprimată de Comunicatul Consfăturii Comitetului Politic Consultativ apare într-o totală antiteză. În anul 1975, Tratatul de la Varșovia va împlini, de asemenea, două decenii de existență — și, desigur, cel mai adecvat mod de marcarea a acestei aniversări va fi tocmai realizarea de noi progrese pe calea destinderii și securității continentului, pe calea creării unor condiții internaționale care să nu mai facă cu puțință crearea de blocuri militare — în deplină conformitate cu dorința popoarelor și cu angajamentele țărilor socialiste asumate față de popoare.

Pentru realizarea tuturor obiectivelor stabilite de Consfătuirea Comitetului Politic Consultativ o mare importanță are mobilizarea unor forțe sociale cît mai largi, cît mai diverse și mai cuprinzătoare — și, desigur, în primul rînd, întărirea unității de acțiune a țărilor socialiste.

România a acționat și acționează statornic pentru întărirea acestei unități. Ea s-a pronunțat și se pronunță pentru dezvoltarea unor consultări în probleme de interes comun — desfășurate într-un spirit tovarășesc, de egalitate în drepturi, de receptivitate și înțelegere; țara noastră a acționat și acționează în acest sens, desigur fiecare stat socialist realizîndu-și politica în conformitate cu interesele naționale, cu interesele socialismului și păcii în lume.

Așa a procedat și procedează România socialistă care, anul acesta, aniversează trei decenii de la Eliberarea ce a dat poporului român dreptul să fie stăpîn pe propriile destine, să se manifeste de sine stătător în toate sferile vieții politico-sociale. Conținutul antiimperialist al insurecției naționale antifasciste armate de la 23 August 1944 este determinat, între altele, de faptul că, alungînd trupele imperialismului german, care au cîștigat de două ori România în decursul unei jumătăți de secol, poporul român a pus capăt pentru totdeauna timpurilor cînd politica externă a țării se făcea în alte capitale — fie Paris sau Londra, fie Berlin. Tocmai manifestîndu-se independent, România își aduce contribuția proprie, alături de toate celelalte țări socialiste frățești, la promovarea cauzei comune — și tocmai prin eforturi pentru întărirea unității lor de acțiune liber consimțită țările socialiste vor spori mereu ponderea socialismului în balanța evenimentelor istorice.

Înseși lucrările Consfăturii, — desfășurate într-o atmosferă de prietenie frățească și colaborare, — au arătat, odată mai mult, că înțînirile și schimburile de vederi care au loc în spiritul stimei și respectului reciproc, al înțelegerii și receptivității față de părerile fiecărei țări — cerințe obligatorii, pe plan larg, în raporturile dintre toate statele din lumea de azi — pot conduce la rezultate fructuoase, de natură să contribuie la întărirea solidarității și unității.

...Încît, se poate spune că seninul albastru al cerului nu și-a dezmințit valoarea de simbol.

ROMÂNIA ÎN CONȘTIINȚA LUMII

„Admir opera teoretică și neobosita activitate practică a președintelui Nicolae Ceaușescu”

Prof. Giorgio
La Pira

președintele Federației Mondiale
a Orașelor Înfrățite

L-am cunoscut pe Giorgio La Pira, cu mulți ani în urmă, prin activitatea sa multilaterală consacrată slujirii nobilelor idealuri de pace și înțelegere între popoare. În toamna anului 1971, l-am întâlnit pentru prima oară la Moscova, la o conferință internațională consacrată atitudinii opiniei publice în problema dezarmării. Dintre numeroasele personalități prezente — laureați ai Premiului Nobel pentru pace, savanți și profesori — La Pira a prezentat cea mai scurtă intervenție. A impresionat însă prin claritatea ideilor expuse, prin modul în care a explicat importanța înfăptuirii acestui mare deziderat care este dezarmarea. Discuția, începută la Moscova am continuat-o anul trecut la Roma și, recent, la Florența, unde Giorgio La Pira continuă să-și desfășoare, de mai bine de 40 de ani, activitatea sa universitară.

— Deși pînă acum n-ați vizitat România, știu că urmăriți cu interes politica pe care o desfășoară țara noastră...

— Explicația este simplă. Interesul meu pentru România se datorează politicii inteligente pe care ea o promovează. Este o politică fondată pe principiile coexistenței pașnice, de largă colaborare cu toate statele, indiferent de orînduirea lor politică și socială. Faptele, și nu numai cele mai recente, confirmă validitatea acestei politici, importanța și tot mai marea răspundere a principiilor care se află la baza întregii acțiuni politice pe care o desfășoară țara dv. După părerea mea, nu este întâmplător faptul că Bucureștiul — pe care sper să-l vizitez —

devine tot mai mult o „capitală a dialogului”, că tot mai multe întâlniri internaționale de prestigiu, guvernamentale sau neguvernamentale, se desfășoară în principalul oraș al României.

Secretul — dacă-l putem numi așa — al acestor succese îl putem găsi în rîndul creatorilor acestei politici și, în primul rînd, în activitatea președintelui Nicolae Ceaușescu. Cînd mă gîndesc la politica României și la principalul făuritor al acestei politici, le compar cu o navă, care, în ciuda valurilor mari, se îndreaptă cu siguranță către un țel just, navă condusă cu înțelepciune și cutezanță. Astfel îl văd eu pe președintele Ceaușescu: un om politic care cunoaște istoria și direcțiile principale de acțiune și care acționează cu perseverență pentru înfăptuirea unei lumi în care să triumfe pacea și securitatea, înțelegerea între toate statele, indiferent de mărimea și potențialul lor economic și militar. Nu-l cunosc personal pe președintele dv.; aceasta nu m-a împiedicat, însă, să-i admir opera sa teoretică și neobosita sa activitate practică.

— Cum apreciați evoluția relațiilor de colaborare dintre România și Italia?

— Relațiile dintre Italia și România sînt dintre cele mai bune. Și cînd spun aceasta, mă gîndesc nu numai la legăturile politice, ci și la tradiționalele raporturi culturale, care astăzi redescoperă tot mai mult filonul comun al latinității, precum și la raporturile de colaborare și cooperare economică, aflate și ele într-un continuu avînt. Consider că

vizita pe care președintele Ceaușescu a efectuat-o, în primăvara anului trecut, în Italia — și care a fost încununată de succes — este de bun augur pentru viitorul relațiilor dintre cele două țări și popoare. După părerea mea, Italia și România se pot apropia și întîlni tot mai mult în acțiunea îndreptată spre realizarea păcii și securității în Europa și, în general, în lume.

— Ce credeți despre Conferința pentru securitate și cooperare în Europă, ale cărei lucrări se desfășoară în prezent la Geneva?

— În ciuda dificultăților pe care le întîmpină, conferința va merge, fără îndoială, înainte, încheindu-se, așa cum sperăm cu toții, cu o fază solemnă, la nivelul șefilor de stat. În orice caz, ea reprezintă un moment istoric de o deosebită importanță în viața continentului, un moment esențial în drumul spre transformarea Europei într-o zonă a păcii și înțelegerii, în care toate popoarele să-și poată consacra în liniște eforturile și întreaga lor energie propășirii economice și sociale.

— Care este părerea dv. despre tratativele legate de dezarmare?

— Consider că aceste tratative, atît cele de la Geneva, cit și cele de la Viena, sînt prea lente. Dezarmarea este o problemă fundamentală, problema problemelor, de care depinde înfăptuirea păcii și securității în lume. Lumea de astăzi nu mai poate fi fondată pe „echilibrul terorii”; acesta trebuie înlocuit cu echilibrul forțelor economice, politice, culturale. De aceea, trebuie intensificate eforturile, ca și întreaga acțiune a opiniei publice de pretutindeni, spre realizarea dezarmării și, în primul rînd, a dezarmării nucleare.

— Cum apreciați rolul opiniei publice în politica internațională?

— Pe zi ce trece, rolul opiniei publice devine tot mai important, sporesc acțiunea și influența ei asupra procesului de transformare continuă a relațiilor dintre state, de democratizare a acestora, de realizare a marilor obiective ale umanității: dezarmarea, decolonizarea, pacea. O condiție esențială rămîne, în acest sens, mobilizarea opiniei publice, intensificarea și multiplicarea acțiunilor sale practice.

— Care este, după opinia dv., calea de soluționare a conflictelor dintre state, de rezolvare a marilor probleme internaționale?

— Singura și cea mai eficientă cale o reprezintă negocierile. În situația de astăzi, pentru nici una din problemele „deschise” nu există alternativă de soluționare față de negocieri. După părerea mea, atitudinea adoptată de România față de conflictul din Orientul Apropiat constituie o demonstrație cum nu se poate mai clară a acestei realități.

— Ce ne puteți spune despre obiectivele Federației Mondiale a Orașelor Înfrățite, al cărei președinte sînteți?

— Obiectivul nostru principal este acela de a înfrăți și uni orașele, pentru a facilita astfel apropierea și înțelegerea dintre națiuni, cunoașterea lor mai bună. În acest fel, stimulăm acțiunea generală îndreptată spre pace și colaborare, pentru a face în așa fel încît ororile unui nou război să nu se mai repete.

Radu Bogdan

Revista „Lumea” continuă ancheta sa internațională în rândul unor personalități politice marcante care ne-au vizitat țara în ultimele zile. În paginile următoare, publicăm declarațiile acordate de participanți la recente lucrări ale Uniunii Interparlamentare care s-a întrunit în sesiunea sa de primăvară, la București. Prestigiul politicii externe a României a fost tema centrală a convorbirilor avute de redactorii și colaboratorii revistei noastre; în discuție au fost abordate probleme legate de relațiile bilaterale ale României cu țările reprezentate de interlocutorii revistei și, firește, o serie de chestiuni privind rolul și misiunea parlamentarilor în viața internațională.

Ghassan Chalhoub

șeful delegației siriene, vicepreședinte al grupului interparlamentar, membru al Consiliului Interparlamentar

Cuvîntarea președintelui Nicolae Ceaușescu la sesiunea interparlamentară, sinteză strălucită a politicii promovate de România, a fost pentru noi, parlamentarii arabi, un nou prilej de bucurie, pentru felul clar în care președintele Ceaușescu a subliniat, încă o dată, că pacea nu poate fi realizată în Orientul Apropiat decît prin retragerea trupelor israeliene din teritoriile arabe ocupate, precum și prin rezolvarea justă a problemei poporului palestinian.

Imi face plăcere să pot afirma că relațiile dintre România și Siria sînt foarte bune. Vizita pe care a efectuat-o președintele Nicolae Ceaușescu în țările arabe și, între acestea, Siria, a constituit, fără îndoială, un nou prilej de întărire a relațiilor de prietenie dintre România și țările arabe. Numărul mare de acorduri semnate cu această ocazie reprezintă concretizarea înțelegerii la care s-a ajuns, deschizînd noi perspective dezvoltării colaborării dintre cele două țări.

Am avut prilejul să-l văd și să-l ascult pe președintele Nicolae Ceaușescu în timpul vizitei sale în Siria, iar, acum, am avut marea onoare de a fi primit de Excelența Sa. Am avut în fața mea un conducător care crede în poporul său și în țara sa, un om care crede în oameni și în umanitate, care crede în dreptate și acționează pentru dreptate în toate domeniile.

Am o deosebită considerație pentru președintele Ceaușescu, pentru omul cu calitățile lui deosebite, înțelegerea pe care o are față de tot ce se întîmplă în jur. Deschiderea față de tot ce este nou, permeabilitatea la evoluția umanității — calități ce își găsesc o expresie concretă în politica dumneavoastră internă și externă — reprezintă, după părerea mea, condiția care asigură României un prezent dinamic, plin de succese, un viitor dintre cele mai strălucite.

În ceea ce privește sesiunea interparlamentară, a fost, probabil, cea mai reușită. Organizarea a fost perfectă, ceea ce a contribuit, în mod esențial, la succesul lucrărilor sesiunii. De asemenea, faptul că am fost primiți cu o ospitalitate cu totul deosebită, că am găsit înțelegere și sprijin în diversele probleme care s-au ivit pe parcurs a făcut ca lucrările sesiunii să se desfășoare într-o atmosferă de deplină înțelegere și colaborare. Delegația română a fost deosebit de activă. Am multumit parlamenta-

rilor români pentru felul în care au colaborat cu noi și cu toate delegațiile în general. De altfel, sprijinul României a fost deosebit de prețios în adoptarea rezoluției cu privire la includerea problemei Orientului Apropiat pe ordinea de zi a viitoare sesiuni, care va avea loc la Tokio.

Jan Babinski

director al Biroului de Relații Internaționale al Seimului polonez

În România mă aflu pentru a treia oară. Constat cu admirație uriașele schimbări petrecute în ultimii 12 ani, cîți au trecut de la ultima mea vizită. Sînt de-a dreptul cucerit de extraordinara dr. arhitectură! De altfel, dezvoltarea țării dr. este urmărită cu mare interes de noi, polonezii. Experiențele interesante ale României aduc o contribuție proprie, specific românească, la construirea socialismului. Consider că fiecare țară are dreptul de a-și rezolva problemele într-un mod propriu, în conformitate cu voința poporului său. Principalul este felul — edificarea socialismului.

Noi, polonezii, participăm activ la lucrările Uniunii Interparlamentare, în spiritul coexistenței pașnice, destinderii, care caracterizează politica țărilor socialiste. Ne străduim, totodată, ca, de la această tribună, să facem cunoscute ideile noastre de viață, să împărtășim din experiența noastră în domeniul parlamentar. În lume se crede în mod eronat că în țările noastre sistemul parlamentar este pe cale de dispariție. Consider, însă, că experiența noastră poate fi interesantă atît pentru parlamentarii din țările capitaliste dezvoltate, cît și pentru cei din țările în curs de dezvoltare. Iată de ce Polonia participă activ la lucrările conferințelor interparlamentare.

Reuniunii de la București îi acordăm o mare importanță (delegația noastră este formată din șase deputați, doi fiind și membri ai Consiliului Interparlamentar), pentru că ea abordează o serie de teme ce ne interesează în mod deosebit. Privim toate problemele discutate aici, în comisi, în complexitatea lor politică, economică, socială și nicidecum separat.

Intenționăm, totodată, să depunem eforturi susținute pentru convocarea, cît mai repede cu putință, a unei a doua conferințe interparlamentare pentru securitate și cooperare europeană. Trebuie să susținem, în continuare, ideea securității și cooperării economice, sociale și politice pe continent. Inclusiv prin mijloace parlamentare.

Sándor Bárcs

deputat, președinte grupului interparlamentar ungar, membru al Consiliului Interparlamentar

Uniunea Interparlamentară este o organizație specială, unică în felul său. Încă de la constituire, s-a avut în vedere că membrii săi reprezintă parlamente burgheze, în cadrul cărora coexistă mai multe partide. Este rațiunea pentru care o asemenea organizație nu putea avea o reprezentare politică guvernamentală, ci o reprezentare a opiniilor parlamentare individuale sau a partidelor din care un parlamentar sau altul face parte. Aceasta în ce privește membrii adunărilor naționale burgheze. În ce privește țările socialiste, situația este diferită. Date fiind aceste condiții, este clar că rezoluțiile Uniunii Interparlamentare nu devin obligatorii pentru nimeni. Pot însă influența opinia publică, evoluția politicii internaționale. Organizația interparlamentară este un „forum”, o tribună la care are loc o confruntare de opinii deosebite, mai largi sau mai înguste, dar care, în cele din urmă, se reunesc într-o soluție de compromis — rezoluția. În acest for, noi, țările socialiste, am reușit nu de puține ori să ne facem cunoscute pozițiile, să ne exprimăm punctele noastre de vedere într-o problemă sau alta.

Franz Karasek

deputat, membru al Consiliului Interparlamentar, șef al delegației austriece

Aș dori să subliniez dintr-un bun început rolul important pe care îl are Uniunea Interparlamentară în promovarea contactelor personale. Eu sînt, de pildă, pentru a patra sau a cincea oară participant la conferințele interparlamentare; în acest răstimp, am reușit să cunosc și să întretin legături personale cu peste o treime din deputați. Întîlnirile noastre își capătă, în acest sens, adevărata lor semnificație, dacă ne gîndim că la ele participă parlamentari din țări cu orînduiri social-politice diferite. Consider că, dîncolo de fireasca existență a unor puncte de vedere diferite, predominantă este tendința de conjugare a eforturilor noastre. Aceasta se traduce, desigur, în rezoluțiile adoptate pe diverse teme de interes general. În ce privește însă puterea de înrîurire spre o justă rezolvare a marilor probleme internaționale, Uniunea Interparlamentară are, în opinia mea, un rol oarecum limitat. Totuși, nu trebuie subestimată influența pozitivă pe care o pot avea parlamentarii, ca reprezentanți ai opiniei publice. Este extrem de îmbucurător faptul că, în chestiuni importante, se poate ajunge la consensuri. Aceasta dovedește că, în ciuda limitelor sale, Uniunea Interparlamentară are posibilitatea de a facilita traducerea lor în practică, înainte de toate, prin simplul motiv că parlamentarii sînt răspunzători în fața opiniei publice din țările lor. O politică nu poate fi viabilă dacă se face împotriva opiniei publice; parlamentul are misiunea de a-și reprezenta alegătorii.

În ce privește problemele de actualitate care preocupă Uniunea Interparlamentară, sînt multe și, în concepția deputa-

ÎN CONȘTIINȚA LUMII

ților, acestea diferă de la țară la țară. Din punctul nostru de vedere, de o deosebită importanță considerăm că sint dezbaterile privind criza energiei, temă amănunțit discutată la București. Este îmbucurător faptul că a prevalat ideea rațională a necesității de cooperare între țările posesoare de materii prime și cele consumatoare, dintre țările în curs de dezvoltare și cele dezvoltate din punct de vedere economic.

S-au discutat și probleme politice, cum sint cele legate de securitatea europeană. În general, în ce privește această problemă, noi, austriecii, vrem să subliniem legătura organică dintre aspectele militare și politice ale securității în Europa.

Relațiile dintre România și Austria le consider ca foarte bune. Mă gândesc la dezvoltarea turismului; apreciez foarte buna funcționare a acordurilor culturale și tehnico-științific dintre cele două țări. Dar, mai cu seamă, doresc să subliniez evoluția fructuoasă a relațiilor economice.

Relațiile dintre grupurile parlamentare române și austriace sint prietenești și active; pot afirma că n-avem cu toate grupurile parlamentare raporturi atât de bune precum cele întreținute cu grupul român. Salutăm faptul că parlamentarii români și austrieci poartă discuții sincere; și, chiar dacă în unele chestiuni pot apărea vederi diferite, predominant e spiritul de înțelegere și colaborare.

Din punct de vedere politic, noi salutăm afirmarea activă a României în planul relațiilor externe. În acest sens, apreciem cuvințarea rostită de președintele Nicolae Ceaușescu în deschiderea actualii sesiuni a Uniunii Interparlamentare pentru reafirmarea rolului politic independent al României și pentru caracterul constructiv al poziției românești.

În încheiere, aș vrea să transmit gazdelor române complimentele cele mai sincere pentru foarte buna organizare a actualii reuniuni interparlamentare. Sintem mulțumiți că Uniunea Interparlamentară s-a putut întruni la București. Sintem deosebit de mulțumiți pentru prilejul de a ne fi putut din nou întâlni cu colegii români, pentru discuțiile purtate cu ei.

Sadok Mokaddem

președinte al Adunării Naționale, șef al delegației tunisiene

Relațiile Tunisiei cu România le calific ca excelente; relev schimburile comerciale fructuoase, cooperarea în domeniile tehnico-științifice și pe plan universitar. Menționez că în România se află studenți tunisieni; apreciez activitatea medicilor români în Tunisia, care se bucură de o sinceră simpatie din partea populației. În evoluția raporturilor româno-tunisene, consider, de asemenea, că există încă multe domenii noi de cooperare, în curs de explorare. Pot afirma că relațiile bilaterale înregistrează o evoluție spre satisfacția noastră mutuală.

Pe plan strict parlamentar, raporturile dintre parlamentele tunisian și român — respectiv Adunarea Națională a Tunisiei și Marea Adunare Națională a României — cunosc o dezvoltare remarcabilă. Am mai făcut o vizită în România, în 1967; de atunci, constat amplificarea sferelor noastre de colaborare pe plan bilateral și internațional, progresele înregistrate în concertarea eforturilor noastre în cadrul interparlamentar.

Aduc cuvinte de mulțumire pentru ospitalitatea românească, pentru excelenta or-

ganizare a reuniunii. Exprim sentimentele unanime ale delegației parlamentare tunisiene pentru fericita oportunitate care a făcut ca sesiunea de primăvară a Uniunii Interparlamentare să aibă loc la București.

Numărîndu-se printre cele mai vechi organizații internaționale, Uniunea Interparlamentară a funcționat aproape permanent de la înființarea sa cu misiunea de a oferi parlamentarilor din cît mai multe țări posibilitatea de a discuta asupra unor probleme — politice, economice, sociale — care interesează marea majoritate a popoarelor, de a le oferi cadrul adecvat pentru a schimba idei și informații, de a-și conjuga eforturile spre a găsi cele mai bune metode de a acționa pentru a traduce în viață rezoluțiile adoptate de ei. Scopul primordial al Uniunii este de a aduce o contribuție specifică la consolidarea păcii, la instaurarea unor relații interstatale armonioase și fructuoase, în favoarea libertății și justiției în lume, pentru abolirea colonialismului și imperialismului, a agresiunii de orice fel. Promovînd schimburile de idei, Uniunea Interparlamentară are ca obiective prioritare instaurarea unei ordini economice mai echitabile, consolidarea și dezvoltarea unei atmosfere de cooperare în lume.

Problemele cele mai actuale și importante care preocupă Uniunea Interparlamentară și, în general, pe parlamentari consider că sint, mai întîi, cele legate de securitatea internațională și pace, iar, în acest sens, aș indica Orientul Apropiat, securitatea europeană și dezarmarea. Aș adăuga la acestea problemele energiei pe plan mondial, cu precădere criza petrolului; în fine, menționez tema complexă legată de educarea tineretului într-un spirit generos internațional.

Amin Al Hafez

deputat, șeful delegației libaneze, membru al Consiliului Interparlamentar

Relațiile dintre România și Liban sint excelente, atît în domeniul politic cît și în cel economic. Raporturile dintre țările noastre sint foarte vechi, din timpurile cînd legăturile maritime ale celor două țări deschideau drumul unor schimburi culturale, politice.

În afara acestor relații tradiționale, fără îndoială că poziția României față de problema Orientului Apropiat a dus la o și mai mare apropiere. Vizita președintelui Nicolae Ceaușescu în Liban și în alte țări arabe a avut un ecou extrem de favorabil în cele mai largi cercuri libaneze, contribuind, în mod esențial, la dezvoltarea prieteniei dintre România și țările arabe în general.

Sint remarcabile perseverența și încrederea cu care muncesc oamenii din România pentru propășirea țării lor. De aceea, succesele dumneavoastră sint vizibile atît pe planul industrial, al construcțiilor, cît și pe plan spiritual, uman. Acesta este lucrul care m-a impresionat cel mai mult în România: cultura oamenilor, dorința lor permanentă de cunoaștere, echilibrul lor spiritual.

Dezbatînd probleme de o mare actualitate, sesiunea parlamentarilor de la București se înscrie ca una din cele mai importante reuniuni din seria celor ținute de la război încoace. Consider că, astăzi, parlamentele și parlamentarii, devenind în foarte multe țări ale lumii un factor activ în rezolvarea diverselor probleme, pot

contribui, în mod esențial, la instaurarea unui climat de colaborare și cooperare în lume. De altfel, astăzi, „parlamentul-teatru“ a fost înlocuit de „parlamentul-tribună“, devenind un loc în care oameni cu cele mai diverse orientări, concepții și preocupări pot să dezbată și să găsească soluții juste acolo unde, poate, alte organisme sint mai puțin eficiente. Acesta este scopul unor reuniuni, precum cea de la București, care a fost, în mod incontestabil, o sesiune încununată de succes.

Maarten De Niet

membru al primei Camere a parlamentului olandez (senatul), președintele grupului interparlamentar, șeful delegației, membru al Consiliului Interparlamentar

Misiunea primordială a Uniunii Interparlamentare este de a aborda, de a dezbate diferite probleme de larg interes. Doresc să precizez că, spre deosebire de alte organizații internaționale, Uniunea nu este o organizație a statelor, a guvernelor, a diplomaților. Aceasta este diferența cea mai marcantă. Obiectivul esențial al Uniunii Interparlamentare este acela de a oferi un cadru optim pentru a ne reuni, a discuta, cu scopul de a facilita colaborarea internațională. Uniunea Interparlamentară este, în anume sens, un centru pentru conversații politice, un for în care fiecare are libertatea și posibilitatea de a-și exprima punctul său de vedere, ori al guvernului respectiv, de a lua cunoștință și de a înțelege mai profund opiniile partenerilor.

În exercițiul practicii interparlamentare, al reuniunilor noastre avem posibilitatea să vedem de ce și cît de diferite sint opiniile într-una sau alta din problemele politice majore. În acest sens, ni se pare util de a observa necesitatea de a învăța să ne respectăm părerile, de a efectua un schimb neîngrădit, fără prejudecăți, de informații, de idei. Desigur, important este ca, în urma reuniunilor noastre, să se faciliteze o conjugare a eforturilor în direcția țelului fundamental care ne animă activitatea, și anume, pacea, destinderea.

Aș dori să remarc calitatea inițiativelor grupului parlamentar român în cadrul diferitelor comisii ale reuniunilor noastre.

Ca parlamentar, apreciez politica externă a României, politică direcționată, în mod esențial, spre afirmarea principiului independenței în viața internațională și concretizată într-o serie de inițiative în favoarea promovării înțelegerii și colaborării între toate statele.

Karl Ketterer

membru al Consiliului național elvețian

Am vizitat România și anul trecut. Cu acest prilej, am avut deosebita onoare de a fi primit, în cadrul grupului parlamentar elvețian, de către președintele Nicolae Ceaușescu. Am avut, de asemenea, contacte cu o serie de personalități politice românești, factori de răspundere din domeniile economiei și culturii. Peste tot am fost excelent primiți.

Sintem profund impresionați de eforturile și realizările poporului român în dezvoltarea țării, pentru ridicarea nivelului său de trai. În ce privește opinia elvețiană despre politica promovată de România, doresc să afirm că în Elveția sint urmărite cu mare simpatie eforturile țării dumneavoastră, personal ale președintelui Nicolae Ceaușescu, pentru pro-

Confirmare a voinței de colaborare

movarea în viața internațională a unei politici de independență națională, eforturi concretizate în cunoscute acțiuni pe plan internațional.

Vorbind despre rolul Uniunii Interparlamentare, apreciez, în mod deosebit, calitatea acestui for de a favoriza schimburi de idei; desigur, nu putem cere ca toți să fie de acord cu noi. Pozitive ni se par a fi tendințele manifestate spre o mai bună înțelegere reciprocă, reuniunile Uniunii Interparlamentare oferind, în acest sens, modalități propice. Consider că, pe această cale, la fiecare reuniune se fac progrese notabile. Cred că fiecare dintre noi trebuie să învețe să înțeleagă punctul de vedere al celuilalt, pentru a găsi, apoi, soluții mai bune gravelor probleme care i se pun astăzi omenirii.

L. B. Preyer

membru al Camerei Reprezentanților
a Statelor Unite

Am apreciat mult — și cred că sînt în asentimentul general — atât organizarea reuniunii, cit și posibilitatea de a cunoaște Bucureștiul. Organizarea a fost eficientă, eliminînd orice dificultăți. În aceste condiții, reuniunea a fost cu atât mai utilă. Am apreciat, de asemenea, posibilitatea unor schimburi de vederi sincere; chiar și atunci cînd nu s-a constatat o identitate de vederi, au fost evidente și pozitive bunăvoința, dorința de a asculta, de a cunoaște opiniile fiecărui participant.

**Victor Scheffer
Manzanilla**

senator, secretarul grupului interparlamentar
mexican, membru al Consiliului Interparlamentar

Sînt încîntat de această minunată țară care se numește România. Găsesc că avem multe afinități de limbă, istorice și artistice. Sînt de-a dreptul copleșit de amabilitatea românilor, despre care auzisem, dar pe care am realizat-o acum, în minunata dv. țară.

În cadrul Uniunii Interparlamentare, noi, parlamentarii, avem posibilitatea de a discuta probleme interesînd pacea și cooperarea internațională, pornind tocmai de la interdependența, mai ales economică, dintre țările noastre. Personal, consider Uniunea Interparlamentară drept forul adecvat pentru captarea experiențelor naționale, experiențe pe care le-am dobîndit atît în fîurirea legilor noastre, dar și în eforturile pentru fîurirea unei vieți mai bune. Aducem în acest înalt for parlamentar și speranțele, năzuințele și dorințele popoarelor noastre și facem aceasta ca legislatori, fără reținerile inerente protocolului diplomatic. Cred că existența însăși a acestui „parlament mondial”, care ascultă opiniile tuturor națiunilor, poate duce la realizarea unor pași importanți în direcția rezolvării problemelor conviețuirii internaționale.

Cu puțin înaintea începerii vizitei oficiale în România a primului ministru al Finlandei, Taisto Kalevi Sorsa, mă afluam la Helsinki, în această capitală deschisă atîtor conferințe și întîlniri internaționale, multe de mare însemnătate și interes pentru viața politică a lumii contemporane. Și, la Helsinki, am înîlînit pretutindeni simpatie pentru România și politica românească, admirație pentru eforturile de dezvoltare ale poporului român și pentru participarea activă a țării noastre la viața internațională, am înîlînit dorința de a extinde colaborarea și relațiile dintre cele două țări. Sub semnul acestei dorințe au stat și cele cinci zile ale călătoriei premierului Kalevi Sorsa în România.

La Helsinki, premierul Finlandei ne declara că „vizita unui prim-ministru e întotdeauna un eveniment important în relațiile dintre două state”, întrucît „permite trecerea în revistă a relațiilor bilaterale, cit și impulsionează dezvoltările lor în continuare, impulsionează eforturile de a da un nou conținut faptic posibilităților de cooperare existente”. Și, din acest unghi de vedere, călătoria premierului Kalevi Sorsa la București marchează, desigur, un însemnat și nou moment în dezvoltarea colaborării româno-finlandeze, în stringerea relațiilor comerciale, în extinderea cooperării pe multiple planuri, inclusiv a celea în care, pînă acum, nu au existat contacte reciproce — fapt subliniat și de comunicatul comun dat publicității la încheierea vizitei.

„Primii miniștri — se spune în acest comunicat — au subliniat rezultatele bune ale activității Comisiei mixte de cooperare economică. Ei au hotărît să dezvolte cooperarea economică în domeniile industriei construcțiilor de mașini, electronicii, lemnului, celulozei și hîrtiei, minier, metalurgic, chimic și alimentar, și au însărcinat pe reprezentanții români și finlandezi la lucrările Comisiei mixte de cooperare, care vor avea loc într-un viitor apropiat, să desfășoare o activitate concretă și laborioasă, în scopul materializării acțiunilor pentru extinderea și diversificarea relațiilor în aceste ramuri.

În dorința de a conferi stabilitate și perspectivă relațiilor în acest domeniu, cele două părți au hotărît să continue discuțiile în vederea încheierii unui acord pe termen lung de colaborare economică și cooperare industrială și tehnico-științifică, precum și a unui acord comercial de lungă durată.”

Cu prilejul vizitei, a fost semnat acordul de colaborare în domeniile culturii, științei și în alte domenii aferente, pe baza căruia vor avea loc în viitor programe bilaterale și schimburi științifice și culturale.

„Primul ministru al guvernului Republicii Socialiste România și primul ministru al Finlandei — se spune în Comunicatul comun — au examinat cu atenție problemele care stau în fața celei de-a doua faze a Conferinței pentru securitate și cooperare în Europa și au evidențiat necesitatea ca această conferință să definească în mod clar, în documente corespunzătoare, principiile care trebuie să guverneze re-

lațiile dintre statele participante, să adopte măsuri adecvate și eficiente pentru punerea în practică a acestora, de natură să ducă la creșterea încrederii și la întărirea stabilității. În acest scop, părțile și-au exprimat convingerea profundă și hotărîrea de a acționa astfel încît cea de-a doua fază a conferinței să se încheie cu succes și cea de-a treia fază să poată începe cit mai curînd posibil la Helsinki, la cel mai înalt nivel. Cei doi prim-miniștri au subliniat necesitatea ca actuala conferință să asigure continuitatea eforturilor în direcția edificării securității și cooperării în Europa.

Pornind de la legătura indisolubilă dintre securitate și dezarmare, cele două părți au făcut un schimb de vederi privind problemele dezangajării militare și dezarmării pe continent.

Cei doi prim-miniștri și-au exprimat satisfacția față de rezultatele vizitei și au subliniat importanța continuării contactelor și schimburilor de păreri între țările lor în toate domeniile, în interesul colaborării și prieteniei dintre cele două popoare, al păcii și securității în Europa și în întreaga lume.”

Apropierea și mai buna cunoaștere dintre factorii de răspundere ai vieții politice și economice din cele două state, perspectivele raporturilor prietenești sînt de acum cunoscute. Interesul pentru raporturi cu România — economice, în primul rînd — a sporit mult în ultimii ani în Finlanda, contactele firmelor din această țară cu întreprinderile românești multiplicîndu-se constant. Am constatat acest interes la fața locului. Aare Aaltonen de la cunoscuta firmă „Nokia” din Helsinki — producătoare de hîrtie, produse din cauciuc, cabluri și mașini electronice — precum și o serie de ingineri, șefi ai unor secții ale firmei, conducîndu-ne prin diferitele întreprinderi, ne-au vorbit de legăturile cu întreprinderile românești, de proiectele de colaborare aflate în discuție și, mai ales, de dorința unei cooperări mai largi cu țara noastră. „În anul 1974 — spunea Jan Groop, subdirector în Ministerul Afacerilor Externe — Finlanda se pregătește să negocieze noi acorduri comerciale cu alte state, inclusiv cu România. Comerțul româno-finlandez este încă mic, dar a sporit constant în anii '70. Exportul românesc în Finlanda va spori relativ și în viitor, așa cum sperăm să sporească și exporturile finlandeze în România. Posibilități există, mai ales în urma acordurilor preferențiale încheiate deja.”

Desfășurată în spiritul încrederii, al simpatiei și respectului reciproc, vizita oficială a premierului finlandez în România a confirmat, o dată în plus, acele constatări potrivit cărora dezvoltarea relațiilor politice și economice, fenomen firesc și obiectiv al lumii de azi, constituie, în cele din urmă, o „armă a păcii”. O armă a păcii în sensul că diversificarea și adîncirea relațiilor de colaborare dintre state au devenit o condiție de bază a progresului economic al fiecărei țări, un factor esențial al păcii și destinderii internaționale.

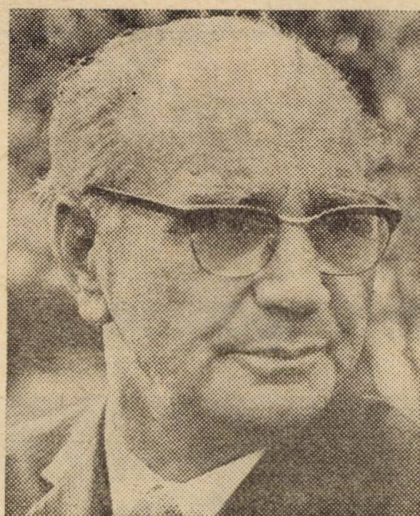
Stelian Țurlea

Cind, la Viena, miercuri trecută, la cîteva minute după miezul nopții, s-a stins din viață președintele Austriei, Franz Jonas, România pierdea unul din marii și bunii ei prieteni. „În calitatea sa de președinte federal al Republicii Austria — se afirmă în telegrama de condoleanțe adresată de președintele Nicolae Ceaușescu cancelarului federal Bruno Kreisky — dr. Franz Jonas a adus o contribuție importantă la dezvoltarea relațiilor de prietenie dintre România și Austria“. Împărtășind doliul națiunii austriece, poporul român își exprimă sentimentele de compasiune și cele mai sincere condoleanțe.

Franz Jonas a decedat în al 75-lea an al vieții. Ca și cei trei predecesori ai săi de după război — președinții Karl Renner, Theodor Körner și Adolf Schärf —, soarta l-a oprit să-și termine mandatul. Poporul îi încredințase, pentru a doua oară, conducerea treburilor țării în cea mai înaltă funcție de stat. După ce, în urma alegerilor din 23 mai 1965, devenea al patrulea președinte al celei de-a II-a Republici cu o majoritate de numai 1,4 procente, la 25 aprilie 1971 era din nou ales — de astă dată, cu o majoritate comodă de 53 la sută din voturi. Într-o lăpidară cuvîntare din timpul ultimei sale campanii electorale, de acum trei ani, Jonas — își amintesc acum ziariștii — se adresase cu cuvintele: „Un robust septuagenar solicită prelungirea încuviințării de a munci în continuare“. Dar boala necrutătoare l-a doborât în plină putere, la apogeul strălucitei sale cariere politice. Pînă cu puțin înaintea clipei fatale, președintele și-a exercitat, fără întrerupere, înaltele sale responsabilități în stat. Era în deplină cunoștință despre gravitatea bolii. Iar aceasta încă din vara lui 1973. „Domnul președinte federal — declara, zilele trecute, cancelarul Bruno Kreisky — m-a chemat atunci să mă informeze că, probabil, nu-și va mai putea exercita multă vreme funcțiile în stat. N-a dorit însă, cu nici un chip, să se dea publicității vreo știre“.

„Jonas a rămas un om al poporului și astfel Austria îi va cinsti memoria“. Cu aceste cuvinte a încheiat cancelarul Kreisky ședința solemnă a cabinetului său, în dimineața zilei de miercuri 24 aprilie 1974. S-a bucurat de stima și considerația tuturor partidelor; la moartea lui s-au înclinat și prietenii, și adversarii săi politici. „Franz Jonas — a declarat Schleiner, președintele partidului populist din opoziție — a fost un om care a cîștigat stima tuturor austrieților. Prin îndeplinirea responsabilităților pînă la capătul puterilor sale și curajul cu care și-a purtat povara bolii, el a devenit un exemplu“.

Începuturile lui Jonas au fost modeste. S-a născut la 4 octombrie 1899, la Floridsdorf, o suburbie a Vienei, în familia unui muncitor, a urmat studii primare și secundare, apoi o școală profesională de artă grafică. Din 1919 pînă la 1932, a lucrat ca linotipist și corector. Amintind aceste date, colaboratorii săi de mai tîrziu evocă meticulozitatea ieșită din comun a președintelui în a urmări corectitudinea ortografică a actelor de stat semnate de

La moartea președintelui Franz Jonas

el, trăsătură care — adaugă un comentator de la „Die Presse“ — nu își găsește pereche decît în corectitudinea caracterului său.

Cariera politică și-a început-o de tînăr, în cadrul Partidului social-democrat, continuînd-o, după război, ca membru al Partidului socialist austriac, în a cărui ierarhie a urcat, an de an, printr-o activitate plină de dăruire și tenacitate. Din 1932 pînă în 1934, Franz Jonas a fost secretar al organizației Partidului social-

După decesul lui Franz Jonas, președinția Austriei va fi asigurată ad-interim, potrivit Constituției, de cancelarul Bruno Kreisky. În ultimele săptămîni, interimatul fusese asigurat de președintele și cei doi vicepreședinți ai Consiliului Național al Parlamentului, în virtutea unei legi adoptate la 8 aprilie 1974, lege a cărei valabilitate a încetat, însă, după stingerea din viață a președintelui.

Cabinetul austriac a hotărît să cheme țara la urne (președintele este ales prin sufragiu universal și obligatoriu) la data de 23 iunie.

Zilele acestea, se întrunesc conducerea partidelor socialist, populist și liberal, pentru a-și desemna candidații la înalta funcție prezidențială.

democrat din districtul Floridsdorf. Datorită faptului că a participat la o conferință ilegală a socialiștilor revoluționari de la Brno, în 1935, a fost arestat, iar, un an mai tîrziu, în urma unui răsunător proces, autoritățile au fost nevoite să-l achite din lipsă de probe. În 1938, a reînceput să lucreze ca linotipist și, apoi, a intrat ca funcționar la o fabrică de locomotive.

După război, a intrat în administrația municipală din Floridsdorf, pe care a reprezentat-o în cadrul municipalității vieneze. În 1948, a fost ales consilier municipal pentru problemele aprovizionării, iar, în decembrie 1949, consilier municipal pentru problemele construcțiilor. După ce primarul Vienei, Theodor Körner, a devenit președinte federal, Franz Jonas a fost ales, la 22 iunie 1951, primar și guvernator al Vienei. Din iunie 1951 pînă în martie 1953, Franz Jonas a fost membru al Consiliului federal al Austriei, iar din martie 1953 pînă la alegerea sa ca președinte federal, a fost deputat socialist în Consiliul Național al Austriei și președinte al Federației orașelor austriece.

Poporul român l-a cunoscut pe Franz Jonas ca pe una dintre acele personalități prietene și stimate care au adus o contribuție de seamă la dezvoltarea relațiilor dintre România și Austria. Ne-a vizitat țara, mai întîi, ca primar al Vienei, iar, în toamna lui 1969, ca președinte al Austriei. Un an mai tîrziu, în 1970, președintele Nicolae Ceaușescu și tovarăsa Elena Ceaușescu vizitau Austria, la invitația lui Franz Jonas. Continuîndu-le pe cele de la București, convorbirile purtate atunci de cei doi șefi de stat au constituit cea mai vie ilustrare a evoluției ascendente a relațiilor de colaborare și cooperare dintre cele două țări, a voinței comune de a contribui la edificarea securității europene, la instaurarea unor raporturi noi între state, întemeiate pe principiile de legalitate și etică internațională, la consolidarea operei de destindere și pace în lume.

Ne amintim interviul acordat de președintele Franz Jonas, în 1969, trimisului revistei „Lumea“. Găsim în cuvintele distinsului interlocutor dovada realismului politic al celui care, prin acțiunea sa responsabilă în slujba păcii și destinderii, și-a dobîndit o înaltă considerație în Austria și în străinătate.

Înaintea vizitei sale în România, președintele Franz Jonas îl întîmpinase pe trimisul nostru cu un aforism, pe care, astăzi, îl evocăm cu stringere de inimă:

— „Cînd cineva vizitează o țară străină — spunea președintele Jonas — e bine să-și imagineze că o vede pentru ultima oară. În felul acesta, ochii săi vor fi mai larg deschiși, curiozitatea sa de a cunoaște va fi nemărginită“.

Destinul a făcut ca Franz Jonas să ne fi vizitat pentru ultima oară.

Radu Pascal

Școala și necesitățile contemporane

Convorbire cu
acad. A. I. Markușevici

vicepreședinte
al Academiei de Științe Pedagogice
a U.R.S.S., profesor la Universitatea
„Lomonosov”

Cu prilejul unei călătorii la Moscova, redactorul nostru ILIE OLTEANU, a avut o convorbire cu academicianul Alexei Markușevici, cunoscut om de știință sovietic pe tărîmul pedagogiei și al matematicii.

Am avut plăcuta ocazie de a sta de vorbă timp îndelungat cu academicianul Alexei Markușevici. Activitatea sa pe tărîmul pedagogiei, de aproape 40 de ani, — în 1935 luera la Institutul Pedagogic „V. I. Lenin”, între 1937—1947 la Institutul Pedagogic „Kalinin”, în 1945 devenea membru corespondent al Academiei de Științe Pedagogice, iar 5 ani mai târziu, membru plin și vicepreședinte al acestui înalt for științific — a determinat, firesc, orientarea convorbirii noastre spre problematica transformărilor petrecute în școala sovietică — elementară și medie.

— De-a lungul anilor — ne spune acad. Markușevici — eu m-am aflat în fruntea unei comisii numeroase, de 500 de persoane, în a cărei componență intrau savanți și pedagogi de diferite specialități. Noi am pregătit propuneri în legătură cu reforma învățămîntului școlar, ca și în ceea ce privește programele pentru toate obiectele. Sintem mîndri că rezultatele lucrărilor noastre au fost primite favorabil de Ministerul Învățămîntului. De cîțiva ani, aceste propuneri se traduc în viață în școli. Direcțiile principale ale lucrărilor noastre vizează adaptarea conținutului învățămîntului și nivelului de predare în școală la necesitățile contemporane, ale vremii noastre, în care știința și tehnica se dezvoltă foarte repede. Noi sintem conștienți că a face să dispară diferența între necesități și posibilități nu este ușor. Stă, însă, în puterea noastră să facem ca această diferență să fie cît mai mică. Forțele noastre sînt îndreptate spre micșorarea acestui decalaj, ajutînd școlile să ajungă cît mai aproape de nivelul culturii și tehnicii, care se dezvoltă, la rîndul lor, continuu. Acestea sînt tendințele generale.

— Care apreciați a fi lucrul cel mai însemnat pe care l-ați realizat în direcția perfecționării metodelor și programelor școlare sovietice?

— Reforma predării în școlile primare. Am descoperit și demonstrat, de fapt, că tot ceea ce învățau școlarii, de-a lungul multor generații, în patru ani, s-ar putea însuși, cu rezultate superioare, în trei ani. Propunerile noastre au în vedere raționalizarea programelor și introducerea celor mai eficace metode de predare. Este ușor de sesizat că, în condițiile în care păstrăm durata învățămîntului de cultură generală la 10 ani, „restringînd” școala primară la trei ani, noi am putea cîștiga un an suplimentar, pe care-l afectăm unei mai bune însușiri a cursurilor de matematică. În acest fel, am avea posibilitatea unei redistribuiri a materiei pe clasele învățămîntului de 10 ani, repartizînd o serie de teme — studiate, pînă acum, în clase mai mari — claselor mai mici. În locul astfel eliberat am introdus unele capitole noi, care nu figurau în programe.

— Ați amintit de matematică. Care sînt modificările pe care le-ați preconizat?

— Programele noastre reinnoite introduc cîteva noțiuni elementare din teoria mulțimilor. Aceste noțiuni sînt înțelese de copii, sînt vizibile și au o importanță principală foarte mare pentru toată matematica, fiindcă toată matematica contemporană poate fi apreciată ca o știință despre mulțimi. Apoi, mai introducem unele dintre cele mai importante elemente de logică, precum și unele simboluri, cum ar fi cele ale implicației, negării ș.a. În același timp, acordăm o mare atenție în predarea geometriei problemelor de construcții axiomatice sau de construcții deductive. Acestea sînt foarte greu de însușit. În acest context, aș vrea să relev că academicianul nostru renumit, Kolmogorov, a avut o sarcină ingrată, aceea de a participa la întocmirea noilor manuale de geometrie. Pe parcursul cîtorva ani, savantul a fost ținta unor critici puternice din partea cadrelor didactice. La fel, evident, și noile manuale. Kolmogorov a

foast foarte ferm pe poziții, și-a apărat convingerile, punctele sale de vedere. Poți să spun că, acum, anii cei mai grei au rămas în urmă. Sînt mulți profesori de matematică din diferite colțuri ale țării care spun, actualmente, că nu pot, dar nici nu vor să se reîntoarcă la vechile manuale. Programele noi includ, de asemenea, în clasele mai mari generalități de calcul integral, diferențial, cunoștințe în legătură cu principiile generale de funcționare a mașinii electronice de calcul ș.a.

— Într-o comunicare științifică din 1972, intitulată „Problema instruirii copiilor în vîrstă de 6 ani”, ați vorbit, în cadrul unei reuniuni de specialitate, despre experiența sovietică în această privință, despre perspectivele ei. La ce concluzii v-a condus experimentul instruirii copiilor de 6 ani, efectuat în cadrul laboratorului creat la Academia de Științe Pedagogice? Ce loc ocupă și care este gradul de dificultate al matematicii adresată acestor copii?

— Ați pus o întrebare foarte interesantă, în legătură cu experimentele noastre cu copiii de 6 ani. În prezent, copiii noștri merg la școală la vîrsta de 7 ani. Sînt, însă, mulți profesori — și eu fac parte dintre aceștia — care sînt convinși că e mai bine să începem învățămîntul de la vîrsta de 6 ani. Dar problema aceasta comportă mai multe aspecte. Trebuie găsit material adecvat, trebuie structurat într-un sistem adecvat, trebuie stabilit cel mai bun regim pentru lecții, trebuie, în sfîrșit, elaborate metode de predare specifice, diferite de cele folosite în școală pentru clase mai mari. Este vorba, în esență, de includerea momentelor de joacă. Cu această problemă mă ocup eu împreună cu un grup de colaboratori. Într-o școală din Moscova, care se găsește la marginea orașului, există deja copii — care au început învățătura de la 6 ani — în al doilea an de studii. Vreau să subliniez că matematica prevăzută în programele noastre nu se referă numai la copiii de 6 ani, ci și la cei mai în vîrstă. Este foarte important să avem grijă de dezvoltarea armonioasă a personalității copiilor. Cultura matematică nu trebuie să cedeze pasul culturii generale, după cum nu trebuie nici să prepondereze. La noi, pe prim plan se situează dezvoltarea vorbirii, fiindcă numai pe această bază poate evolua eficient gîndirea copilului. Avem, întotdeauna, grijă să dezvoltăm la copil puterea de observație, curiozitatea, pentru ca ei să vadă sau să descopere ceea ce îi înconjoară, să se gîndească la asta, în felul acesta începînd să se dezvolte o oarecare dorință de experiment. Este evident că toate acestea nu intră în domeniul matematicii, dar pe noi ne interesează acest aspect al dezvoltării școlarului. Vrem ca, deja de la 6 ani, copiii să știe ce este munca, să se obișnuiască cu ea, să gîndească. Vrem să le dezvoltăm gustul pentru frumos. Eu sînt convins că nici un matematician nu are dreptul să facă experiențe cu copiii de 6 ani dacă ignoră celelalte laturi ale dezvoltării personalității acestora.

Experimentele noastre la școala despre care am amintit arată că am pornit pe un drum bun. Unde am ajuns după primul an? Au fost parcurse aproape 60 de procente din programa care se predă actualmente în clasele întii (cu copii de 7 ani). În afară de aceasta, au fost însușite un șir de probleme noi, care nu figurează în programa citată. Exemplu, teoria mulțimilor. După programele oficiale, teoria

multimilor se predă doar începând cu clasa a IV-a. De asemenea, noi am ajuns la o dezvoltare foarte bună a limbajului copilului. Toate acestea au fost însușite de eșivitatitatea copiilor, nu numai de eișivă (virfuri). Părinții ne spun că au observat la copii interese intelectuale. Acasă se joacă de-a școala, le plac cărțile, cuvintele încrucișate și fac aceasta cu mult succes. Mulți încearcă să scrie versuri. Ceea ce, la 6 ani, este lucru rar. Se euvine să fac o subliniere. Pentru școala în care facem experiențele noastre, am ales un raion care nu este locuit de intelectuali, un raion nou al Moscovei în care s-au mutat în majoritate lucrători și mici funcționari. Ce vom face cu copiii după primul an? Bineînțeles că ne vom ocupa de ei și în anul al doilea, tot după

programa nouă. Nu putem să-i „predăm” pe elevii noștri în școlile obișnuite, în clasa I, unde se învață după programe și metode obișnuite.

— Cum vedeți generalizate experiențele dv. ?

— Trebuie să predăm propunerile noastre Ministerului Învățământului din U.R.S.S. Dacă ministerul este de acord, atunci învățământul va deveni obligatoriu începând cu vîrsta de 6 ani. În asemenea perspectivă, dispunînd de un an suplimentar de studii, absolvenții noștri vor fi mai bine pregătiți. Învățământul de cultură generală s-ar extinde, în acest scop, pe parcursul a 11 ani.

Budapesta. Aspect de la întîlnirea dintre Josip Broz Tito cu János Kádár, Losonczy Pál și Jenő Fock

BUDAPESTA

Convorbiri ungaro-iugoslave la nivel înalt

Correspondență de la Aurel Pop

Vizita de prietenie pe care președintele Republicii Socialiste Federative Iugoslavia, președintele Uniunii Comunistilor din Iugoslavia, Josip Broz Tito, a întreprins-o în aceste zile în R.P. Ungară, la invitația Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Socialist Ungar și a Consiliului Prezidențial al R.P. Ungare, a marcat un nou moment în dezvoltarea colaborării dintre cele două popoare prietene și vecine.

În urmă cu opt luni, cînd János Kádár, prim-secretar al C.C. al P.M.S.U., a făcut o vizită în Iugoslavia, a declarat: „Am constatat cu multă satisfacție — și poate acesta a fost lucrul cel mai important în decursul convorbirilor — că, de mai mulți ani, prietenia, relațiile și colaborarea noastră se dezvoltă și se întăresc neabătut și există toate condițiile pentru ca acest curs să continue”.

La recenta sesiune a Adunării de Stat a R.P. Ungare, Puja Frigyes, ministrul de externe, referindu-se la relațiile dintre Ungaria și Iugoslavia, releva: „Așteptăm cu mare nerăbdare vizita în Ungaria a lui Josip Broz Tito. Sintem convinși că relațiile de colaborare dintre cele două țări socialiste vecine vor fi în toate domeniile vieții și mai adînci și mai fructuoase”.

La rîndul ei, presa ungară a publicat, în ultimele zile, ample articole, subliniind însemnătatea actualei vizite. Ziarele amintesc că, în ultimii ani, colaborarea economică ungaro-iugoslavă s-a dezvoltat dinamic. În mai multe sectoare de activitate sarcinile planificate au fost depășite. În anul 1971, volumul schimburilor de mărfuri dintre cele două țări a fost de 122 milioane dolari, anul trecut s-a ri-

dicat la 154 milioane, iar în acest an va crește la 170 milioane dolari. Așadar, în numai trei ani, volumul schimburilor de mărfuri a crescut cu 50 milioane dolari.

În colaborarea economică, un loc important îl ocupă cooperarea, cele două țări fiind interesate în dezvoltarea industriei aluminiului, petrochimiei, telecomunicațiilor etc. În prezent, între Iugoslavia și Ungaria există un număr de 15 convenții de cooperare. În ultimii ani, au fost încheiate acorduri pe termen lung — de 15—20 de ani — între cele două țări, între care acordul privind construcția conductei de petrol „Adriatica”, prin care se va transporta petrolul adus din țările Orientului Apropiat în porturile Mării Adriatice. La fabrica de aluminație ce se construiește la Obrovac, majoritatea utilajelor sînt fabricate în Ungaria, iar uzinele „Ganz” participă la modernizarea căilor ferate din Croația, Serbia și Bosnia. Există legături de cooperare în domeniul fabricării îngrășămintelor chimice, este în curs de perfectare o convenție privind cooperarea în domeniul hîrtiei.

Convorbirile Kádár — Tito s-au desfășurat într-o atmosferă deschisă, cordială și de prietenie, atmosferă care, după cum s-a arătat, caracterizează relațiile de ansamblu dintre Ungaria și Iugoslavia. Părțile au procedat la un larg schimb de păreri asupra dezvoltării social-politice și economice a celor două țări. În cursul convorbirilor s-a făcut nu numai un schimb de informații asupra proceselor interne din Iugoslavia și Ungaria, ci au avut loc discuții asupra tuturor problemelor de interes reciproc. Astfel, au fost examinate situația internațională și evoluția relațiilor mondiale. Ambele părți au subliniat faptul că forțele păcii și progresului au crescut din punct de vedere numeric și ca forță. Josip Broz Tito și János Kádár s-au referit, de asemenea, la situația actuală din Europa și la cea de-a doua fază a Conferinței pentru securitate și cooperare, exprimîndu-și sprijinul deplin față de eforturile întreprinse pentru a asigura succesul acestei reuniuni. Ei au discutat despre politica țărilor nealiniat și eforturile acestor țări în direcția soluționării actualelor probleme internaționale. Părțile au subliniat rolul important și pozitiv al țărilor nealiniat, partea ungară exprimîndu-și sprijinul față de țările nealiniat și în curs de dezvoltare.

Referindu-se la importanța vizitei președintelui iugoslav, ziarul „Nepszabadsag” scria că „relațiile ungaro-iugoslave au avut întotdeauna un rol important în Europa centrală. Odată cu eliberarea, cînd cele două popoare și-au luat soarta în propriile mîini, s-a deschis o nouă etapă în istoria relațiilor reciproce. Caracteristice, în prezent, sînt prietenia strînsă dintre cele două popoare, lărgirea colaborării și a schimburilor de experiență și păreri”. În același articol se arată că cele două țări sînt unite prin lupta comună pentru promovarea păcii, prin apartenența la frontul antiimperialist internațional, la solidaritatea cu mișcările progresiste, de eliberare. „Sintem convinși — se arată în încheierea articolului — că schimburile de păreri actuale vor contribui la avîntul colaborării dintre cele două țări. Se creează noi posibilități în dezvoltarea bunelor relații de vecinătate ungaro-iugoslave, relații care servesc cauza socialismului și progresului”.

Anglia și renegocierea apartenenței la Piața comună

Piața comună traversează o perioadă de dificultăți și incertitudini. Bilanțul ultimelor luni este îngrijorător pentru arhitectea construcției comunitare. S-a constatat că, dacă aceasta urmează un anumit curs pe „vreme bună”, ea se arată destul de fragilă „cînd bîntuie furtunile”, situație în care vechile conflicte de interese re izbucnesc cu acuitate. Solidaritatea comunitară nu a rezistat încercării crizei energetice. Adăugarea francului francez la monedele ce au preferat o fluctuație separată a lovit sistemul fluctuației valutare concertate. Trecerea la faza a doua a uniunii economice și monetare a fost aminată fără termen. Prețurile agricole unice pe piețele țărilor C.E.E. sînt de domeniul trecutului, iar o acțiune comună pentru combaterea inflației — deși în numărare rînduri preconizată — nu a fost încă întreprinsă.

Într-o atare situație, Walter Scheel, ministrul de externe vest-german, în calitatea sa de președinte în exercițiu al Consiliului ministerial al C.E.E., a considerat necesar să deschidă ultima sesiune (de luna trecută) a acestui organism, cu un apel presant adresat țărilor membre de a „îndepărta pericolul unei paralizii a comunității vest-europene”. „Problemele cu care este confruntată, în momentul de față, comunitatea — a spus Scheel — nu suferă de aminare. Timpul analizelor asupra crizei a trecut. Ceea ce se impune, acum, este de a se lua decizii pentru a depăși stagnarea Pieței comune”.

Pe acest fundal a intervenit, însă, ceea ce pare a constitui principala îngrijorare și principalul element al unei „evoluții stagnante” în viitor a construcției comunitare: cererea oficială a noului guvern englez de a renegocia termenii aderării țării la Piața comună. Deși solicitarea britanică nu este încă îndeajuns de precizată și concretizată, liniile ei directoare — așa cum s-au degajat din „Cartea albă” a guvernului de la Londra, din luarea de cuvînt a ministrului de externe, James Callaghan, la ultimul Consiliu ministerial al C.E.E. — anunță că laburistii, în afara unor cereri privind condiții de participare mai favorabile, pun în discuție chiar unele structuri de bază și proiecte dintre cele mai importante ale Pieței comune, cum ar fi, de pildă, politica agricolă, crearea uniunii economice și monetare, transformarea ansamblului actualelor relații din cadrul Pieței comune într-o „uniune europeană” pînă în anul 1980 sau efectuarea unui transfer al atribuțiilor de decizie dinspre instituțiile naționale spre cele comunitare.

Aflată încă în curs de concretizare — în prezent, potrivit aprecierilor lui Callaghan, procedîndu-se la o „examinare aprofundată a efectelor politicilor comunitare asupra economiei și instituțiilor țărilor” — poziția britanică va fi, în curînd, pe deplin precizată, sub forma unor „proponeri de modificare considerate necesare pentru ca Marea Britanie să rămînă membră a C.E.E.” (se apreciază că aceste propuneri ar urma să fie prezentate Consiliului ministerial în luna iunie). De pe acum se avertizează, însă, că, dacă solicitările definitive nu vor putea fi rezolvate în cadrul tratatelor existente, se va cere, într-un al doilea stagiul al renegocierii,

însăși „revizuirea acestor tratate fundamentale”. Actul constitutiv al Pieței comune — Tratatul de la Roma — nu include posibilitatea unei „renegocieri”, dar o prevede pe cea a unei „revizurii”. Astfel, în principiu, din punct de vedere procedural, o renegociere ar putea avea loc, la cererea unei părți, în privința, de pildă, a condițiilor sale de aderare, dar numai în cadrul și prin respectarea reglementărilor stipulate în Tratat. În schimb, o revizuire — care implică schimbări în înseși aceste reglementări — ar putea avea loc numai în cazul în care toate părțile s-ar exprima în acest sens, întrucît comportă — conform prevederilor Tratatului — un acord unanim.

Ministrul britanic a arătat că, dacă rezultatele renegocierii, așa cum aceasta este concepută la Londra, vor fi considerate satisfăcătoare, hotărîrea finală va fi prezentată spre aprobare opțiunii populare (se apreciază, în cercurile ziaristice din capitala britanică, fie printr-un referendum fie cu prilejul unor noi alegeri). În caz contrar — al eșuarii, într-un fel sau altul, a renegocierii — guvernul laburist „nu s-ar considera legat prin obligațiile ce decurg din Tratat” și ar consulta electoratul britanic asupra oportunității de a negocia retragerea din Piața comună. Iar, pînă la terminarea procesu-

lui renegocierii, se prevede că Marea Britanie va participa la lucrările C.E.E., dar „sub rezerva de a nu merge prea mult pe drumul integrării, dacă se găsesc elemente care aduc prejudicii rezultatelor negocierii”.

Cu alte cuvinte, din punctul de vedere al perspectivelor Pieței comune, se întrevăd puține șanse nu numai de avansare a construcției comunitare, ci chiar și de recuperare a unor bunuri ce păreau deja cîștigate și care au fost pierdute în focul înfruntărilor din ultimele luni, ca, de pildă, unicitatea prețurilor agricole, legătura strînsă dintre monedele comunitare prin intermediul sistemului fluctuației concertate (soluție interimară, dar considerată indispensabilă pentru a nu compromite proiectul uniunii economice și monetare) etc.

În schimb, există perspectiva unor înfruntări dure, al căror epilog s-ar putea situa între extremele: eroziunea și, eventual, modificarea actualelor structuri comunitare și renunțarea la unele proiecte cum este cel al „uniunii vest-europene”; păstrarea acestor structuri și proiecte, dar în cadrul unei formule mai restrînse (cu mai puțini membri) a Pieței comune.

Aceasta este principala incertitudine pe care o introduce solicitarea britanică privind renegocierea condițiilor aderării. Ea se resimte în însăși poziția celorlalți opt membri comunitari, care, ca reflex al acestei dileme, înclină, într-un fel sau altul, pe o notă sau alta, să se abțină de la formulări tranșante și poziții prea intransigente. Ca un ecou semnificativ în acest sens este aprecierea, făcută într-un articol publicat în ziarul italian „La Stampa”, de „un înalt funcționar internațional”, ce

Punctele renegocierii

1. — „Modificări de importanță majoră în politica agricolă comunitară, cu scopul ca aceasta să înceteze de a mai constitui o amenințare pentru schimburile mondiale de produse alimentare” (partea britanică apreciază drept „temporară”, actuala situație în care prețurile agricole comunitare sînt mai mici decît cele de pe piața mondială și că, de fapt, piața comună agrară constringe țările importatoare să-și procure produsele agricole la prețuri ridicate din interiorul C.E.E., în loc să se aprovizioneze la prețuri mai scăzute, de pe piața mondială și le creează, astfel, probleme dificile în stăpînirea fenomenului inflaționist și în menținerea echilibrului balanței de plăți).

2. — „Metode noi și mai echitabile de finanțare a bugetului comunitar”. Guvernul britanic consideră, pe de-o parte, că procentul de aproape 19 la sută, reprezentînd contribuția britanică finală la acest buget, este mult prea mare în comparație cu procentul de maximum 16,5 la sută, reprezentînd ponderea probabilă a produsului național brut al Marii Britanii, la sfîrșitul perioadei de tranziție, în cadrul totalului produselor naționale brute ale „celor nouă”; iar, pe de altă parte, că „sistemul constituirii resurselor proprii ale bugetului comunitar (taxe vamale și prelevări agricole, percepute direct în contul comunității, și un procent din sumele încasate în cadrul impunerii fiscale T.V.A. — n.r.) este inacceptabil”.

3. — „Programul prin care urmează să se stabilească în 1980 o uniune economică și monetară este rigid”; în context, partea britanică „respinge orice

acord care ar obliga-o să accepte o rată înaltă de șomaj numai pentru a menține un raport fix între monede” (prevedere inițială a uniunii economice și monetare a Pieței comune).

4. — „Parlamentul britanic trebuie să-și păstreze puterile asupra economiei țării, acestea fiind necesare pentru a pune în aplicare o politică regională, industrială și fiscală eficace”, fără constrîngerile impuse de diferite politici concertate pe plan comunitar. Este subliniată poziția guvernului englez potrivit căreia „reglementările existente sînt nu se interfereze cu puterea sa de a decide asupra economiei britanice”.

5. — Respingerea „oricărei armonizări comunitare în sistemul fiscal T.V.A. (taxa asupra valorii adăugate), care ar obliga partea britanică să introducă impuneri fiscale asupra unor bunuri esențiale” — prevedere interpretată ca indicînd dorința guvernului britanic de a avea mînă liberă în formularea unei politici fiscale și antiinflaționiste proprii, adecvată condițiilor specifice ale țării.

6. — „Intenția declarată a țărilor membre ale C.E.E. de a transforma înțelegul lor complex de relații într-o uniune europeană pînă în 1980 este nerealistă și nedorită de popoarele comunității și, în mod sigur, de poporul britanic”.

7. — Reconsiderarea poziției C.E.E. în problema tratamentului comercial acordat țărilor Commonwealth-ului, în sensul îmbunătățirii condițiilor de acces pe piețele comunitare al produselor acestor țări, în special ale celor „pentru care opțiunea de asociere nu este deschisă”.

preferă să nu-și decline numele: „Guvernul britanic pune sub semnul întrebării întregul proces al construcției vest-europene. O grea răspundere apasă asupra celorlalte opt guverne ale statelor membre ale C.E.E. Arătându-se flexibile, s-ar ajunge, treptat, la diluarea Pieței comune într-o zonă atlantică de liber schimb. Adoptându-se o atitudine întru totul negativă, s-ar putea accelera o criză, poate mortală, în ce privește edificarea uniunii vest-europene, cel puțin în deceniul actual“.

Astfel, se remarcă, în general, că, în timp ce partenerii comunitari au reacționat la solicitările de principiu britanice subliniind necesitatea menținerii tratatelor existente și respingând ideea unui „caz aparte“ al Marii Britanii — de teama de a nu se declanșa, ulterior, o reacție în lanț de „cazuri aparte“ — ei nu s-au declarat, totuși, completamente, împotriva unei anumite renegocieri a condițiilor aderării britanice. Cîteva reacții sînt ilustrative. Cancelarul Brandt declara: „Britanicii trebuie să ne spună ceea ce doresc, iar noi le vom răspunde, apoi, ce este și ce nu este posibil. Desigur, problema nu este simplă, dar aș vrea să declar că sîntem dispuși să colaborăm și să examinăm sugestiile, dorințele și revendicările britanice; nu poate fi, însă, vorba de o rediscuție a Tratatului de la Roma, adică a înseși bazelor comunității“. La rîndul său, ministrul francez de externe, Michel Jobert, sublinia: „Dl. Callaghan ne invită, într-un anumit fel, să facem primii pași și să declarăm că miză de deschidere a jocului prețul pe care am fi dispuși să-l plătim pentru a menține Marea Britanie în Piața comună. La intrarea ei, am acceptat să plătim prețul convenit. Nu vedem, însă, de ce ar fi nevoie să plătim un preț suplimentar pentru menținerea ei în cadrul comunității. Nu trebuie să lăsăm să se acrediteze ideea că Marea Britanie poate continua să facă parte din Piața comună în condiții fundamentale deosebite de cele care au fost negociate acum trei ani. Cînd dl. Callaghan ne va prezenta cererile precise ale guvernului său, vom avea două lucruri de făcut: primul va fi de a-i spune foarte prietenește, dar foarte clar, ceea ce nu va putea fi acceptat, întrucît ar implica o revizuire a Tratatului; al doilea se va referi la cererile britanice care, în cadrul reglementărilor și drepturilor stipulate, privesc o reorganizare și o dezvoltare a mecanismului de funcționare a Pieței comune“.

Comentînd reacțiile diferitelor capitale comunitare, James Callaghan a remarcat că, de fapt, „nimeni nu a opus un veto categoric renegocierii“. Ceea ce — a afirmat el — nu exclude „perspectiva asupra unei soluții“. Această părere este împărtășită și de unii observatori ai scenei politice britanice și de mai mulți comentatori ai presei occidentale, care ridică în sprijinul ei și argumentul că, în realitate, cererile laburiste „nu ar fi excesiv de exigente“.

Un lucru rămîne, însă, clar. Dincolo de revendicările de natură economică — ce exprimă preocuparea pentru asigurarea unor condiții mai avantajoase de participare la organismul comunitar — renegocierea termenilor aderării, așa cum este concepută de laburisti, are un sens politic bine definit: acela de a se obține garanții cît mai explicate că parlamentul și guvernul britanic vor păstra intacte prerogativele lor decizionale în ce privește economia și politica țării. Astfel, demersul laburist dă, în cadrul Pieței comune, un nou impuls mișcării împotriva încercărilor de a instituționaliza mecanisme și structuri supranaționale, de a transfera către organisme de acest gen atribuțiile decizionale ce revin de drept instituțiilor naționale.

Ilie Șerbănescu

PARIS

Primul răspuns — peste 100 de ore

Correspondență de la Paul Diaconescu

Două, trei și chiar patru mitinguri pe zi în diverse colțuri ale Franței, conferințe de presă, declarații făcute la televiziune și la radio, interviuri acordate principalelor ziare centrale și de provincie — iată doar o parte din activitatea intensă pe care candidații la alegerile prezidențiale o desfășoară în aceste zile. Concomitent, personalități politice de prim rang își declară sprijinul pentru un candidat sau altul, comitete de susținere iau ființă în cele mai îndepărtate departamente și comune ale țării, în vreme ce institutele de specialitate întreprind sondeaje peste sondeaje.

„Înainte de a modifica viața politică a țării, alegerile prezidențiale au modificat peisajul Franței“ — remarca un comentator. Într-adevăr, de pe bulevardul Saint Michel și pînă în cele mai mici comune și sate, uriașe panouri de afișaj prezintă, în culori vii, figurile, emblemele și devizele candidaților. „O inflație de afișe“ — scria agenția France Presse.

Aceste cifre și imagini, departe de a fi doar niște elemente de culoare, ilustrează enormele mijloace și forțe care sînt aruncate în luptă, justificate de importanța deosebită, de miza extraordinară a apropiatelor alegeri prezidențiale.

Care este *peisajul politic* din Franța acum, în ultima săptămînă dinaintea primului tur de scrutin? Față de situația descrisă în aceste coloane în ajunul deschiderii oficiale a campaniei prezidențiale („Lumea“ nr. 17 din 18 aprilie a.c.), au intervenit cîteva elemente noi și semnificative, unele clarificări și tendințe importante. Astfel, dintre cei 12 candidați care vor fi prezenți duminică pe listele de vot, nouă sînt considerați ca marginali, întrucît primele 10 zile de campanie electorală au demonstrat că forța lor de impact asupra opiniei publice este foarte redusă, printre aceștia se numără și Jean Royer, fost ministru în ultimele două guverne Messmer. Dacă inițial, s-a crezut că Royer va reuși să acumuleze aproximativ 10 la sută din voturi, mai tîrziu s-a dovedit că ponderea sa politică este cu mult mai redusă. Un ultim sondaj, publicat luni 29 aprilie, în revista „Le Point“ îi acordă lui Jean Royer doar 3 la sută din sufragii. „Fenomenul Royer“ nu poate fi însă izolat de restul campaniei prezidențiale. Conform aprecierilor unor observatori, cazul Royer ilustrează, printre altele, tendința de cristalizare, de bipolarizare — spun unii — care s-ar manifesta în rîndurile electoratului.

Termenul de *bipolarizare* poate părea nepotrivit, de vreme ce știut este că în primul tur de scrutin se vor înfrunta nu doi, ci trei candidați principali. Și, totuși, analiza atentă a evoluției campaniei electorale, declarațiile oficiale și neoficiale, jocul subtil al alianțelor, precum și numeroasele sondeaje de opinie efectuate în ultimele zile lasă să se întrevadă o asemenea tendință chiar în prima fază a confruntării. Cîteva elemente noi alimentează această ipoteză, deocamdată de lucru. Mai întîi, sondeaje succesive au înregistrat un spor consecvent în favoarea ministrului economiei și finanțelor, Valéry Giscard d'Estaing. Ultimul („Le Point“) configurează astfel tabloul primului scrutin: 31 la sută intenții de vot pentru Giscard

d'Estaing, 18 la sută pentru Chaban-Delmas (amintim că, inițial, șansele păreau a fi de partea celui din urmă).

Desigur, sondajul este un instrument imperfect. Dar de ce, totuși, această deviere bruscă a „busolei sociologice“? Deviere tulburătoare, pentru că pe linia de pornire cei doi candidați au declarat că programele lor constituie „variante“ în cadrele aceleiași politici generale promovate de generalul de Gaulle și continuate de Georges Pompidou. Diferența între variante nu ar putea explica, deci, singură, aplecarea bruscă a balanței spre Giscard d'Estaing. Observatorii politici vin în sprijinul sociologilor interpretînd acest proces ca o consecință a divergențelor care s-au manifestat în sinul U.D.R., unde un grup de fideli ai președintelui dispărut s-au exprimat împotriva candidaturii lui Chaban-Delmas. O altă explicație ar consta în deviza lansată de ministrul de finanțe pentru o „majoritate lărgită“, care ar putea înviora actuala majoritate, constituită în 1958 și „uzată de putere“. În sfîrșit, în perioada de criză energetică, economică și monetară prin care trece Franța, — ca și alte țări occidentale — prestigiul unui specialist în materie poate influența unele categorii de alegători, deși gestiunea actualului ministru este criticată, în aceste zile, chiar de propriii săi aliați.

Dar, după cum se vede, comentatorii sînt obligați să folosească în fiecare frază formule ca „se pare“, „se crede“, „dacă“ etc., evidențiind astfel incertitudinea pe care numai alegătorii francezi o vor tranșa duminică în fața urnelor. De altfel, ultimele zile din ajunul scrutinului pot fi decisive. Jacques Chaban-Delmas, cu temperamentul său dinamic, ferm, este hotărît să lupte pînă la capăt.

Cu toate acestea, ziarul „Le Monde“ consideră că „pentru domnul Giscard d'Estaing disputa majorității și primul tur par a fi depășite; liderul republicanilor independenți face campanie pentru al doilea tur, împotriva candidatului stîngii“. După cum remarca un confrate parizian, „campania“ electorală pentru primul tur a fost dominată de lupta pentru locul doi, întrucît, de la bun început, ipoteza victoriei lui François Mitterrand a fost admisă de majoritatea observatorilor. Ultimul sondaj citat înregistrează 42 la sută din intențiile de vot în favoarea primului secretar al Partidului Socialist.

Dinamica unitară a stîngii franceze care, în campania electorală, a primit sprijinul P.S.U. și al principalelor centrale sindicale C.G.T. și C.F.D.T.; programul comun de guvernămînt semnat de Partidul Comunist, Partidul Socialist și Mișcarea Radicalilor de Stînga, care deschide calea unor transformări economice, politice și sociale de anvergură; programul amplu și coerent al lui François Mitterrand — iată principalii factori de interes pe care se bazează candidatul unic al stîngii.

Ce se va întimpla duminică, 5 mai? Dacă unul dintre candidați va obține peste 50 la sută din voturi, el va deveni noul președinte al Republicii Franceze. Dacă sufragiile se vor împărți între principalii candidați, sub bara celor 50 la sută, atunci primii doi clasați se vor înfrunta în mod decisiv la 19 mai.

Politica externă a României — o politică consacrată cauzei socialismului, progresului și păcii în lume (II)

Militând cu hotărâre pentru lichidarea definitivă a colonialismului și neocolonialismului, în vederea asigurării dezvoltării economico-sociale independente a tinerelor state, partidul și guvernul țării noastre își intensifică relațiile și își întăresc permanent solidaritatea cu aceste state, pronunțându-se ferm pentru unirea tuturor forțelor antiimperialiste spre a fi lichidate pentru totdeauna practicile coloniale și neocoloniale, spre a fi respectat dreptul popoarelor de a fi stăpîni pe destinele lor. Țara noastră sprijină cu fermitate lupta de eliberare națională a popoarelor din Angola, Mozambic, Namibia, este solidară cu lupta tinerei republici Guineea-Bissau pentru alungarea definitivă a colonialiștilor portughezi de pe teritoriul său, demască și condamnă politica rasistă a guvernanților din Rhodesia și Africa de Sud, este alături de toate popoarele lumii care își închină lupta cauzei sacre a eliberării naționale, a dezvoltării libere și democratice, pentru apărarea păcii și promovarea înțelegerii internaționale.

România întreține strînse contacte cu toate mișcările de eliberare națională. Unele dintre acestea au deja reprezentanți permanenți în România.

În anii din urmă, au fost numeroase înfrîngerile conducătorilor de partid și de stat ai țării noastre cu reprezentanți ai mișcărilor de eliberare. În urma convorbirilor purtate, au fost semnate declarații, au fost date publicității comunicate comune. Recent, — cu ocazia vizitei oficiale în țara noastră a delegației Partidului African al Independenței din Guineea-Bissau și Insulele Capului Verde, conduse de secretarul general, Luis Cabral — a fost semnată o importantă declarație comună între România și tinărul stat african, stat cu care țara noastră a stabilit relații diplomatice.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu a reafirmat — în discursul solemn rostit cu prilejul investirii sale în înalta funcție de președinte al României — hotărîrea partidului și guvernului nostru de a acționa cu toată fermitatea în sprijinul mișcărilor de eliberare națională, al forțelor progresiste de pretutindeni, militînd pentru a se pune capăt politicii imperialiste de forță și dictat, colonialismului și neocolonialismului. Șeful statului român a reafirmat, de asemenea, sprijinul consecvent al României acordat luptei pentru respectarea dreptului fiecărui popor de a fi deplin stăpîn pe bogățiile lui, pe destinele sale, de a-și făuri viața așa cum o dorește, fără nici un amestec din afară.

Relații active cu toate țările lumii

Urmărind cu consecvență o politică orientată spre îmbunătățirea climatului internațional, România promovează relații de colaborare cu toate statele, fără deosebire de orînduire social-politică. Raporturile țării noastre cu statele capitaliste dezvoltate au la bază principiile respectării independenței și suveranității naționa-

le, egalității depline în drepturi, neamestecului în treburile interne, nerecurgerii la forță și la amenințarea cu folosirea forței, avantajului reciproc.

În zilele noastre, cînd cuceririle științei și tehnicii pun la îndemîna popoarelor o varietate de mijloace și posibilități de a-și sporii avuția materială și spirituală, de a valorifica resursele naturale în folosul societății, dezvoltarea relațiilor între state cu orînduiri sociale diferite, participarea la circuitul mondial de valori se impun ca o cerință obiectivă a progresului și păcii în lume.

Este incontestabil că în domeniile cooperării economice și tehnico-științifice, schimbului de valori materiale, de bunuri spirituale, de informații și experiență între toate statele lumii sînt întreprinse acțiuni a căror amploare subliniază importanța acestora atît pentru dezvoltarea fiecărei țări în pas cu cuceririle revoluției științifico-tehnice contemporane, cît și pentru progresul umanității în ansamblu. Dar, este la fel de adevărat că există încă, în planurile colaborării și cooperării internaționale, mari rezerve nefolosite, obstacole, anacronisme. O susținută activitate politică din partea tuturor statelor lumii — și România nu-și precupește eforturile în această privință — pentru înlăturarea piedicilor artificiale existente încă, pentru întemeierea raporturilor între națiuni pe principii echitabile și democratice este în beneficiul fiecărei țări în parte, al democratizării relațiilor internaționale, al sporirii încrederii între state și popoare.

În diversificarea și dezvoltarea legăturilor țării noastre cu statele capitaliste dezvoltate, o remarcabilă contribuție au avut vizitele tovarășului Nicolae Ceaușescu într-o serie de țări occidentale, precum și înfrîngerile și convorbirile pe care șeful statului român le-a purtat la București cu conducători ai acestor state. Astfel, în perioada urmînd celui de-al X-lea Congres al partidului, sînt notabile, prin înalta lor contribuție la dezvoltarea raporturilor bilaterale, a destinderii și păcii în lume, vizitele tovarășului Nicolae Ceaușescu în Franța, Austria, Statele Unite (neoficială) — în 1970, Finlanda — 1971, Belgia și Luxemburg — 1972, Olanda, Italia, San-Marino, R. F. Germania, Statele Unite ale Americii — în 1973, precum și primirea, în țara noastră, a președinților Austriei și Finlandei — în 1969, Turciei — în 1970, R. F. Germania — în 1971.

Cu aceste prilejuri — ca și în cazul înfrîngerilor tovarășului Nicolae Ceaușescu cu conducători ai unor țări din Asia, Africa, America Latină — au fost încheiate documente de însemnătate deosebită pentru amplificarea relațiilor dintre România și țările capitaliste dezvoltate, de largă rezonanță, totodată, pe plan internațional, ele încadrîndu-se convingător în eforturile pentru edificarea unei lumi mai bune și mai drepte.

Astfel, au fost semnate **declarații solene comune** cu Belgia și Luxemburg (1972), Olanda, Italia, R. F. Germania și Statele

Unite (1973). Aceste documente consacră solemn principiile dreptului și eticii internaționale după care înțeleg să se conducă, în promovarea raporturilor lor, statele semnatare. Sînt principii pentru care România a militat neobosit și care se bucură de o tot mai largă recunoaștere în lume. Sînt principii ale unor relații noi, democratice, în concordanță cu cerințele legalității și moralei internaționale. Sînt principii a căror menire este să garanteze dezvoltarea liberă, înfloritoare a fiecărei națiuni, să formeze acel cadru optim al conlucrării între state, în conformitate cu năzuințele de pace și progres ale întregii umanități.

În cursul anului trecut, legăturile de colaborare și cooperare între România și statele capitaliste dezvoltate și-au găsit reflectarea în semnarea a 7 acorduri, 14 protocoale, 8 convenții, 8 programe de schimburi în diferite sfere de activitate.

Mutații semnificative se constată în domeniul schimburilor comerciale între România și țările capitaliste industrializate. În perioada 1960—1971, aceste schimburi au crescut de aproximativ 4,5 ori, o contribuție importantă la dezvoltarea relațiilor economice reciproce aducînd-o așezarea acestora pe baza acordurilor de lungă durată, folosirea creditului comercial pe termen scurt și promovarea legăturilor de cooperare economică, industrială și tehnico-științifică, a formelor moderne de cooperare, inclusiv prin intermediul societăților mixte de producție și desfacere.

Amintim, în această ordine de idei, înființarea primelor bănci mixte (franco-română și anglo-română), a societăților mixte „Rifil” (cu participarea firmei italiene „Romalfa” — fabricarea de fire acrilice), „Romcontrol Data” (cu participarea firmei americane „Control Data Corporation” — producerea echipamentelor periferice de calcul), „Reșița-Renk” (cu participarea firmei vest-germane „Renk” — fabricarea de reductoare de viteză).

Schimburile comerciale ale țării noastre cu statele capitaliste dezvoltate vor fi stimulate și ca urmare a includerii României pe lista beneficiarilor de preferințe generalizate acordate de unele din aceste state, printre care Austria, Australia, Noua Zeelandă, Finlanda, Japonia, țările Pieței comune.

În contextul politicii generale de coexistență pașnică a României, amplificarea relațiilor cu toate statele contribuie la mai buna cunoaștere reciprocă, la întărirea colaborării bilaterale, în interesul mutual, exercită o influență pozitivă asupra situației internaționale, contribuind la dezvoltarea politicii de destindere, de așezare a relațiilor interstatuale pe o bază nouă, principială.

Dezarmarea — imperativ primordial

În cadrul politicii sale dedicate destinderii, normalizării relațiilor între toate statele, asigurării unei dezvoltări pașnice fiecărei națiuni, România acordă o deo-